

GAZETA NIEPOŁOMICKA

Nr 6/281

CZERWIEC 2017

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 56 AUTORÓW, 68 TEKSTÓW

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nidec

uroczyste otwarcie po rozbudowie

str. 7

26. Dni Niepołomic

Zapraszamy na święto naszego miasta, które odbędzie się w dniach 2–4 czerwca! Tradycyjnie nie zabraknie atrakcji.

Nowy samochód dla OSP Niepołomice

Strażacy z jednostki ochotniczej straży pożarnej w Niepołomicach wzbogacili się o fabrycznie nowy samochód gaśniczy marki Volvo FL z zabudową wykonaną przez firmę Bocar z Korwinowa.

Rywalizowali w Puszczy

14 maja, w pięknych okolicznościach przyrody, ponad 400 osób stanęło na starcie Biegu po Puszczy oraz Wyścigu Rowerowego po Puszczy Niepołomickiej.

PREZES FUNDACJI ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH ZAPRASZA NA

ZAMKOWE FORUM Kobiet

11 CZERWCA 2017

ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH

FORUM STWORZONE PRZEZ KOBIETY,
O KOBIECACH I DLA KOBIEC.
CAŁY DZIEŃ O SPRAWACH NAM NABLIŻSZYCH:
O ZDROWIU, PIĘKNIE I AKTYWNOŚCI.
WYDARZENIE DLA WSZYSTKICH KOBIEC OCZEKUJĄCYCH OD ŻYCIA WIĘCEJ.
DLA CIEKAWYCH ŚWIATA I NAJNOWSZYCH TRENDÓW.
ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH,
OD GODZINY 13.00 DO 20.00 PRZEJDZIE WE WŁADANIE KOBIEC.
NIE MOŻE CIĘ TAM ZABRAKNAĆ!

Patroni medialni:

Organizatorzy:

MOC ATRAKCJI

Maj bogaty był w wydarzenia, ale to czerwiec zapewni nam najwięcej atrakcji. Zaczyna się już w pierwszy weekend czerwca 26. Dniami Niepołomic. W piątek oficjalne powitanie i koncert Mateusza Ziółko, w sobotę pełną parą pracować będą wszystkie sceny, a jako gwiazdy wieczoru wystąpią Monika Lewczuk i Sarsa. W niedzielę zaczniemy mszą św. na dziedzińcu, po niej rozpoczną się występy ostatniego dnia imprezy, w którym główną atrakcją będzie losowanie cegiełek Dni Niepołomic. Liczymy na dobrą pogodę i świetną zabawę.

Kolejny weekend to Zamkowe Forum Kobiet. To wydarzenie już po raz trzeci otworzy zamek na sprawy dla wszystkich pań istotne i interesujące na co dzień i od święta.

Tydzień później Niepołomicami zawładną biegacze. 18 czerwca odbędzie się najstarszy i najbardziej popularny bieg organizowany w naszej gminie – Nidec IX Bieg w pogoni za zubrem. I tym razem będzie można wystartować na 15 i 8 km. Liczymy na to, że mieszkańcy naszej gminy znowu doskonale się zaprezentują.

A w kolejny weekend wydarzy się to, na co dzieci czekają od początku września, czyli rozpoczynają się letnie wakacje.

Prawda, że czerwiec zapowiada się świetnie? Serdecznie zapraszamy na wszystkie imprezy oraz do lektury Gazety Niepołomickiej.

Joanna Kocot
redaktor naczelna

W NUMERZE:

TEMATY MIESIĄCA

- 2 Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Niepołomicach

DNI NIEPOŁOMIC

- 3 26. Dni Niepołomic
- 4 26. Dni Niepołomic - Program

TWÓJ URZĄD

- 6 Z wizytą w Saint Jean de la Ruelle
- 6 Drzewa na Dzień Ziemi

GOSPODARKA

- 7 Nidec – uroczyste otwarcie po rozbudowie

NASZA TABLICA

- 8 Rajd szlakiem rotmistrza Pileckiego
- 9 20-lecie SEP w Niepołomicach

EDUKACJA

- 10 Wspomnienie
- 10 Najlepszy uczeń w zawodach cukiernik i piekarz
- 10 Spotkanie Miłosierdzia
- 11 DACH-QUIZ czyli ile wiemy o Niemczech, Austrii i Szwajcarii
- 11 Targi edukacyjne
- 12 Matematyczne bystrzaki
- 12 Festiwal Europejski w Woli Batorskiej
- 13 Potyczki z językiem polskim
- 13 Sukcesy w Libiążu
- 14 Z głębi dziejów, z głębi serc
- 15 XI „zimowy” plener plastyczny w Ojcowie
- 15 Mamy laureata!
- 15 Z psem za pan brat
- 16 Dzień Ziemi 2017
- 16 Półfinał Wielkiej Ligi Czytelniczej
- 16 Młodzi ratownicy
- 16 Wspólna książeczka
- 16 Czytali bez przerwy
- 17 XIV Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki i Tańca
- 17 Spacer z poezją

KULTURA

- 18 Krokiet – gra towarzyska
- 19 Pożegnanie kolekcji książąt Czartoryskich
- 19 Koncert pasyjny
- 20 Zwyciężyła Grupa teatralna Gagatki
- 20 Mistrzyni w przemarszu
- 20 Świętowali radośnie w Limanowej
- 21 O szansach i ryzyku

POLECAMY

- 22 Miss Orwell
- 23 Dookoła Bajkału 4x4
- 23 Zamek dla kobiet
- 24 Zawładnij miastem

LABORATORIUM

AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

- 25 Co słychać w LAS-ie?

BIBLIOTEKA

- 26 Afryka okiem podróżnika
- 26 Spotkanie z Wojciechem Widłakiem
- 27 Łączy nas pamięć!
- 27 Kalendarium biblioteki - czerwiec
- 27 Trzecia edycja kursu komputerowego dla seniorów zakończona
- 28 Niepołomickie Sokoły

NA FALI

- 29 Na wakacje... SOTA szczyty górskie w eterze

ASTRONOMIA

- 30 Gwiazdozbiory czerwcowe
- 31 Spójrzanie w niebo
- 32 Konstruowanie marzeń w MOA

BEZPIECZEŃSTWO

- 33 Nowy samochód dla OSP Niepołomice

DZIAŁAJĄ DLA CIEBIE

- 34 Młodzieżowe Centrum Karier

PSYCHOLOGIA

- 36 Integracja sensoryczna cz. 1

SPORT

- 38 Rywalizowali w Puszczy
- 39 Wiosenna Szybka Dycha
- 40 Kolejny sukces Karate Shinkyokushin
- 40 6 medali dla Niepołomickiego Klubu Karate Kyokushin
- 41 Wystąpi w Pucharze Świata
- 41 Piknik dla całych rodzin
- 42 Metody Weidera
- 43 Mistrzostwa Polski Ju-Jitsu

CZTERY ŁAPY

- 44 Schorzenia uszu u psów i kotów
- 45 Wielkie potrzeby małych zwierząt

PUSZCZA NIEPOŁOMICKA

- 47 Dziecioty ptasi lekarze drzew

47

Dziecioty - ptasi lekarze drzew

Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Niepołomicach

23 maja podpisaliśmy umowę na kompleksową termomodernizację Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach. Projekt, oprócz termoizolacji, obejmuje również montaż odnawialnych źródeł energii, modernizację oświetlenia budynku z zastosowaniem technologii LED oraz wykonanie systemu automatyki budynkowej. Wykonawcą przedsięwzięcia jest konsorcjum firm CEZ ESCO Polska i Hydrochem DGE.

SZYMON URBAN

Referat Promocji i Kultury
na podstawie materiałów pasowych firmy CEZ

Firma CEZ ESCO to najmłodsze „dziecko” czeskiej spółki CEZ. Specjalizuje się w realizacji inwestycji samofinansujących się z oszczędności uzyskanych dzięki poprawie energooszczędności budyn-

ków. Jednak ta przebudowa finansowana jest w tradycyjny sposób – ze środków Unii Europejskiej i Gminy Niepołomice. Konsorcjant – firma Hydrochem DGE – zajmuje się tworzeniem innowacyjnych koncepcji, projektowaniem i realizacją systemów energetycznych.

Zadanie, a zwłaszcza jego termin, jest bardzo ambitny. Prace muszą być ukończone przed wrześniowym powrotem dzieci do szkoły. Dlatego niewykluczone, że część prac przygotowawczych zacznie być prowadzonych jeszcze przed końcem roku szkolnego.

Wykonawca przyznaje jednak, że największym wyzwaniem nie będą same roboty budowlane, ale prace administracyjne i uzyskiwanie pozwoleń. Wykonawca inwestycji to duża firma, mająca odpowiednie zaplecze finansowe, technologiczne i osobowe. Dlatego jesteśmy spokojni o terminowość i rzetelność wykonania zadania. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego to pierwsza część projektu zatytułowanego *Modernizacja trzech kompleksów szkolnych w Niepołomicach z zastosowaniem pomp ciepła i fotowoltaiki w zakresie modernizacji kompleksu budynków*, na który Urząd Miasta i Gminy pozyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Projekt obejmuje kompleksową termomodernizację budynku szkoły. Ocie-

plenie stropodachów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja instalacji grzewczej oraz zastosowanie automatyki budynkowej do zarządzania zużyciem ciepła i energii elektrycznej umożliwią utrzymanie optymalnej temperatury w jego wnętrzu. Dodatkowo koszt energii cieplnej zmniejszy również montaż gruntowej pompy ciepła.

Oszczędność energii elektrycznej oraz optymalne natężenie oświetlenia zagwarantuje zastosowanie źródeł światła LED. Budynek szkoły zostanie dodatkowo wyposażony w nową instalację elektryczną oraz mikroelektrownię fotowoltaiczną. Będzie ona produkować energię na własne potrzeby z możliwością przesylu nadwyżek do sieci elektroenergetycznej.

Ze strony gminy Niepołomice umowę podpisał burmistrz Roman Ptak, a ze strony wykonawcy: Marek Duda i Milan Severin – Członkowie Zarządu CEZ ESCO Polska oraz Jarosław Rękawek – Prezes Zarządu Hydrochem DGE. Łączna wartość zadania to 3 259 500 złotych. ■

22 maja 2017 roku odszedł od nas Zbigniew Wodecki. Człowiek wyjątkowy pod każdym względem. Zawsze uśmiechnięty, przyjacielski, otwarty na ludzi, a jednocześnie perfekcyjny w tym, co robił.

Miałem przyjemność wielokrotnie się z nim spotykać i pracować przy okazji tworzenia Oratorium Niepołomickiego Amabilis czy wielu innych koncertów, które zagrał w Niepołomicach. Niepołomicach, z którymi mocno się zżył. Śmiało możemy go nazwać Przyjacielem naszego miasta.

Z jednej strony nie możemy pogodzić się z jego brakiem, z drugiej doceniamy to, co nam zostawił – niezliczone piosenki, opowiadanki, anegdoty i żarty. I nawiązując do jednego z jego sztandarowych dowcipów, pomyśleliśmy, że wprawdzie nie ma go wśród nas, ale spędzi sporo czasu z Claudią Schiffer.

Roman Ptak
Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice

26. Dni Niepołomic

MAREK BARTOSZEK
Referat Promocji i Kultury

Zapraszamy na święto naszego miasta, które odbędzie się w dniach 2-4 czerwca! Tradycyjnie nie zabraknie atrakcji.

Wpiątek 2 czerwca podczas otwarcia na Zamku Królewskim w Niepołomicach wystąpi **Mateusz Ziółko**. W 2013 roku Ziółko zwyciężył w III edycji programu The Voice of Poland. W październiku 2015 roku wspólnie z Liberem nagrał utwór *7 rzeczy*, który szybko został uznany za jeden z najlepszych utworów według największych stacji radiowych w Polsce. Rok później światło dzienne ujrzał singiel *W płomieniach* zapowiadający debiutancką płytę, a niedługo później kolejny duet tym razem z Sylwią Grzeszczak o nazwie *Bezdroża*. Mateusz aktualnie promuje swój debiutancki album *Na nowo*.

W sobotę odbędą się największe koncerty plenerowe na parkurze za Zamkiem Królewskim. W ramach **Letniej Sceny Eski** zobaczymy w Niepołomicach **Monikę Lewczuk** i **Sarsę**.

Monika Lewczuk w 2016 roku zadebiutowała na rynku fonograficznym albumem *#1*. Z płyty pochodzą single: *Tam tam*, który uzyskał w Polsce status złotej płyty, oraz *Zabiorę cię stąd*, certyfikowany w Polsce podwójną platyną. Artystka otrzymała również nominację do nagród Eska Music Awards 2016 w kategorii: Najlepszy radiowy debiut.

Sarsa, a właściwie Marta Markiewicz, to kompozytorka, autorka tekstów, która gra na instrumentach klawiszowych i ukulele. Zadebiutowała w 2015 roku albumem studyjnym *Zapomnij mi*, który zajął 2. miejsce na polskiej liście sprzedaży OLiS i uzyskał status platynowej płyty. Utwór *Naucz Mnie* zdobył Diamentową Płytę, wyróżnienie Cyfrowa Piosenka Roku oraz Radiowy Przebój Roku! Sarsa zdobyła SuperJedynkę w kategorii SuperArtysta w sieci podczas 53. Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu.

Na rozgrzewkę przed Letnią Sceną Eski zapraszamy do Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa na koncert **The Leszky**, najzgodniejszych uczestników warsztatów artystycznych prowadzonych przez MCDiS w natarciu.

Po koncertach na Parkurze całonocną zabawą w parku kierować będzie zespół **Royal Band**.

W niedzielę serdecznie zapraszamy Państwa na wieczorne przedstawienie *Gdybym był bogaty* **Franciszka Makucha**. Na zakończenie Dni Niepołomic, po losowaniu cegiełek zapraszamy koneserów bardziej roztąconej części sceny muzycznej. W Parku Miejskim wystąpi zespół **Veegas**. To grupa reprezentująca muzykę taneczną/dance/disco, której założycielem jest wokalista Adrian Rybczyński. Największe hity grupy to: *Plastikowa Biedronka*, *Miękki Koc*, *Bukiet Róż*, *Będzie Pompa*, *Piwo Paliwo*.

Może mniej artystyczne, ale nie mniej wyczekiwane będą tradycyjne szaleństwa na wesołym miasteczku. Znany i sprawdzony **LunaPark z Czech** znajdzie się przy kościele i zachwycać będzie nie tylko najmłodszych swoimi atrakcjami. Mamy nadzieję, że pogoda dopisze i każdy zainteresowany będzie mógł świetnie się bawić na karuzelach, kolejkach i innych urządzeniach. Wiemy, że co roku jest to jeden z najbardziej wyczekiwanych punktów programu Dni Niepołomic.

Jak co roku z okazji Dni Niepołomic zaprasza do siebie **Royal Kraków Golf & Country Club** w Ochmanowie. Zwiedzić obiekt i spróbować swoich sił w golfie będzie można w sobotę i niedzielę. Na obiekcie w Ochmanowie będą czekali trenerzy i golfiści, którzy pokażą, na czym polega ten sport. Pierwsze wejście na pole golfowe o 10.00, kolejne o 12.00 i 14.00. Przygotowany przez organizatorów program trwa około 1,5 godziny. Ponadto przez cały dzień będzie można zapisać się na lekcje i kursy golfa.

Szczegółowy program 26. Dni Niepołomic na kolejnych stronach, aktualizowany 22 maja 2017 r. ■

program

Piątek, 2 czerwca 2017

Zamek Królewski

Dziedziniec

- 19.00 Występ zespołu sygnalistów myśliwskich „Królewscy” przy Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa – powitanie
- 19.15 Wręczenie nagrody głównej w szkolnym konkursie wiedzy o konstytucji oraz konkursie wiedzy o Niepołomicach
- 19.20 Występ Zespołu Pieśni i Tańca Zagórzanie Dom Kultury Zagórze
- 19.40 Otwarcie 26. Dni Niepołomic
- 20.30 Mateusz Ziółko – koncert

Sobota, 3 czerwca 2017

Zamek Królewski

Muzeum Niepołomickie

- 10.00-18.00 Wystawy stałe i czasowe (wstęp: 1 zł): Galerie sztuki polskiej i europejskiej ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. „Ukryta przestrzeń” – Dobiesław Gała, malarstwo i rysunek. „Niepołomice – miasto, czas i ludzie”. „Myślistwo i trofea”. Kaplica zamkowa

Dziedziniec

- 13.20 Rewia tańca, baletu i gimnastyki PTG Sokół Niepołomice
- 15.30 Zakończenie Gminnego Rajdu Turystycznego „Smyk – Niepołomice 2017” Koło „Globtroter”, Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Zabierzów Bocheński
- 15.55 Niepołomickie mażoretki – paradnie i tanecznie Domy Kultury Zabierzów Bocheński i Zakrzów
- 16.30 Etiudy baletowe Zespół baletowy „Largo”, Klub Kuźnia przy Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie

Sala Akustyczna

- 18.00 Koncert chóru włoskiego La Settima Nota z Manziany oraz Miejskiego Chóru Cantata z Niepołomic z zespołem Ricercar

Piwnica Gotycka

- 20.00-21.30 Noc poetów połączona z koncertem „Dzień z życia kobiety”

Osada Podedgrodzie

- 11.00-13.00 Zawody strzeleckie z broni sportowej Ognisko TKKF Wiarus Niepołomice

Park Miejski

- 12.30 Olimpijskie muzykowanie – układ muzyczno-taneczny Niepubliczne Przedszkole Olimpijskie, Niepołomice
- 12.50 „Spacer z wiosną” – układ taneczno-wokalny Przedszkole Samorządowe Podłęże
- 13.15 „Dla Ciebie, Mamo, dla Ciebie, Tato” – inscenizacja muzyczna Przedszkole Prywatne Eko-Park Niepołomice
- 13.50 „Wesołe przedszkolaki w tańcu i piosence” – inscenizacja muzyczna Przedszkole Samorządowe Niepołomice
- 14.30 Pokaz cheerleaders – grupa Cheer Angels – układy taneczne Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe IKAR
- 14.50 „Kolorowy świat muzyki” – koncert Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Krakowie, Filia Niepołomice
- 15.45 Występy wokally-instrumentalne

Hala sportowa, ul. 3 Maja 2a

- 9.00-14.00 VIII turniej piłki ręcznej dziewcząt i chłopców o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice – turniej sportowy Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II

Centrum tenisa, korty tenisowe obok zakładu Coca-Cola

- 15.00-20.00 XI turniej tenisa ziemnego o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice: dla dzieci i młodzieży Niepołomicki Klub Tenisowy Zibi-Sport

Laboratorium Aktywności Społecznej Open Space

- 18.00 „Wiocha, że hej!” – warsztaty fotografii dziecięcej – wernisaż

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa Sala widowiskowa

- 18.00 „Krakowskie gołębie” – przedstawienie

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

- 16.05 Zumba – układ taneczny Studio Rekreacji „Beata”
- 16.30 Piosenka „Mięta” – występ wokalny Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 16.40 Prezentacja taneczno-sportowa dzieci z Przedszkola „Tygrysek” Przedszkole Sportowo-Taneczne „Tygrysek”
- 17.00 Break dance – układ taneczny Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 17.10 Fitness na trampolinach. Aktywność dla całej rodziny – dorośli i dzieci ćwiczą razem Fit&Well Fitness Studio
- 17.30 Pokaz sztuk walki PTG Sokół Niepołomice, sekcja kung-fu
- 17.55 „Moja dusza pachnie muzyką” – występ wokalny Agaty Kubik
- 18.25 Pokaz muay thai – pokaz technik i walka pokazowa Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Target
- 19.00 „Pan z tamburynem – songi Boba Dylana” – koncert 50Blues Dom Kultury Chobot
- 21.00 Zabawa całonocna z zespołem Royal Band

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Sala widowiskowa

- 11.30 „Rodzina zawsze razem się trzyma” – przedstawienie słowno-muzyczno-taneczne Szkoła Podstawowa nr 3 Niepołomice
- 13.20 „Jesteśmy Polką i Polakiem” – przedstawienie teatralne Przedszkole Samorządowe Wola Batorska
- 14.25 „O królowie czarodziejce” – przedstawienie teatralne Teatr Fantazja & Scena Apollo, Szkoła Podstawowa Niepołomice
- 15.05 „Przedszkolaki w podróży” – układ muzyczno-taneczny Stowarzyszenie „Życiowa Dłoń”
- 15.25 Emilia Azierska – występ Szkoła Podstawowa Niepołomice
- 15.45 Finałisti szkolnego konkursu piosenki angielskiej Szkoła Podstawowa Niepołomice
- 16.30 „Kopciuszek” – przedstawienie teatralne Zespół Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II
- 17.00 „Piosenka jest dobra na wszystko” – występ wokalny Zespół Szkół im. Ojca Św. Jana Pawła II

Sala kinowa

- 16.00 „Kazimierz – ostatni z rodu” – film Szkoła Podstawowa Niepołomice

Piwnica Dźwięku

- 18.30 Koncert zespołu The Leszky

teatralne

Szkoła Podstawowa Niepołomice

Młodzieżowe Obserwatorium

Astronomiczne

- 18.00-20.00 Seansy w Planetarium o godz. 18.00 i 19.00

Puszcza Niepołomicka / Parking przy DK75 (polana z akcesoriami gimnastycznymi)

- 21.30 Nocny marszobiegi z dreszczykiem emocji i historią w tle – 8 km

Stowarzyszenie Niepołomice Biegają

Szkoła Podstawowa Niepołomice

- 16.00-18.30 XX Międzyszkolny Konkurs Ratowników Sanitarno-Medycznych

Teren przy plebanii

- 10.00-24.00 Wesołe miasteczko z Czech

Muzeum Fonografii

- 10.00-18.00 Wystawa stała (wstęp: 1 zł)

Sala warsztatowa

- 13.00-20.00 Łapiemy Fałę – pokaz łączności na pasmach amatorskich. Wystawa zabytkowych odbiorników radiowych. Praca stacji okolicznościowej HF26DN Niepołomicki Klub Krótkofalowców przy Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym

Biblioteka Publiczna, Niepołomice

- 18.00-21.45 Kosmiczna noc w bibliotece. 18.00 zajęcia warsztatowe dla dzieci. 19.00 otwarcie wystawy „Kosmos w literaturze pięknej”. 19.30 „Niebo nad Soplicowem” – wykład. 20.15 Zwiedzanie wystawy, dyskusje z astronomami. 21.00 „Niebo według Greków” (seansy w Planetarium)
- 10.00-18.00 „Rodzina Pieczonków – życie wpisane w historię Niepołomic” – wystawa

Laboratorium Aktywności Społecznej

Open Space

- 10.00-18.00 Wystawa replik czaszek dinozaurów. 14.00 Jurajskie opowieści – prezentacja multimedialna o dinozaurach

Boisko Orlik, Szkoła Podstawowa Niepołomice

- 9.00-12.30 Turniej piłki nożnej dziewcząt reprezentacji gmin Wielickiego Podokręgu Małopolskiego Związku Piłki Nożnej Wielicki Podokręg Małopolskiego Związku Piłki Nożnej
- 13.00-17.00 Małe mistrzostwa Niepołomic w piłce nożnej UKS Kazimierz – Niepołomicka Szkoła Futbolu

Hala sportowa, ul. 3 Maja 2a

- 9.00-15.00 Rozgrywki piłki siatkowej dla dzieci Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SALOS

- 17.00-19.00 Pokazowy mecz koszykówki II ligi kobiet Młodzieżowe Towarzystwo Sportowe IKAR

Izba Regionalna

- 10.00-18.00 Wystawy: „Rękodzieło i malarstwo” – Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej, „Gołębie i ptactwo ozdobne”, wystawy kolekcjonerskie. Rogaliki pieczone w piecu chlebowym

Hala sportowa, Szkoła Podstawowa Niepołomice

- 10.00-16.00 Otwarty turniej tenisa stołowego w kat. open oraz dla szkół podstawowych Uczniowski Klub Sportowy TopSpin, Wola Batorska

Centrum Tenisa, korty tenisowe obok zakładu Coca-Cola

9.00-21.00 XI turniej tenisa ziemnego o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice dla dorosłych
Niepołomicki Klub Tenisowy Zibi-Sport

Korty tenisowe przy MKS Puszcz

14.00-19.00 Turniej: micro-, mini- i miditenisa dla dzieci do lat 12 o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice
Szkoła Tenisa Soldi

Kryta Pływalnia

10.00-12.00 „Zostań sportowcem – pokażemy ci nową stronę pływania” – lekcja pokazowa
Klub Sportowy Fala

Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

14.00-20.00 Seanse w Planetarium: 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, dla dzieci: 14.00 i 17.00.
Pokazy Słońca: 14.00-19.00 – tylko przy dobrej pogodzie

15.00-19.30 „Gry i zabawy astronomiczne” – warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Royal Kraków Golf & Country Club, Ochmanów

10.00-15.30 Dzień golfa – bezpłatne szkolenie golfowe. III turniej golfowy o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice

Rynek

11.00-18.00 Klasyka motoryzacji – ekspozycja

prywatnej kolekcji pojazdów zabytkowych – Mitogarage, Igor Mitoraj

Teren przy plebanii

10.00-24.00 Wesołe miasteczko z Czech

Wola Batorska, stawy

9.00 Międzyszkolne Zawody Wędkarskie o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice
Koło Wędkarskie Niepołomice

Parkur

19.00 Letnia Scena Eska: Monika Lewczuk – koncert

Scenę prowadzi Kama

20.30 Letnia Scena Eska: Sarsa – koncert

Niedziela, 4 czerwca 2017

Zamek Królewski

Dziedziniec

- 10.00 Msza święta
- 11.30 Koncert Orkiestry Lira
- 12.30 „Pokaz piramid – układy akrobatyczne”
Grupa Akrobatyczna, Szkoła Podstawowa Wola Batorska
- 13.00 Walc wiedeński, discofox, jive, samba, taniec grecki
Gimnazjum Niepołomice
- 13.20 Rewia tańca, baletu i gimnastyki
PTG Sokół Niepołomice
- 15.00 „Piosenka jest dobra na wszystko”
Grupa śpiewacza Zabierzanie, Dom Kultury Zabierzów Bocheński
- 16.00 Koncert Orkiestry Symfonicznej Szkoły Muzycznej I stopnia w Łącku
- 19.30 „Gdybym był bogaty” – Franciszek Makuch i przyjaciele

Muzeum Niepołomickie

- 10.00-18.00 Wystawy stałe i czasowe (wstęp: 1 zł): galerie sztuki polskiej i europejskiej ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. „Ukryta przestrzeń” – Dobiesław Gała, malarstwo i rysunek. „Niepołomice – miasto, czas i ludzie”. „Myślistwo i trofea”. Kaplica zamkowa

Sala Akustyczna

- 18.00 „Wiązanka życzeń dla naszej mamy podczas 26 Dni Niepołomice” – koncert
Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. St. Moniuszki

Sala Rycerska (wejście od ogrodów Królowej Bony)

- 10.00-15.00 Pobór krwi
Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi „Kropelka”

Park Miejski

- 12.00 Pokaz pierwszej pomocy
Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Podłęże
- 12.40 Występ Grupy Śpiewaczej Nasza Wola
- 13.20 Solowe występy uczestników warsztatów wokalnych
Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 13.50 Muzyka klasyczna – zespół instrumentalny
Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 14.00 „Smooth criminal”, „Hysteria”, „Always with me, always with you” – występy instrumentalne
Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 14.20 Grupa Tańcowanie; taniec kreatywny; taniec mix
Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa
- 14.35 „Lata dwudzieste, lata trzydzieste” – występ
Zespół Śpiewaczy Wrzos
- 15.00 „Spod krakowskiej wioski” – melodie z przytupem
Grupa Śpiewacza Wolańska Muza
- 15.35 Belly dance
Grupa Sihir Tiger, Kraków
- 16.00 Melodie i tańce górali żywieckich
Zespół Pieśni i Tańca Zagórzanie, Dom Kultury Zagórze

16.20 Melodie i tańce krakowskie – występ taneczny
Zespół Pieśni i Tańca Mali Zagórzanie, Dom Kultury Zagórze

16.40 Melodie i tańce Lachów sądeckich – występ taneczny
Zespół Pieśni i Tańca Zagórzanie, Dom Kultury Zagórze

17.05 Koncert zespołu Metalmasters z Niepołomic

17.45 Pokaz Niepołomickiego Klubu Karate Kyokushin

18.20 Pokaz Junior Dance
Akademia Fitness i Tańca przy AKT Niepołomice

18.40 Pokaz karate tradycyjnego
Akademia Karate Tradycyjnego Niepołomice

19.00 Losowanie cegiełek: nagroda główna – Volkswagen Up!

21.00 Koncert zespołu Veegas

Plac zabaw przy Parku Miejskim

15.00-17.00 Zostań najszybszym piłkarzem w gminie Niepołomice – konkurs piłkarski i pomiar fotokomórką szybkości z piłką dla dzieci 4-15 lat
Szkoła Futbolu Staniątki

16.00-19.00 Pokazy Słońca przez teleskop (tylko przy dobrej pogodzie)
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

16.00-19.00 Pokazy Słońca przez teleskop (tylko przy dobrej pogodzie)
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

16.00-19.00 Pokazy Słońca przez teleskop (tylko przy dobrej pogodzie)
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

16.00-19.00 Pokazy Słońca przez teleskop (tylko przy dobrej pogodzie)
Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Sala widowiskowa

- 13.00 „Naszym rodzicom”
Przedszkole Słoneczna Kraina
- 14.15 „Cała Polska czyta dzieciom”
Szkoła Podstawowa Zakrzów
- 16.00 „Owieczka” – przedstawienie teatralne
Grupa teatralna Ursa, Szkoła Podstawowa Suchoraba
- 16.45 „Papierowe królestwo” – przedstawienie teatralne
Grupa teatralna Gagatki, Szkoła Podstawowa Staniątki
- 17.30 „Jaś i Małgosia” – przedstawienie teatralne
Staniątecka Grupa Teatralna

Muzeum Fonografii

10.00-18.00 Wystawa stała (wstęp: 1 zł)

Sala warsztatowa

13.00-20.00 Łapiemy Falę – pokaz łączności na pasmach amatorskich. Wystawa zabytkowych odbiorników radiowych. Praca stacji okolicznościowej HF26DN
Niepołomicki Klub Krótkofalowców przy MOA

Biblioteka Publiczna, Niepołomice

10.00-18.00 „Rodzina Pieczonków – życie wpisane w historię Niepołomice” – wystawa

Laboratorium Aktywności Społecznej Open Space

10.00-18.00 Wystawa replik czaszek dinozaurów

Hala Sportowa, ul. 3 Maja 2A

9.00-13.00 Turniej piłki siatkowej o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice
Niepołomicka Akademia Siatkówki, UKS Wola

14.00-15.30 Pokaz ju-jitsu sportowego – turniej dla dzieci
Challenge Ju-Jitsu Sport

Izba Regionalna

10.00-18.00 Wystawy: „Rękodzieło i malarstwo” – Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej, „Gołębie i ptactwo ozdobne”, wystawy kolekcjonerskie. Rogaliki pieczone w piecu chlebowym

Centrum Tenisa, korty tenisowe obok zakładu Coca-Cola

8.00-16.00 XI turniej tenisa ziemnego o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice: turniej deblowy oraz finały
Niepołomicki Klub Tenisowy Zibi-Sport

Korty tenisowe przy MKS Puszcz

9.00-20.00 Turniej tenisa ziemnego: „Tenis 10”, kategoria zielona, dla dzieci ur. w 2007 r. i młodszych
Szkoła Tenisa Soldi

Młodzieżowe Obserwatorium

Astronomiczne

14.00-20.00 Seanse w Planetarium: 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, dla dzieci: 14.00 i 17.00.
Pokazy Słońca: 14.00-19.00 – tylko przy dobrej pogodzie

15.00-19.30 „Gry i zabawy astronomiczne” – warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Parkur

17.00 Pokazy kawalerskie: musztra oddziału, władanie szablą i lancą
Stowarzyszenie Kawalerii Ochotniczej im. Krakowskiej Brygady Kawalerii

Royal Kraków Golf & Country Club, Ochmanów

10.00-15.30 Dzień golfa – bezpłatne szkolenie golfowe. III turniej golfowy o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice

Rynek

10.00-17.00 Klasyka motoryzacji – ekspozycja prywatnej kolekcji pojazdów zabytkowych – Mitogarage, Igor Mitoraj

Teren przy plebanii

10.00-24.00 Wesołe miasteczko z Czech

ul. Zamkowa

14.00-15.00 Pokaz sprzętu strażackiego oraz samochodów Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Niepołomice

Organizatorzy
Sponsorzy i Partnerzy

Z wizytą w Saint Jean de la Ruelle

PRZEMYSŁAW KOCUR

Referat Promocji i Kultury

Wizyty w bibliotekach, domach pomocy i innych placówkach oferujących pomoc osobom starszym były głównymi punktami wizyty delegacji z Niepołomic w Saint Jean de la Ruelle, partnerskim mieście we Francji.

Delegacja pojechała pod koniec kwietnia na zaproszenie Komitetu Miast Bliźniaczych w Saint Jean. Był to pierwszy od paru lat kontakt instytucjonalny, ponieważ dotychczas Francuzi nacisk kładli na wymianę mieszkańców i członków chóru Cantata. Tym razem postawiono na zapoznanie się z działalnością mediateki i domów pomocy, stąd udział Joanny Lebiest, dyrektora Biblioteki Publicznej w Niepołomicach oraz Piotra Szewczyka, dyrektora

Domu Pomocy Społecznej w Staniątkach. Choć na pierwszy rzut oka wydawać by się mogło, że trudno wymyślić czy pokazać coś nowego w działalności placówki, takiej jak gminna biblioteka, to jednak parę spraw dyrektor Lebiest skrętnie odnotowała. Dotyczyły one, ogólnie rzecz ujmując, promowania pracy biblioteki i nowych pozycji w niej dostępnych, ale też zajęć z grupami szkolnymi. Wizyta w mediatece i w jednym z oddziałów dla młodzieży pokazała, że Niepołomic nie mają się czego powstydzić, jeśli chodzi o funkcjonowanie biblioteki. Możemy też pogratulować sobie liczby czytelników i wypożyczeń.

Bardzo ciekawe były spotkania zorganizowane z myślą o Piotrze Szewczyku. Francuzi pokazali różne formy pomocy dla seniorów, poczynając od stołówki i za-

jęć aktywizujących, poprzez mieszkania chronione, po dom spokojnej starości.

W tym przypadku również pewne rozwiązania można by zastosować z powodzeniem w domu funkcjonującym w Staniątkach. Jednak należy pamiętać, że pomoc społeczna w Polsce i Francji są uregulowane w bardzo różny sposób, co sprawia, że pewne kwestie są u nas niemożliwe do wprowadzenia z powodów prawnych.

Podczas krótkiego spotkania z burmistrzem Saint Jean, Christophem Chaillou, padły deklaracje o chęci rozwijania współpracy instytucjonalnej. W przyszłym roku Niepołomic zaproszą delegację złożoną z przedstawicieli instytucji kultury – mediateki, domu kultury, a także wydziału kultury tamtejszego urzędu miasta.

Nadal też będą organizowane wymiany mieszkańców. ■

Drzewa na Dzień Ziemi

JOANNA KOCOT

Referat Promocji i Kultury

Na os. Jazy, tuż koło Parku Eko, powstał w ramach budżetu obywatelskiego plac zabaw. W Dzień Ziemi, tj. 22 kwietnia, wzbogacaliśmy go w drzewa.

Dzień był mało przyjazny do piknikowania, ale większość naszych gości przyszła po to, by sadzić drzewa. Nic dziwnego, że byli odpowiednio przygotowani. Grube kurtki, czapki i koniecznie kalosze pozwoliły ze stoicyzmem znieść zmienną, zwariowaną pogodę.

Najpierw pojawiły się dzieci. Przyszły po prostu na plac zabaw, a potem chętnie

włączyły się w oznaczanie drzew i sadzenie kwiatów. Dla młodszych, dla których drzewa były zbyt dużym przedsięwzięciem, przygotowane zostały sadzonki kwiatów i ziół, a oprócz tego oczywiście kolorowanki i wesoła muzyka.

Sadzonki można było zebrać do większej donicy, zaaranżować i zasadzić, utworzyć swój własny, mały ogród, a potem zabrać go do domu. Dorośli zaangażowali się w poważniejsze zadania. Część przyniosła ze sobą łopaty, część siłę i chęć do pracy. Razem udało się zasadzić i magnolie japońskie, i jarzęby, i klonny jawory.

Po pracy był czas na rozmowy przy herbach i pysznym jedzeniu z food trucka

Rozbrykana Owca. To był naprawdę fajny wspólny czas, pomimo typowo kwietniowej aury.

Na koniec każdy mógł zabrać sadzonkę klonu do domu. Małe drzewa zostały ufundowane z programu Epicuro, w ramach którego uświadamiamy istotność i wspieramy projekty małej retencji, czyli organizowania naszej przydomowej przestrzeni tak, by była w stanie choć przez kilka minut utrzymać wody opadowe. Sprzyjają temu nie tylko oczka wodne, ale także drzewa, które w korzeniach zatrzymują wodę, wykorzystując ją, a dzięki temu sprawiają, że mniej wody jest odprowadzane do kanalizacji burzowej lub powoduje podtopienia. ■

Nidec – uroczyste otwarcie po rozbudowie

16 maja Shigenobu Nagamori założyciel, prezes i właściciel firmy Nidec dokonał oficjalnego otwarcia nowo dobudowanej części zakładu w Niepołomicach. Dzięki rozbudowie firma w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej zatrudnia ponad 600 osób i jest drugim co do wielkości zatrudnienia pracodawcą w naszym rejonie.

ANETA WĄTOREK **JOANNA KOCOT**
Nidec Referat Promocji i Kultury

Otwarcie było niezwykle uroczyste. Wzięli w nim udział obok Shigenobu Nagamoriego – założyciela i prezesa korporacji NIDEC oraz kadry zarządzającej firmy, także pracownicy niepołomickiego zakładu, sąsiedzi z Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej, Radca i Zastępca Szefa Misji Ambasady Japonii w Warszawie, wojewoda małopolski oraz wiceburmistrz Adam Twardowski i media. W oficjalnych przemówieniach nie tylko powracano do początków firmy Nidec w Niepołomicach, usłyszeliśmy także o planach na przyszłość zarówno w Niepołomicach, jak i w Polsce.

Obecnie Nidec w Niepołomicach będzie dysponował halami produkcyjnymi o powierzchni 9 800 m², magazynem o wielkości 3281 m² oraz 3319 m² powierzchni biurowej. Dzięki przebudowie nie tylko powiększono dział produkcji (pojawili się nowe linie i miejsce pod kolejne), ale również przybyło stanowisk biurowych.

Właściciel firmy zapowiada kolejną rozbudowę i to w ciągu najbliższych 3 lat. Mówi o otwarciu w naszym kraju nowego centrum rozwoju, które będzie ściśle współpracować z niepołomicką fabryką, a produkowane tu silniczki będą dostarczane do zakładów w Polsce i w sąsiednich krajach.

Shigenobu Nagamori zapewniał, że zakłady Nidec powstają tam, gdzie są zapraszane i mile widziane. Co sprawiło, że wybrano lokalizację w Polsce? Zaproszenie, dogodny teren inwestycyjny, dobra współpraca administracyjna

– szybka i sprawna reakcja władz oraz potencjalny rynek pracowników. Polacy w tym podobni są do Japończyków, że wiążą się z firmą na dłużej, to zachęca do inwestowania w ich rozwój oraz w rozwój przedsiębiorstwa.

Nidec to olbrzymie konsorcjum, jedno z największych w Japonii. Być może tę nazwę nie każdy zna, ale prawdopodobnie wielu z nas używa wyrobów firmy. Dostarczają bowiem produkty i półprodukty do wielu fabryk z różnych branż, głównie: IT, motoryzacyjnych, energetycznych i produkcyjnych. To właśnie Nidec produkuje silniczki do twardych dysków, dysków przenośnych, serwerów, klimatyzacji, rolet, foteli samochodowych, szyberdachów, telefonów komórkowych, sprzętu agd., paneli solarnych, systemów energetycznych, wszelkich urządzeń transportowych, ale także do maszyn i wielu, wielu innych.

W Niepołomicach na 43 liniach produkcyjnych Nideca wytwarzanych jest 523 referencji wyrobów gotowych. Więk-

szość swych produktów skierowanych jest do branży motoryzacyjnej. Są to silniki stosowane jako napęd wentylatora do układów chłodzenia, do zamknięć samochodowych, do regulacji siedzeń, silniki stosowane w samochodach osobowych oraz terenowych w aplikacjach wymagających płynnego zarządzania momentem obrotowym. W 2016 roku uruchomiono produkcję silników bezszczotkowych do elektrycznego wspomaganie kierownicy, w tym celu na terenie fabryki zbudowano pomieszczenia typu *clean room* o maksymalnie podwyższonych parametrach czystości.

Prowadząc swoją działalność, firma dba o standardy jakości nie tylko produktów, ale także miejsca pracy, co potwierdza certyfikatami ISO. Nidec troszczy się też o środowisko i o pracowników, dowodem tego ostatniego może być fakt, że kiedy w 2008 roku zakład przeniósł się z Zielonek do Niepołomic, wiele osób zdecydowało się zostać w firmie i do dziś codziennie dojeżdża do pracy mimo odległości kilkudziesięciu kilometrów. ■

RAJD SZLAKIEM ROTMISTRZA PILECKIEGO

OD 29 DO 30 KWIETNIA 2017 R. TRWAŁ III RAJD UŁANÓW SZLAKIEM ROTMISTRZA WITOLDA PILECKIEGO. HONOROWY PATRONAT NAD WYDARZENIEM OBJĄŁ PREZYDENT RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANDRZEJ DUDA. WRAZ Z UŁANAMI WYRUSZYŁ W TRASĘ MARCIN KWAŚNY – AKTOR, KTÓRY WCIELIŁ SIĘ W ROLĘ ROTMISTRZA W FILMIE *PILECKI*.

ROBERT SZEWCZYK

SKO im. KBK

To już trzeci raz wyruszone trasą ucieczki Pileckiego z Obozu Koncentracyjnego Auschwitz do Nowego Wiśnicza. Pamięć o tym heroicznym wyczynie jest wciąż żywa. Dla jednych było to upamiętnieniem tego wydarzenia, dla innych zaś, zwłaszcza dla młodszego pokolenia, doskonała lekcja historii i patriotyzmu. W raporcie z 1945 r. Pilecki pisze: *Po śniadaniu poszliśmy dalej – polami, lasami [...] Z piątku na sobotę nocowaliśmy w jakiejś pojedynczo stojącej w polu chałupie, gdzie mieszkała para młodych małżonków z dziećmi. Przyszliśmy późno, wyszliśmy, zanim wstali rano. Zapłataliśmy, podziękowaliśmy i poszliśmy dalej. Ominęliśmy VII [Wieliczka] i szliśmy na lasy VIII [Puszcza Niepołomska].*

Raport ten pokazuje, jak przebiegała trasa ucieczki i dokładnie tą drogą w sobotę 29 kwietnia z rynku w Oświęcimiu rozpoczął się rajd. W tym roku po raz pierwszy zaplanowano przejazd całą trasą. Ułani wyruszyli konno do Alwerni, gdzie zakończył się pierwszy etap rajdu. O godzinie 17:30 pod tablicą pamiątkową odbyły się główne uroczystości, w których uczestniczyły władze gminy. W klasztorze oo. Bernardynów, gdzie schronił się Witold Pilecki, odbył się konkurs historyczny i odprawiona została msza święta. Kolejny dzień 30 kwietnia to kolejny etap rajdu. Tym razem z Niepołomic przez Puszcę Niepołomicką do Bochni, a następnie do Nowego Wiśnicza.

Wczesnym rankiem w niedzielę, po gościnie i noclegu w Klubie Jazdy Konnej Pod Żubrem oraz w osadzie Podegrodzie dzięki uprzejmości Fundacji Zamek Królewski, dźwięk trąbki obwieścił pobudkę. Następnie odprawiona została msza

polowa z udziałem przedstawicieli władz miasta Niepołomic i powiatu wielickiego. Po zakończonej mszy i złożeniu meldunku przewodniczącemu Rady Miasta Markowi Ciastonowi w obecności przewodniczącego Rady Powiatu Wielickiego Marka Burdy, ułani wyruszyli w trasę.

Droga zabezpieczona przez funkcjonariuszy policji Komendy Powiatowej w Wieliczce i wyznaczona przez Nadleśnictwo Niepołomice przebiegała przez Puszcę Niepołomicką, Damienice do Bochni, a stamtąd do Nowego Wiśnicza. W Bochni przy tablicy pamiątkowej poświęconej poległym w Katyniu, a także pod pomnikiem poległych 1919–1920 oraz pod pomnikiem ostatniego komendanta AK gen. brygady Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” złożono kwiaty i oddano honory. Na rynku bocheńskim złożono meldunek burmistrzowi Stefanowi Kolawińskiemu w obecności starosty powiatu Ludwika Węgrzyna, a następnie wyruszone do Nowego Wiśnicza. Tam zakończył się II etap III Rajdu Ułanów, trasa ucieczki rotmistrza Pileckiego. Po przybyciu ułani w asyście orkiestry dętej udali się na rynek, gdzie uroczystie zameldowali się pani burmistrz Małgorzacie Więckowskiej. Główne uroczystości odbyły się pod Muzeum Pamiątek po Janie Matejce Koryznówka, gdzie przebywał rtm. Pilecki. Tam też udali się wszyscy uczestnicy rajdu. Pod tablicą upamiętniającą pobyt rtm. Witolda Pileckiego w Nowym Wiśniczu zaciągnięto honorową wartę, oddano salwę honorową i złożono kwiaty. Uroczystościom towarzyszyły pokazy musztry konnej oraz władania szablą i lancą, które odbyły się na wiśnickim rynku. Na zakończenie imprezy zagrał zespół Forteca.

Równolegle z rajdem konnym Stowarzyszenie Kawalerii Ochotniczej im. Krakowskiej Brygady Kawalerii w Niepołomicach, Sekcja Rowerowa Ogniska TKKF Wiarus, Klub Jazdy Konnej Pod Żubrem i PTG Sokół w Niepołomicach zorganizowały konkursy i imprezy towarzyszące. 30.04 odbył się m.in. Rajd Rowerowy szlakiem ucieczki rotmistrza Pileckiego na trasie z Niepołomic do Bochni. Na szczęście w tym dniu pogoda nie zawiodła, toteż w rajdzie wzięła udział liczna grupa rowerzystów, z czego dwunastu uczestników wraz z prezesem TKKF Wiarus Leonem Pituchą wyruszyło spod Kopca Grunwaldzkiego, a osiemnastu z Podegrodzie Zamku Królewskiego. Wszyscy pokonali trasę liczącą 39 km. Rowerzyści mieli do zaliczenia cztery konkurencje. Pierwszą było strzelanie z karabinka sportowego. Następnie zawodnicy wyruszyli rowerami do Puszczy, gdzie czekało na nich kilka punktów

kontrolnych. Po powrocie czekał na uczestników ciepły posiłek oraz test wiedzy historycznej i konkurs pieśni patriotycznych. Rywalizacja była na bardzo wysokim poziomie. Końcowa punktacja pozwoliła wyłonić zwycięzców:

W konkurencji drużynowo-rodzinnej: I miejsce – „Pancerńi i Kleszcz” – Katarzyna, Hanna, Marcin, Hubert Małecy; II miejsce – Gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Niepołomicach – Gabriela Bergiel, Joanna Florek, Krzysztof Nowak, Jacenty Malarz, Kacper Głuza oraz Jakub i Kacper Szkutnik; II miejsce – „Latające Markizy” – Jowita, Sonia, Robert Adamczyk.

W konkurencji indywidualnej: I miejsce – Kacper Szkutnik; II miejsce – Jacenty Malarz; III miejsce ex aequo – Jakub Szkutnik i Hubert Małecy.

Dzień wcześniej, w sobotę na terenie KJK Pod Żubrem odbyły się wewnątrzklubowe zawody w skokach przez przeszkody zorganizowane z okazji III Rajdu Konnego szlakiem Rotmistrza Witolda Pileckiego. Z powodu ulewnych deszczy w ty-

godniu poprzedzającym wydarzenie zawody zostały przeniesione z hipodromu na krytą halę znajdującą się na terenie ośrodka. Patronat nad wydarzeniem objął przewodniczący Rady Powiatu Wielickiego Marek Burda, któremu dziękujemy za zakup pucharów i pamiątkowych floo.

Zgromadzona widownia mogła podziwiać zmagania mniej i bardziej doświadczonych zawodników reprezentujących wszystkie kategorie wiekowe w skokach przez przeszkody na wysokości 40, 50, 60, 70, 80 i 90 cm.

Dla sekcji sportowej była to idealna okazja do sprawdzenia formy przed zbliżającymi się, drugimi w tym sezonie, zawodami w Swoszowicach, a sekcja rekreacyjna mogła poczuć atmosferę zawodów i zdobyć nowe doświadczenie, przejeżdżając swój pierwszy w życiu parkour. Pierwsze przejazdy na parkurze zaliczyły też nasze nowe klubowe kuce rekreacyjne: Tornado i Gordita.

Mamy nadzieję, że wydarzenie przyczyni się do wzrostu zainteresowania jeździectwem i tradycjami kawaleryjskimi. ■

Zwycięzcy poszczególnych konkursów:

Konkurs 40 cm:

I miejsce Sara Bok
II miejsce Wiktoria Stawarz
III miejsce Dominika Więsek

Konkurs 50 cm:

I miejsce Joanna Korabik
II miejsce Magdalena Kaim
III miejsce Agnieszka Fidali

Konkurs 60 cm:

I miejsce Alicja Marcinkiewicz
II miejsce Joanna Wdaniec
III miejsce Magdalena Kaim

Konkurs 70 cm:

I miejsce Sara Bok
II miejsce Alicja Marcinkiewicz
III miejsce Wiktoria Styś

Konkurs 80 cm:

I miejsce Sara Bok
II miejsce Alicja Marcinkiewicz
III miejsce Wiktoria Styś

Konkurs 90 cm:

I miejsce Julia Świerkosz
II miejsce Adam Klimczyk
III miejsce Wiktoria Styś

Organizatorzy III Rajdu Ułanów serdecznie dziękują Instytutowi Pamięci Narodowej, Beacie Sławińskiej – Wiceprezes Zarządu Fundacji Łączka, Burmistrzowi Miasta i Gminy Niepołomice Romanowi Ptakowi, Prezes Fundacji Zamek Królewski w Niepołomicach Barbarze Ptak, Przewodniczącemu Powiatu Wielickiego Markowi Burdzie, Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Niepołomice Markowi Ciastoniowi, Jarosławowi Pieprzycy właścicielowi piekarni w Niepołomicach, Cedrobowi SA w Niepołomicach, burmistrzowi Bochni Stefanowi Kolawińskiemu, Burmistrz Nowego Wiśnicza Małgorzacie Więckowskiej, Komendzie Powiatowej Policji w Wieliczce i w Bochni oraz wszystkim tym, którzy aktywnie włączyli się w pomoc przy organizacji Rajdu.

20-LECIE SEP W NIEPOŁOMICACH

ZDZIŚLAW URANTÓWKA

Referat Promocji i Kultury

11 maja niepołomickie Koło Terenowe nr 26 Stowarzyszenia Elektryków Polskich uroczyście obchodziło 20-lecie swojego istnienia.

Spotkanie odbyło się w Hotelu Niepołomice. Przybyli na nie członkowie koła SEP i zaproszeni goście: prezes zarządu głównego SEP dr inż. Jan Strzałka, wiceprezes zarządu głównego SEP Władysław Waga, członek zarządu SEP Ryszard Damijan, burmistrz Niepołomic Roman Ptak oraz Stanisław Kracik były burmistrz Niepołomic.

Po powitaniu głos zabrał prezes Koła Terenowego SEP w Niepołomicach Tadeusz Gorycki, który przedstawił osiągnięcia koła i jego historię.

Jubileusz to świetna okazja do wręczenia medali. Niepołomickie

koło, decyzją Zarządu Głównego SEP, zostało odznaczone Złotą Odznaką Honorową SEP, Tadeusz Gorycki otrzymał Medal im. Stanisława Bielińskiego. Trzech innych członków wyróżniono honorowymi medalami, które wręczył prezes Oddziału Krakowskiego SEP. Burmistrz Roman Ptak wręczył na ręce prezesa koła dyplom okolicznościowy z okazji jego jubileuszu.

Uroczysty jubileusz był okazją do rozmów i podsumowania minionych lat. Oprócz tego spotkanie było znakomitą okazją podyskutowania o przyszłości stowarzyszenia i kierunkach rozwoju branży elektrycznej. Obecnie koło zrzesza 21 członków, a kieruje nim 5-osobowy zarząd. Koło przeprowadza egzaminy kwalifikacyjne dla elektryków.

MONTAŻ INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH

22 maja UMiG w Niepołomicach rozpoczął przyjmowanie deklaracji wraz z umową na przygotowanie analizy możliwości udziału w programie montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach prywatnych.

Inwestycja umożliwi mieszkańcom znaczne obniżenie rachunków za prąd, przy jednoczesnej ochronie środowiska.

Poziom dofinansowania wynosi aż 60% (minus podatek VAT).

Przyjmowanie deklaracji potrwa do 19 czerwca. Należy je składać w Referacie Energii Odnawialnej i Gospodarki Komunalnej, (ul. Zamkowa 5, pokój 2 lub 3 na I piętrze) w godzinach pracy urzędu.

O zakwalifikowaniu do programu nie będzie decydowała kolejność zgłoszeń. Więcej informacji dotyczących projektu na www.niepolomice.eu.

WSPOMNIENIE

*Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.*
W. Szymborska

Nigdy nie ma dobrego momentu na pożegnanie bliskich, ale zawsze jest dobry czas, żeby otulić ich myślami. Na odejście bliskich nie można się przygotować. Śmierć zawsze jest nie na miejscu i zawsze nie w porę – za szybko, zbyt nagle. Przychodzi i zostawia ból. Ból, który ukoić mogą tylko wspomnienia.

13 kwietnia zmarła **Jolanta Kuźma**, dyplomowana nauczycielka wielu pokoleń uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Podłężu. Odznaczona wieloma medalami, w tym Odznaką Honorową PCK I stopnia za wybitne zasługi i zaangażowanie w działalność Stowarzyszenia. Za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej uhonorowana Nagrodami Dyrektora Szkoły oraz Nagrodą Burmistrza. Pozostawiła po sobie wiele ciepłych wspomnień, wartości i ideały, na których będziemy się wzorować, ale przede wszystkim swoich wychowanków. Z Panią Jolantą kojarzy się nam zawsze: dobroć, życzliwość i promienny uśmiech, który został zapamiętany przez koleżanki i kolegów, uczniów i ich rodziców.

Jest takie trafne powiedzenie, że człowiek jest szczęśliwy tylko wtedy, gdy dzieli się z innymi. Tego nas nauczyła i takie postępowanie naprawdę czyni człowieka lepszym.

Jolanta Kuźma chętnie pomagała i wspierała swoich uczniów, zawsze służyła swoją mądrością życiową i dobrą radą. Bardzo trudno pisać o kimś, kogo już nie ma. Szczególnie jeśli ten ktoś był nam bardzo bliski i odszedł nagle bez pożegnania, pozostawiając po sobie pustkę, którą trudno będzie wypełnić.

W imieniu pracowników Szkoły Podstawowej w Podłężu koleżanka Katarzyna Puchała

Najlepszy uczeń w zawodach cukiernik i piekarz

KINGA CHMIEL
nauczyciel w ODIDZ

Od 3 do 5 kwietnia we Wrocławiu odbył się finał XXII Ogólnopolskiego Turnieju na Najlepszego Ucznia w Zawodzie Cukiernik i Piekarz. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Niepołomicach reprezentowała Roksana Górna.

Roksana w finale wojewódzkim okazała się najlepszym cukiernikiem i tym samym zakwalifikowała się do etapu ogólnopolskiego. Temat tegorocznego turnieju to „W krainie dobranocek”. W konkursie rywalizowało 32 uczniów z trzech klas szkół zawodowych, w tym 20 cukierników oraz 12 piekarzy.

Uczestnicy musieli zmierzyć się w dwóch etapach, w części teoretycznej oraz praktycznej. Teoretyczna część składała się z 30 pytań testowych, natomiast w części praktycznej uczniowie wykonali: tort, ciastka bankietowe, figurki z marcepanu

oraz eksponat z karmelu lub czekolady. Komisja oceniała m.in. wyobraźnię, zaangażowanie i umiejętności manualne oraz higienę, organizację na stanowisku pracy, a także prezentację wyrobów. Poziom konkursu był bardzo wysoki. Roksana zdobyła 6. miejsce. Zachwyciła jurorów swoim tortem, figurkami postaci z bajki „Kubuś Puchatek” z marcepanu, jak również pysznymi ciastkami bankietowymi.

Gratulacje należą się zarówno laureatce, jak i Annie Glińskiej-Grochal i Elżbiecie Mączce – nauczycielom przedmiotów zawodowych, które włożyły ogrom pracy w przygotowanie teoretyczne i praktyczne. Organizatorami wydarzenia byli Dolnośląska Izba Rzemieślnicza, Zespół Szkół Zawodowych nr 5 we Wrocławiu, a współorganizatorami Stowarzyszenie Cukierników, Karmelarzy i Lodziarzy RP Stowarzyszenie Rzemieślników Piekarstwa RP we Wrocławiu oraz Dolnośląski Cech Piekarzy i Cukierników. ■

Spotkanie Miłosierdzia

KS. RAFAŁ BOBEK

katecheta w ZS im. Ojca Św. Jana Pawła II i CKZiU.
Duszpasterz Wojewódzki Ochotniczych Hufców Pracy

Młodzi i Miłosierdzie to projekt kulturalno-edukacyjny o charakterze religijnym, który odbył się już po raz drugi na Tauron Arenie w Krakowie 29 marca.

Młodzi ludzie ze szkół średnich, którzy przyjechali z różnych stron archidiecezji krakowskiej i nie tylko, chcieli swoją obecnością dać jasne świadectwo wiary w Chrystusa, który przemienia życie i uzdrawia zranienia.

Pośród 22 tysięcy uczestników na tych wyjątkowych rekolekcjach obecna była także młodzież z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, która należy do 6-2 Hufca Pracy w Niepołomicach oraz uczniowie z Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Niepołomicach.

Wraz z katechetami i wychowawcami

uczniowie z niepołomickich szkół średnich czynnie brali udział w tym spotkaniu. Wydarzenie to jest odpowiedzią na potrzebę wspólnych spotkań młodych ludzi, które dają doświadczenie żywej wiary i poczucie wspólnoty z rówieśnikami.

Hasło tegorocznego spotkania brzmiało: **JA CIĘ NIE POTĘPIAM. W samym środku doświadczenia wiary jest spotkanie z Jezusem, który jest naszym Panem i Zbawicielem, jest Miłosierdziem. Jest tym, który mówi: Ja Cię nie potępiam. To nie jest coś, o czym trzeba wiedzieć, czego trzeba się nauczyć, tylko to jest coś, co trzeba przeżyć i czego trzeba doświadczyć** – mówił do uczestników bp Grzegorz Ryś.

Gośćmi spotkania byli: Ireneusz Krosny popularny mim, który podzielił się świadectwem swojej wiary i zmaganiem z życiowymi problemami oraz raper TAU i zespół niemaGOTu. Każdy z nich przygotował swój występ specjalnie dla młodzieży. Wydarzenie poprowadził Michał Nikodem. ■

DACH-QUIZ

czyli ile wiemy o Niemczech, Austrii i Szwajcarii

ANNA MARZEC

pomysłodawca i organizator konkursu, nauczyciel j. niemieckiego w Gimnazjum w Niepołomicach

We wtorek 8 maja odbył się finał VIII Rejonowego Konkursu Wiedzy o Krajach Niemieckojęzycznych DACH-QUIZ. Organizatorem było Gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Niepołomicach, a imprezę przeprowadzono w Laboratorium Aktywności Społecznej w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach.

Jak co roku, po eliminacjach szkolnych, trójka najlepszych uczniów reprezentowała swoją szkołę w etapie rejonowym. W tym roku na zaproszenie odpowiedziało aż 10 szkół, co bardzo cieszy organizatorów. Gościliśmy Gimnazjum nr 1 z Bochni, Gimnazjum nr 2 z Bochni, Gimnazjum z Podłęża, ze Staniątek, z Targowiska, z Kłaja, z Brzezia, z Szarowa, z Gdowa. Najpierw zespoły przy-

stąpiły do rywalizacji w formie quizu i zmagwały się z pytaniami i zadaniami, które wnikliwie sprawdzały ich wiadomości z zakresu m.in. historii, geografii i kultury krajów niemieckojęzycznych. Następnie drużyny przedstawiły wybraną postać ze świata sztuki, muzyki, mody, literatury czy sportu. Prezentacje były kreatywne i zabawne, a nawet „smaczne”, ponieważ niektórzy uczestnicy przygotowali charakterystyczne dla danego państwa przysmaki.

Jury w składzie: dr Halina Sowa-Babik – wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego Wydziału Filologii Germańskiej oraz Przemysław Kocur – przedstawiciel Urzędu Miasta, a prywatnie poliglota, miało niełatwe zadanie. Wszyscy uczestnicy solidnie przygotowali się do konkursu. Uczniowie popisali się nie tylko ogromną wiedzą, lecz także świetną znajomością języka niemieckiego. Ostatecznie laureaci to: I miejsce – Gimnazjum w Niepołomicach, II miejsce –

Gimnazjum w Szarowie oraz III miejsce – Gimnazjum w Podłężu. Wyróżnienie otrzymało również Gimnazjum z Targowiska. Uczniowie przyznali także nagrodę publiczności za najciekawszą prezentację drużynie z Szarowa.

Mamy nadzieję na wspólną rywalizację i dobrą zabawę już za rok. Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy serdecznie dziękują Romanowi Ptakowi – Burmistrzowi Miasta i Gminy Niepołomice za objęcie nad konkursem honorowego patronatu oraz ufundowanie nagród dla uczestników. Podziękowania kierujemy również do Goethe Institut w Krakowie za przekazane nagrody oraz do Biblioteki Publicznej w Niepołomicach za gościnność. ■

Targi edukacyjne

FESTIWAL ZAWODÓW W MAŁOPOLSCE – 2017

ANNA KOKOSZKA

doradca zawodowy w Gimnazjum w Niepołomicach, kierownik wyjazdu

Tegoroczne V Jubileuszowe Targi Edukacyjne, czyli Festiwal Zawodów w Małopolsce, odbyły się w dniach 23–25 marca w Międzynarodowym Centrum Kongresowo-Targowym EXPO Kraków na ul. Galicyjskiej 9. Po raz kolejny młodzież wszystkich klas trzecich wraz z wychowawcami z Gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Niepołomicach wzięła w nich udział 23 marca 2017 roku.

Na powierzchni 9 000 m² gimnazjaliści mogli oglądać pokazy umiejętności zawodowych oraz maszyny i urządzenia obsługiwane przez uczniów i przedsiębiorców. Na interaktywnych stoiskach zaprezentowane zostały zawody służb mundurowych oraz siedmiu branż gospodarczych: budowlanej, elektryczno-elektronicznej, medyczno-społecznej,

turystyczno-gastronomicznej, administracyjno-usługowej, rolniczo-leśnej z ochroną środowiska, mechanicznej i górniczo-hutniczej. Na ponad 140 interaktywnych stanowiskach można było zobaczyć między innymi pokazy barmańskie, mody, robotyki, mechaniki samochodowej (m.in. niepołomiczką szkołę zawodową z firmą MAN) oraz wiele innych. Na targach można było spotkać przedstawicieli uczelni z Francji, Słowacji, Ukrainy i Węgier. Po raz pierwszy w imprezie uczestniczyli przedstawiciele Europejsko-Azjatyckiej Fundacji Edukacji Biznesowej.

Dzięki udziałowi w takiej imprezie młodzież może dobrze zaplanować swoją przyszłość. Przed podjęciem tak trudnej decyzji, jaką jest wybór szkoły ponadgimnazjalnej, uczniowie mieli okazję poznać atrakcyjne zawody, które można zdobyć w naszym województwie oraz kierunki i profile kształcenia, specyfikę poszczególnych zawodów, oraz umiejęt-

ności, które zdobywają absolwenci.

Warto było wziąć udział w targach, bo wielu gimnazjalistów dzięki temu podejmie świadome, rozsądne decyzje, które zaważą na ich przyszłości.

Dlatego wybieraj, gimnazjalisto, mądrze, podejmuj rozsądne decyzje i intensywnie się ucz, aby zdobyte wyniki na egzaminach pozwoliły Ci się dostać do wymarzonej szkoły! ■

Matematyczne bystrzaki

MONIKA MATUSZEK

nauczycielka matematyki

Mówi się, że człowiek obdarzony jest potencjalną umiejętnością logicznego i abstrakcyjnego myślenia, dysponuje pojęciami zbiorów i liczb naturalnych oraz ma orientację i wyobraźnię przestrzenną. Aby te umiejętności sprawdzić, nauczycielka matematyki Monika Matuszek zorganizowała II Gminny Konkurs Matematyczno-Logiczny Bystrzak pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice Romana Ptaka. Odbył się on 25 kwietnia 2017 r. w Szkole Podstawowej im. S. Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim. Wzięło w nim udział 27 uczniów klas I–VI z pięciu szkół podstawowych z terenu gminy Niepołomice.

Celem konkursu było pobudzanie i rozwijanie zainteresowań matematycznych oraz logicznego myślenia, dostrzeganie regularności i prawidłowości oraz zachęcanie do rozwijania umiejętności dokonywania uogólnień.

Konkurs przebiegł zgodnie z regulaminem. Uczestnicy rozwiązywali zadania dostosowane do zakresu ich wiedzy i umiejętności. Musieli wykazać się umiejętnością logicznego myślenia. Pra-

cowali wytrwale i w skupieniu. Ambitnie i z wielkim zaangażowaniem podchodzili do zadań, a potem z niecierpliwością oczekiwali na ogłoszenie wyników.

Oto najlepsi matematycy:

KATEGORIA: klasy 1

1. miejsce – Adam Chudy – SP Niepołomice-Podgrabie

2. miejsce – Piotr Słoczyński – SP Wola Batorska

3. miejsce – Kajetan Maślaniec – SP w Niepołomicach

wyróżnienie Maksymilian Więcek – SP Zabierzów Bocheński

KATEGORIA: klasy 2–3

1. miejsce – Julian Pasisz – SP Wola Batorska

2. miejsce – Filip Matusz – SP w Niepołomicach

3. miejsce – Nikola Kosakowska – SP Niepołomice-Podgrabie

Wyróżnienia zdobyli:

Łukasz Fiema – SP Zabierzów Bocheński

Anna Nosek – SP Niepołomice-Podgrabie

Kacper Mateusz – SP w Niepołomicach

KATEGORIA: klasy 4–6

1. miejsce – Krzysztof Janeczko – SP Niepołomice

2. miejsce – Marcin Ostachowicz – SP Zabierzów Bocheński

2. miejsce – Jan Radzik – SP Wola Batorska

2. miejsce – Karolina Nitsch – SP Niepołomice

Wyróżnienia otrzymali:

Mikołaj Solarz – SP Zabierzów Bocheński

Gabriela Tańcula – SP Suchoraba

Marcelina Filipowska – SP Suchoraba

Mariola Obłoz – SP Niepołomice-Podgrabie

Serdeczne podziękowania kieruję w stronę Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice Romana Ptaka za objęcie konkursu honorowym patronatem i sponsorowanie głównych nagród oraz dyrektora Wydziału Edukacji w Niepołomicach Wiesława Bobowskiego za wsparcie w organizacji i przeprowadzeniu konkursu Bystrzak. ■

Festiwal Europejski w Woli Batorskiej

RENATA PORĘBSKA

pedagog szkolny w Gimnazjum w Woli Batorskiej

27 marca w Gimnazjum Społecznym w Woli Batorskiej odbył się finał szkolnego Festiwalu Europejskiego. Celem zabawy było nie tylko zapoznanie się z tradycjami, językiem oraz zabytkami państw europejskich, ale przede wszystkim pobudzenie kreatywności uczniów, nabycie i utrwalenie umiejętności pracy w zespole oraz przednia zabawa. Młodzież nie zapomniała, że przez wspólne świętowanie poznajemy się, inicjujemy sytuację do negocjacji i kompromisów, uczymy się, śmiejemy i stwarzamy więzi. To wszystko mogliśmy dostrzec, z zachwytem oglądając prezentowane występy uczniów poszczególnych klas.

Nasi kreatywni młodzi stanęli na wysokości zadania w 200%! To, co międzynarodowe jury mogło zobaczyć, było czymś wzbudzającym podziw. Samodzielnie uszyte przez uczennice stroje tradycyjne, płynna mowa w języku portugalskim czy angielskim, pyszne regionalne potrawy to tylko przedsmak tego, czego mogliśmy doświadczyć podczas festiwalu. Tańcom i śpiewom nie było końca, a kolorowo przystrojone sale jeszcze przez kilka dni przypominały nam o ciepłym klimacie Grecji czy Zielonej Wyspy – Irlandii.

Finał konkursu spłótł się z przybyciem uczniów ze szkoły partnerskiej spod Kijowa, dzięki czemu mogli oni wziąć udział w zabawie i wspólnie z nami przeżyć się poza granice Polski i Ukrainy. Wielkie brawa dla wszystkich uczniów

za zaangażowanie, za pomysły i za całość – jesteście fantastyczni! ■

Potyczki z językiem polskim

MARZENA ŚWIĘCH

AGNIESZKA RACZYŃSKA-RASZPUNDA,
KATARZYNA KOŁODZIEJ

nauczycielki języka polskiego w SP Niepołomice

Po raz czwarty 26 kwietnia w Szkole Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach odbył się konkurs z języka polskiego, adresowany do uczniów szkół podstawowych, o zaszczytny tytuł Mistrza Języka Polskiego Miasta i Gminy Niepołomice w kategoriach: klas czwartych, piątych oraz szóstych.

Ten wiosenny konkurs ma za zadanie zainteresować uczniów pięknem i różnorodnością naszego języka ojczystego w zakresie poprawności słownikowej, fleksyjnej, składniowej oraz bogactwa środków językowych. Uczniowie odkrywają niezwykle możliwości językowe związane z używaniem ciekawych frazeologizmów typu: biec jak na skrzydłach, pójść po rozum do głowy czy też być w siódmym niebie.

Warto troszczyć się o polską mowę, pokazywać młodym Polakom drogę prowadzącą do tworzenia wypowiedzi zbudowanych ze zdań złożonych wzbogaconych o epitety, porównania, metafory, uosobienia, przysłowia oraz frazeologizmy itp. Nie ulega wątpliwości, że język to najdoskonalsze narzędzie porozumiewania się ludzi. Uczestnicy konkursu najpierw rywalizowali w swych macierzystych szkołach o prawo reprezentowania w etapie gminnym. Zapoznali się z bogactwem frazeologizmów

znajdujących się w dwóch książkach Grzegorza Kasdepke: *Co to znaczy... czyli 101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń* oraz *Powrót Bartusia, czyli Co to znaczy... po raz drugi*, a także artykułami autorstwa Witolda Gawdzika: *Osobliwości w odmianie rzeczownika* oraz *O wieloznaczności wyrazów i o śmiesznych błędach językowych* i znakomicie się bawili podczas ich lektury.

Organizatorzy zaprosili młodych językoznawców do Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa na finalną galę, w której wraz z nimi uczestniczyli: Wiesław Bobowski – dyrektor Wydziału Edukacji Miasta i Gminy Niepołomice oraz Krystyna Augustyńska – dyrektor SP Niepołomice, Alina Jachimczak – wicedyrektor SP Niepołomice, Elżbieta Siwek – wicedyrektor SP Niepołomice, Irena Karcz – dyrektor SP nr 3 w Niepołomicach-Podgrabie, a także opiekunowie nauki uczestników. Konkurs został objęty honorowym patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice, Romana Ptaka. Poczęstunek dla uczestników sfinansowało Stowarzyszenie Propagujące Idee Kazimierzowskie. Poziom konkursu był bardzo wysoki, a towarzyszyły mu wielkie emocje.

Laureaci konkursu

Klasy czwarte:

I miejsce – Weronika Sobuła SP Zakrzów,
II miejsce – Jakub Stach SP Niepołomice,
III miejsce – Błażej Dziadoń SP Zabierzów Bocheński.

Wyróżnienia: Hubert Małecki – SP Niepo-

łomice, Oliwia Wnęk – SP Niepołomice,
Julia Lis – SP Zabierzów Bocheński, Mi-
kołaj Krawczyk – SP Niepołomice.

Klasy piąte:

I miejsce – Emilia Grochot SP Niepołomice,

II miejsce – Piotr Klimczyk SP Niepołomice,

III miejsce ex aequo – Julia Czaplak SP nr 3 Niepołomice-Podgrabie, Zuzanna Ślusarczyk – SP Niepołomice.

Wyróżnienia: Krystian Starosta SP nr 3 Niepołomice-Podgrabie,
Anna Grzebała – SP Niepołomice, Weronika Skowrońska – SP Zabierzów Bocheński.

Klasy szóste:

I miejsce ex aequo – Mariola Obłóza SP nr 3 Niepołomice-Podgrabie,

Małgorzata Duś SP Niepołomice,

II miejsce – Wioletta Widel SP Zakrzów,
III miejsce – Seweryn Stempak SP Niepołomice.

Wyróżnienia: Barbara Bury – SP Niepołomice, Magdalena Lebiest – SP Zakrzów,

Marcin Ostachowicz – SP Zabierzów Bocheński, Witold Nieć – SP Niepołomice. ■

SUKCESY W LIBIĄŻU

MARIA BARAN

nauczyciel j. polskiego w SP w Woli Zabierzowskiej

Laureaci Konkursu Dekanalnego Poezji Religijnej, który już po raz 17. odbył się w Woli Zabierzowskiej, wspaniale zaprezentowali się na kolejnym etapie tego konkursu – w Libiążu.

Przesłuchania Regionalnego Konkursu Poezji Religijnej im. Heleny Kmiec odbyły się 7 kwietnia w Libińskim Centrum Kultury.

Spośród prawie 50 startujących recytatorów doceniono sześć osób z Dekanatu Niepołomice.

Są to:

W kategorii klas I–III szkół podstawowych – Patrycja Styczeń z Niepołomic – miejsce III i Anna Tylka z Kłaja – wyróżnienie;

W kategorii klas IV–VI szkół podstawowych – Emilia Azierska z Niepołomic – wyróżnienie;

W kategorii gimnazjum – Natalia Hyrc z Woli Batorskiej – miejsce I i Emilia Kołodziej z Kłaja – miejsce II;

W kategorii szkół ponadgimnazjalnych – Patryk Cebulski z Niepołomic – miejsce III.

Bardzo serdecznie gratulujemy zwycięzcom, a wszystkim uczestnikom oraz ich opiekunom dziękujemy za wspólny wyjazd, który został sfinansowany przez księdza Kazimierza Włocha, proboszcza zabierzowskiej parafii.

Dziękujemy za ten dar serca.

Z głębi dziejów, z głębi serc

MARIA KLESZCZ

nauczyciel j. polskiego w SP w Staniątkach

21 kwietnia już po raz siódmy odbył się Gminny Konkurs Piosenki i Pieśni Patriotycznej „Pieśń ujdzie cało”. Wzięło w nim udział ponad 170 uczniów ze szkół podstawowych naszej gminy. **Burmistrz Niepołomic** jest od lat **Honorowym Patronem** Konkursu, zaś jego organizatorem **Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Staniątkach** we współpracy z **Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa** oraz **Szkołą Muzyczną w Niepołomicach**.

Rywalizacja konkursowa uczniów ma służyć rozwojowi ich talentów wokalnych i muzycznych, wrażliwości estetycznej, wychowaniu patriotycznemu, sprzyjać poznawaniu historii i kultury ojczystej.

Uczestnicy przygotowali bogaty repertuar, na który składały się utwory patriotyczne oraz pieśni ludowe, które przez wieki były nośnikami polskiej, rodzimej kultury, a motywy ich melodii przewijały się w utworach najwybitniejszych polskich kompozytorów. *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech*, której **220. rocznicę** powstania obchodzimy w tym roku, oparta jest przecież także na ludowej melodii mazurka. Jeden z uczestników Konkursu zaprezentował piosenkę ludową, do której słowa ułożyła jego prababcia!

Jury Konkursu – **Dariusz Sadzikowski**, **Małgorzata Rzeszutek-Ślusarczyk** oraz **Andrzej Świerkosz** – miało trudne zadanie, by wyłonić zwycięzców, którym dyplomy i nagrody wręczyli dyrektor Wydziału Edukacji Miasta i Gminy Niepołomic – **Wiesław Bobowski** oraz **Anna Ślęzak** – dyrektor Szkoły Podsta-

wowej w Staniątkach.

Wszystkim uczniom, ich rodzicom oraz opiekunom artystycznym wyrazy szacunku i serdeczne gratulacje składają organizatorzy Konkursu. ■

A oto wyniki:

WYNIKI KONKURSU

kategoria wykonawcza	kategoria wiekowa	miejsce	wykonawca	szkoła	opiekun artystyczny
występ solowy	I–III	I	Aleksandra Śliwińska	SP w Suchorabie	Edyta Świętek
		II	Natasza Taborska	SP w Staniątkach	Wiesław Hytroś
		III	Patrycja Styczeń	SP w Niepołomicach	Teresa Świętek
	IV–VI	I	Amelia Ślusarek	SP w Podłężu	Marta Błachowicz i Małgorzata Okrzesik
		II	Barbara Kubik	SP w Staniątkach	Wiesław Hytroś
		III	Igor Żak	SP w Zagórz	Wiesław Hytroś
		wyróżnienie	Maria Pietrzyk	SP w Staniątkach	Wiesław Hytroś
		wyróżnienie	Emilia Palmowska	SP w Niepołomicach	Joanna Kopczyńska-Kopeć
		wyróżnienie	Melania Cencora	Sz. Muzyczna w Niepołomicach	Szczepan Tesarowicz
występ grupowy – zespół, duet	I–III	I	Zespół wokalny z kl. III	SP w Niepołomicach	Małgorzata Bałos
		II	Zespół wokalny oddziału przedszkolnego	SP w Zagórz	Sabina Bugiel
		III	Duet wokalny z klasy II	SP w Niepołomicach	Agata Augustynek
	IV–VI	I	Zespół wokalny „Nutki”	SP w Podłężu	Marta Błachowicz i Małgorzata Okrzesik
		II	Zespół wokalny kl. IV–VI	SP w Zagórz	Wiesław Hytroś
		III	Zespół z kl. V e	SP w Niepołomicach	
		wyróżnienie	Magdalena Czaplak	SP w Podłężu	Marta Błachowicz i Małgorzata Okrzesik
chór	I–III	I	„Nutki”	SP w Suchorabie	Edyta Świętek
		II	Chórek kl. I–III	SP w Staniątkach	Wiesław Hytroś
	IV–VI	I	Chór kl. IV–VI	SP w Staniątkach	Wiesław Hytroś
		III	Chór	SP w Zabierzowie Bocheńskim	Aleksander Ostrowski

XI „zimowy” plener plastyczny w Ojcowie

MIKOŁAJ SCHABOWSKI

nauczyciel plastyki w SP w Niepołomicach

Od jedenastu lat, pod koniec kwietnia, kiedy wiosna raczy nas słońcem i soczystą zielenią, uzdolniona artystycznie młodzież ze Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego wyjeżdża na kilkudniowy plener malarski. Takie było założenie i formuła przez nas przyjęta sprawdzała się co do joty przez ostatnie 10 lat. W tym roku wiosenny plener z przyczyn od nas niezależnych stał się

plenerem późnozimowym.

Pośród przepięknych wawozów Ojcowskiego Parku Narodowego i w klimatycznych wnętrzach 100-letniego schroniska Zosia, pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych wzięliśmy się ostro do pracy. Uczniowie ćwiczyli kompozycję, perspektywę, rysunek, światłocien. Pracowali tuszem, ołówkiem i akrylem. W sumie podczas 3-dniowego wyjazdu poświęcili na działalność twórczą przeszło 20 roboczogodzin, co odpowiada mniej więcej rocznemu wymiarowi lekcji

plastyki w szkole. Uczniowie pracowali na profesjonalnych artykułach plastycznych pod okiem przesympatycznego i przeskromnego nauczyciela plastyki.

Wszystkie wykonane w trakcie pleneru prace będzie można obejrzeć 10 czerwca na wystawie poplenerowej podczas szkolnego festynu rodzinnego.

Wyjazd został dofinansowany przez UMiG Niepołomice i przez Stowarzyszenie Propagujące Idee Kazimierzowskie, za co w imieniu przyszłych wielkich artystów składam serdeczne podziękowanie. ■

Mamy laureata!

MARZENA ŚWIĘCH

nauczycielka języka polskiego w SP Niepołomice

Ogromny sukces odniósł Antoni Siatka, uczeń klasy 5g ze Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach, który wystartował w XVIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Omnibus Humanistyczny 2017 i zajął I miejsce w województwie małopolskim, a III miejsce w kraju i uzyskał zaszczytny tytuł ogólnopolskiego laureata tegoż konkursu.

W tegorocznej edycji Omnibusu Humanistycznego wystartowało 6 418 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych

ze 188 szkół w całym kraju. W kategorii klas piątych szkoły podstawowej wzięło udział 1 094 uczniów. **W całym konkursie tytuł laureata uzyskało zaledwie 11 uczniów, wśród których znalazł się Antoś.** Latem pojedzie on na Obóz Talentów do Sierpolic nad Bugiem.

Omnibus Humanistyczny jest testem konkursowym wielokrotnego wyboru i składa się z odpowiedzi, z których każda może być prawdziwa lub fałszywa. Uczestnik konkursu o każdej odpowiedzi od A do D orzeka, czy jest ona prawdziwa, czy nie i zaznacza to na karcie odpowiedzi. Umiejętność ta wymaga wysokiej koncentracji i dużych zdolności. Antoś jest uczniem wszechstronnym.

Lubi zarówno język polski, jak i przyrodę czy matematykę. Lubi czytać i jest częstym gościem niepołomickiej biblioteki, z której wypożycza głównie powieści przygodowe. Od tego roku rozpoczął trenowanie ju-jitsu, japońskiej sztuki walki. Od drugiej klasy startuje w kolejnych edycjach Ogólnopolskiego Konkursu Alfik Humanistyczny. Stwierdził, że w szkole najbardziej lubi pracować w grupie i pełnić w niej rolę lidera. Podobnie do większości chłopców chętnie gra w piłę nożną. Lubi bawić się ze swoimi młodszymi braćmi. Poleca wszystkim startowanie w konkursach.

Gratulujemy Antosiowi sukcesu i życzymy dalszych. ■

Z psem za pan brat

JOANNA MUSIAŁ

Referat Promocji i Kultury

25 kwietnia pierwszaki z niepołomickiej podstawówki spotkały się z psem Charliem i jego opiekunką. Wszystko w ramach akcji edukacyjnej Podaj łapę zorganizowanej przez firmę Royal Canin.

Firma zlokalizowana w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej realizuje także inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności. Podaj Łapę jest projektem, który już od 2013 roku gości w szkołach na terenie Gminy Niepołomice. Ten cykl spotkań

skierowany jest do uczniów klas pierwszych szkół podstawowych. Godzinna lekcję prowadzi wykwalifikowany dogoterapeuta, który uczy, jak być odpowiedzialnym właścicielem psa, co powinno się robić, a czego unikać w kontaktach ze zwierzęciem. Podczas warsztatów uczniowie dowiadują się także, jak właściwie pielęgnować czworonoga i co oznacza zdrowe żywienie. Poznają różne zachowania i uczą się, jak postępować w przypadku kontaktu ze znanym lub nieznanym psem.

Spotkanie ma charakter interaktywny, łączy w sobie elementy edukacji i zabawy, dzieci chętnie angażują się w przy-

gotowane aktywności, odpowiadają na pytania. Dzięki obecności psa mają szansę na żywo zobaczyć jego reakcje, a nabyte umiejętności od razu wprowadzić w czyn. Zdobyta wiedza pozwala im na jeszcze lepsze opiekowanie się swoim czworonogiem lub bezpieczny kontakt z cudzymi zwierzętami.

Program Podaj Łapę pokazuje, jak ważna jest wiedza dotycząca odpowiedzialnej opieki nad psami. Praktyczne umiejętności wyniesione z lekcji są przydatne przede wszystkim dla dzieci, ale również nauczyciele chwalą sobie projekt, który już od kilku lat jest obecny w ich szkołach.

MŁODZI RATOWNICY

W dniu 26 kwietnia 2017 r. uczniowie reprezentujący Szkołę Podstawową w Podłężu w składzie: Magdalena Czaplak, Oliwia Lebiest, Marta Klima oraz Paweł Rainer wzięli udział w XVIII Powiatowych Zawodach Pierwszej Pomocy w Wieliczce. Po zajętej rywalizacji wywalczyli I miejsce w kategorii szkół podstawowych. Zawodnicy najpierw rozwiązywali testy, a następnie musieli wykazać się praktyczną znajomością zasad udzielania pierwszej pomocy, którą ćwiczyli pod okiem wykwalifikowanego ratownika medycznego, Moniki Kyr. W tym roku do praktycznych zadań konkursowych należało wykonanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej na specjalnym fantomie oraz pomoc osobom poszkodowanym w wypadku. Uczestnicy konkursu wykazali się umiejętnościami pomocy w przypadku złamania nogi, opatrzenia, postępowania z osobą nieprzytomną oraz właściwym sposobem powiadomienia odpowiednich służb o wypadku.

K.P.

WSPÓLNA KSIĄŻECZKA

Pod koniec marca 2017 roku rozstrzygnął się regionalny konkurs plastyczno-literacki Przedszkolaki tworzą książkę z rodzicami, który był organizowany przez Przedszkole Olimpijskie. Spośród mnóstwa nadesłanych pięknych i kolorowych książeczek z całego regionu Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach ma również swoich laureatów. Praca naszych przedszkolaków i ich rodziców została nagrodzona. W grupie 5-, 6-latków drugie miejsce zdobyła Beatka Kusak z grupy Gwiazdeczki oraz wyróżniona została Maja Krawczyk z grupy Pszczółki. Konkurs ten był okazją do świetnej zabawy, w której rodzice mogli pracować razem ze swoimi pociechami, rozwijając wyobraźnię, kreatywność oraz zaciekanie książką i czytelnictwem.

A.W.

CZYTALI BEZ PRZERWY

Jak zachęcić dzieci do czytania? Wielu dorosłych głowi się nad znalezieniem odpowiedzi na to pytanie. Uczniów szkoły podstawowej w Woli Batorskiej chyba zaciekawiać i zachęcać do sięgnięcia po książkę nie trzeba.

26 kwietnia uczniowie z nauczycielami zorganizowali akcję szkolnego bicia rekordu w czytaniu bez przerwy. Uczniowie, rodzice i nauczyciele czytali swoje ulubione książki przez 7 godzin i 24 minuty.

Akcja rozpoczęła się o 7 rano, całość została sfilmowana, a każdy uczestnik otrzymał czerwony kwiat. W akcji wzięło udział aż 107 uczniów. Dla niektórych przełamanie tremy, czytanie do kamery przed zgromadzoną w holu szkoły publicznością było nie lada wyzwaniem.

A.D., M.K., A.G.

Dzień Ziemi 2017

ANETA GRYGLAK

nauczyciel przyrody w SP Niepołomice

Każdego roku bierzemy udział w ważnych ogólnoswiatowych akcjach i uroczystościach o charakterze ekologicznym. Teraz przyszedł czas na obchody Światowego Dnia Ziemi. Coroczny temat związany jest z wybranym zagadnieniem, ważnym dla środowiska i przyrody. Tym razem dotyczył ochrony różnorodności biologicznej. Jest to szczególnie ważne w związku z licznymi zagrożeniami, które niszczą naturalne ekosystemy.

Bioróżnorodność ma wiele definicji, ale zawsze tworzy podstawę wielu świadczeń ekosystemów, który w istotny sposób kształtuje dobrobyt człowieka. Tegoroczne hasło W kierunku natury dało nam możliwość przygotowania wielu wystaw dotyczących różnorodności flory i fauny. Ich piękno i różnorodność udowadniają,

że warto zrobić wszystko, aby przetrwały jak najdłużej i w najmniej zmienionej postaci.

Klasy czwarte przygotowały gazetki z naszymi krajowymi ekosystemami: lasem, łąką, jeziorem, rzeką lub morzem. Uczniowie ułożyli także regulamin: *Jak należy prawidłowo zachować się w tych miejscach*. Klasy piąte przygotowały gazetki klasowe z bioróżnorodnością gatunków lub całych ekosystemów na terenie wybranego parku narodowego w Polsce. Uczniowie sporządzili także regulamin: *Jak odpowiedzialnie zachowywać się w miejscach chronionych*. Najstarsi, czyli klasy szóste, wykonali plakaty z mapami konturowymi wszystkich kontynentów, gdzie zamieścili przedstawicieli najbardziej charakterystycznych gatunków zwierząt. Następnie z poszczególnych części powstała mapa świata, którą z zacięciem oglądali przede wszystkim nasi młodszy uczniowie, rodzice, jak i pozostała społeczność szkolna. ■

Półfinał Wielkiej Ligi Czytelniczej

HELENA DZIURA

nauczyciel w SP w Woli Zabierzowskiej

Szkoła Podstawowa im. Jana Matejki w Woli Zabierzowskiej 21 kwietnia udostępniła swoje progi uczestnikom Ogólnopolskiego Konkursu Czytelniczego Wielka Liga Czytelnicza.

Patronat nad wydarzeniem objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej. Przybyło trzydziestu półfinalistów ze szkół podstawowych powiatu krakowskiego i wielickiego: Publiczna SP im. św. Jana Bosko w Celinach, SP im. Jana Pawła II w Śledziejowicach, SP im. Stanisława Wyspiańskiego w Suchorabie, ZSO SP

im. św. Jadwigi Królowej w Szarowie, SP im. J. Matejki w Woli Zabierzowskiej. Uczestnicy w zależności od kategorii wiekowej zmagali się z pytaniami do finału, które obejmowały zadania testowe w oparciu o książkę B. Ostrowskiej *Bohaterski miś* w klasach I-III, a w klasach IV-VI *Tomek na Czarnym Łądzie* A. Szklarskiego. W obu kategoriach wiekowych pytania były bardzo szczegółowe, sprawdzały umiejętność kojarzenia faktów oraz czytanie ze zrozumieniem.

W imieniu organizatora wszystkim uczestnikom serdecznie gratulujemy, a rodzicom i nauczycielom dziękujemy za trud włożony w przygotowanie półfinalistów. ■

XIV Międzyprzedszkolny Konkurs Piosenki i Tańca

ANASTAZJA WĄCHAŁA

nauczyciel w Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Niepołomicach

28 kwietnia w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa w Niepołomicach odbyła się XIV edycja Międzyprzedszkolnego Konkursu Piosenki i Tańca organizowanego przez Samorządowe Przedszkole nr 1 w Niepołomicach. Umuzycznione dzieci dumnie reprezentowały swoje przedszkola. Przedszkolaki wykonały po dwa tańce: obowiązkowy krakowiak oraz dowolny taniec ludowy, a wybrany solista zaśpiewał piosenkę o zdrowym trybie życia. W tym roku w imprezie wzięły udział cztery placówki: Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej, Przedszkole Samorządowe im. Świętej Kingi w Podłężu, Przedszkole Samorządowe nr 1 w Niepołomicach, Samorządowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim. Jury oceniało występy dzieci, nie było to łatwe zadanie,

wszyscy uczestnicy prezentowali się bowiem wspaniale.

Po długich obradach wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

W kategorii piosenka – solista młodszy: **I miejsce** zajęła Ania Makwińska z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach z piosenką *Wiem co jem*.

II miejsce zajęła Aleksandra Sołga reprezentująca Samorządowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim z piosenką *Czyste ręce*.

III miejsce zajęła Hanna Mączyńska z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej z utworem *Witaminki*.

W kategorii piosenka – solista starszy:

I miejsce zajął Szymon Zabijk z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej z piosenką *Witaminowe abecadło*.

II miejsce ex aequo zajęły Kalina Stawowiak z piosenką *Salatka*, reprezentująca Przedszkole Samorządowe im. Świętej Kingi w Podłężu, oraz Maria Sokół z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach z piosenką *Salatka*

jarzynowa.

III miejsce zajęła Julia Piekarcz z piosenką *Mydło* reprezentująca Samorządowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim.

W kategorii taniec:

I miejsce ex aequo zajęły dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach oraz dzieci z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej; obie grupy tańczyły krakowiaka i kujawiaka.

II miejsce zajęły dzieci z Przedszkola Samorządowego im. Świętej Kingi w Podłężu z krakowiakiem i tańcem góralskim.

III miejsce zajęły dzieci reprezentujące Samorządowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Zabierzowie Bocheńskim tańczące krakowiaka i polkę.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy! Kolejna edycja konkursu już za rok. ■

Spacer z poezją

AGATA MIROCHNA

nauczyciel przedszkolny w PS w Podłężu

7 kwietnia w Samorządowym Przedszkolu im. św. Kingi w Podłężu już po raz czternasty odbył się Gminny Konkurs Recytatorski. Tym razem przebiegał pod hasłem *Spacer z poezją*.

W konkursie wzięły udział dzieci z 8 placówek: Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach, Przedszkola Samorządowego w Zabierzowie Bocheńskim, Punktu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej nr 3 im. Włodzimierza Puchalskiego w Podgrabiu, Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej, Przedszkola Sportowo-Tanecznego Tygrysek w Niepołomicach, Punktu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zagórz, Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu, Punktu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. św. Jana

Bosko w Zakrzowie. Dzieci deklamowały wiersze w 2 kategoriach wiekowych: w kategorii I 3- i 4-latki, w kategorii II 5- i 6-latki. Każdy z recytatorów zachwylił wdziękiem i niepowtarzalną interpretacją utworu.

Jury konkursu obradowało w składzie: Wiesław Bobowski – dyrektor Wydziału Edukacji UMiG w Niepołomicach, Tomasz Toboła – dyrektor Szkoły Podstawowej w Podłężu, Joanna Lebiest – dyrektor Biblioteki Publicznej w Niepołomicach, Justyna Żak – kierownik Biblioteki Publicznej w Podłężu oraz Beata Kwiecińska z DK Inspiro w Podłężu. Po wysłuchaniu wszystkich dzieci przystąpiono do oceny, na którą wpływ miały następujące elementy: dykcja i wyrazistość, interpretacja utworu literackiego, ogólne wrażenie artystyczne.

W kategorii dzieci 3- i 4-letnich

I miejsce zajęła Liliana Taborska z Przedszkola Samorządowego w Podłężu.

II miejsce zajęła Natalia Wojciechowska z Przedszkola Sportowo-Tanecznego Tygrysek w Niepołomicach.

III miejsce zajęli: Zofia Nowosławska z Przedszkola Samorządowego w Podłężu oraz Sebastian Woś z Punktu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Marszałka Piłsudskiego w Zagórz.

W kategorii dzieci 5- i 6-letnich

I miejsce zajęła Helena Migas z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach.

II miejsce zajął Jan Brak z Przedszkola Samorządowego nr 1 w Niepołomicach.

III miejsce zajęła Justyna Różeńska z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej.

Pozostali uczestnicy konkursu otrzymali wyróżnienia.

Gratulujemy zwycięzcom wysokiego poziomu recytacji wierszy. Honorowy patronat nad konkursem objął burmistrz Niepołomic. ■

Krokiet – gra towarzyska

MARIA JAGLARZ

dyrektor Muzeum Niepołomickiego

Wiek XIX to czas wynalazków, odkryć, burzliwych zmian politycznych, społecznych, a co za tym idzie i obyczajowych. Nowością w życiu codziennym stało się docenianie pożytków płynących z utrzymania higieny, ćwiczeń gimnastycznych i uprawiania sportu. W połowie XIX wieku rozwój takich dyscyplin jak piłka nożna, siatkówka, koszykówka, piłka ręczna czy rugby był możliwy dzięki odkryciu... procesu wulkanizacji. Dokonali tego w 1843 roku Thomas Hancock i Charles Goodyear, przyczyniając się do wyprodukowania dętki, która jest sercem każdej piłki.

Były to jednak dyscypliny dostępne wyłącznie dla mężczyzn. Kobietom przyzwalano na jazdę konną w damskim oczywiście siodle, „łyżwowanie” i ewentualnie tenis, które to dyscypliny należały do kanonu dobrego wychowania i elegancji.

Dopiero pod koniec wieku ówczesne feministki, zwane sufrażystkami, walcząc o prawa polityczne dla kobiet, domagały się także równouprawnienia w dziedzinie uprawiania sportu. Walka nie była łatwa, gdyż panowało ogólne przekonanie, że ćwiczenia fizyczne, zwłaszcza na świeżym powietrzu, mają zgubny wpływ na organizm kobiety, a także na jej moralność. Obowiązujące w tym czasie stroje również sprawy nie ułatwiały. Krynolina praktycznie uniemożliwiała jakiegokolwiek zajęcia ruchowe. Dopiero w latach 90. XIX wieku, kiedy kobiety uwolniły się od tego uciążliwego stelaża, zaczęły stopniowo poznawać idee sportu i czynnie go uprawiać.

Modną grą towarzyską stał się wówczas, rozpowszechniony głównie w Anglii i Stanach Zjednoczonych, krokiet. Gracze wyposażeni w drewniane młotki przetaczali drewniane kule przez druciane bramki z jednej strony boiska na drugą i z powrotem. Ten sposób spędzania czasu na wolnym powietrzu został potraktowany jako poważna dyscyplina sportowa tylko raz, kiedy krokiet umieszczono w programie igrzysk olimpijskich w Paryżu, w 1900 roku. Ale jako przejaw życia towarzyskiego był na tyle popularny, że znalazł odzwierciedlenie w pracach malarzkich. Amerykański artysta Winslow Homer, który w swej twórczości podejmował tematykę ilustrującą tradycyjny amerykański styl życia, w 1866 roku namalował *Grę w krokieta*.

Najbardziej znanym przykładem w Polsce jest obraz Leona Wyczółkowskiego (1852–1936) pod tym samym tytułem. Przedstawia on trzy kobiety rozgrywające partię krokieta w letni słoneczny dzień. Jaskrawe światło, kolorowe suknie dam, ruch ich sylwetek, wszystko to daje artyście pretekst do malowania szerokimi plamami barwnymi, wpisując dzieło Wyczółkowskiego w nurt rozwijającego się wówczas impresjonizmu. Sam autor jednak odżegnywał się od wpływów tego kierunku, głosząc, że jego sztuka wywodzi się z ukraińskiej wsi, a nie z Paryża. Faktycznie, miał okazję dobrze poznać prace samego Claude’a Moneta, uważanego za ojca impresjonizmu w czasie dwukrotnego pobytu w stolicy Francji, to jednak przez dziesięć lat podróżował po Ukrainie, rozkoszując się tamtejszą przestrzenią i zmieniającym się nasyceniem światła w pejzażu.

W tym okresie powstały chyba najbardziej charakterystyczne dla jego twórczości prace: *Rybacy*, *Chłopi*, *Woły*, *Orka* i *Kopanie buraków*. Przez historyków sztuki artysta został zaliczony do nurtu realistycznego.

W zamkowej galerii można odnaleźć studium do *Gry w krokieta*, które w zasadzie stanowi samodzielne dzieło. Obok światła, które zdaje się ważniejsze dla artysty od samej kompozycji, uderza precyzja w odtwarzaniu detali damskiego stroju, a jednocześnie znakomita orientacja autora w najnowszych trendach mody. Długa suknia ze stójką, bufiaste, zwężające się przy nadgarstku rękawy z marszczoną główką – zwane z francuska gigot (dosłownie: udziec barani), obowiązkowe w każdej sytuacji towarzyskiej rękawiczki – to strój bohaterki pierwszego planu. Również jej fryzura – włosy luźno upięte nad karkiem, nieco wysunięte nad czołem – odzwierciedla styl końca XIX wieku.

Zapraszamy do Galerii Sukiennice 2, utworzonej ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie, gdzie kolor, światło i lekkość studium do *Gry w krokieta* przeniosą nas w atmosferę letniego upalnego beztróskiego popołudnia. ■

Pożegnanie kolekcji książąt Czartoryskich

MARIA JAGLARZ

dyrektor Muzeum Niepołomickiego

Przez 9 miesięcy, od czerwca 2016 do marca 2017, w zamku prezentowana była wystawa zatytułowana *Przeszłość Przyszłości. Czartoryscy Narodowi*.

Znalazły się na niej dzieła sztuki i pamiątki narodowe (razem 140 obiektów), pochodzące z najstarszej części kolekcji, jaką w 1801 roku założyła księżna Izabela Czartoryska i udostępniła publiczności w Puławach, tworząc tym samym pierwsze w Polsce i jedno z pierwszych w Europie muzeum.

Obok obrazów o tematyce sakralnej z XIV–XVI wieku, francuskich i niderlandzkich portretów pokazano militaria, tarcze paradne, wyroby rzemiosła artystycznego; renesansowe i barokowe srebro, wyroby z emalii i kości słoniowej oraz pamiątki po sławnych ludziach, koronowanych głowach Europy i wielkich bohaterach.

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem, a jej aranżacja w połączeniu z urodą zamkowych wnętrz budziła zachwyt wielu zwiedzających. A było ich ponad pięć tysięcy, w tym turyści polscy i zagraniczni, którym udostępniano opisy w trzech wersjach językowych i grupy uczniów, dla których przysto-

wano spacerować tematycznie. Chętni mogli dodatkowo skorzystać z bezpłatnego zwiedzania w czasie Dnia Otwartych Drzwi Muzeów oraz dwóch kolejnych marcowych niedziel.

Wystawę zakończył uroczysty finał, podczas którego Anna Polony odczytała fragmenty Dzienników księżnej Izabeli, kurator wystawy Janusz Wałek przybliżył historyczny kontekst wybranych obiektów, a oprawę muzyczną zapewnił gitarzysta Paweł Hebda.

Prezentacja w zamku stanowiła znako-

mitą okazję, by zobaczyć znaczną część skarbów, które w imieniu obywateli Rzeczypospolitej zakupił od księcia Adama Karola Czartoryskiego Minister Gliniński.

Już wkrótce, z końcem czerwca tego roku, Muzeum Niepołomickie wraz z Muzeum Narodowym w Krakowie zaprosi na kolejną odsłonę zbiorów Książąt Czartoryskich i Rodziny Potockich z Krzeszowic. Tym razem będzie to kolekcja sztuki starożytnej. ■

Koncert pasyjny

JANUSZ ROJEK

animator kultury

11 kwietnia, w Wielki Wtorek, tuż przed rozpoczynającym się Świętym Triduum Paschalnym, Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki zaprosiło na kolejne w swoim roku jubileuszowym wydarzenie – koncert barokowej muzyki sakralnej i pasyjnej. Program przygotowany i opracowany przez Aleksandrę Polak zaprezentowali: Zespół Kameralny Pro-Arte i jego soliści: Łukasz Mirek oraz Izabela Król, Zespół Młodzieżowy, a także zaproszeni artyści: Filharmonii

Krakowskiej – Zofia Wengrynowicz-Perrun oraz Opery Krakowskiej – Stanisław Ziółkowski. Brzmienie akompaniującego artystom fortepianu Aleksandry Polak wzbogacone zostało przez flety: Urszuli Borzęckiej i Katarzyny Rojek.

Koncert rozpoczął odczytanie fragmentu Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa według św. Mateusza. Treść muzyczną stanowiły kompozycje takich mistrzów, jak: Jan Sebastian Bach, Wolfgang Amadeusz Mozart, Stanisław Moniuszko czy Fryderyk Chopin. Publiczność mogła wysłuchać m.in.: Chorału z Pasji wg św. Mateusza (*O Głowo uwieczniona*), pieśni: Ecce Signum Crucis (*Oto Drzewo Krzyża*), *Jezu der Brautigam*

(*Jezu oblubieńcze*), *Bist Du bei mir (Jezu jesteś przy mnie)*, *Ofiara krzyża spełniona*, *O Chryste*. W programie znalazły się również recytowane przez prowadzącego – piszącego tę relację – fragmenty refleksyjnej, tematycznej poezji, które pozwalały jeszcze pełniej dotknąć sensu przeżywanego Wielkiego Tygodnia. Zarząd Towarzystwa oraz artyści dziękują Kolejowemu Towarzystwu Kultury z Krakowa oraz Fundacji Zamek Królewski w Niepołomicach za współpracę przy organizacji koncertu, a Urzędowi Miasta i Gminy Niepołomice za pomoc finansową. Serdecznie zapraszamy na kolejne muzyczne wydarzenie, które będzie podczas XXVI Dni Niepołomic. ■

Zwyciężyła Grupa teatralna Gagatki

27 kwietnia w Domu Kultury w Staniątkach tradycyjnie już spotkały się zespoły teatralne dzieci i młodzieży z powiatu wielickiego, które przystąpiły do udziału w 32. Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży Bajdurek.

KRYSTYNA KRUPA SAMEK
instruktor Domu Kultury w Staniątkach

Do tegorocznego festiwalu zgłosiło się tylko 7 grup teatralnych reprezentujących przedszkola i szkoły podstawowe, a na scenie zaprezentowało się około 150 młodych aktorów-amatorów z całego powiatu. W jury festiwalowym zasiadali aktorzy krakowskich scen teatralnych: Jacek Milczanowski – przewodniczący, Ewa Mitoń oraz Bogdan Słomiński. Oceniając poszczególne przedstawienia, jury zwracało szczególną uwagę na

umiejętności gry aktorskiej, dykcję aktorów, dobór strojów i rekwizytów oraz scenografię. Wszystko to z uwzględnieniem wieku aktorów i ich możliwości. Prezentacje odbywały się przy pełnej widowni, na której zasiadali głównie rówieśnicy i starsi koledzy. Po obejrzeniu wszystkich przedstawień postanowiono przyznać następujące nagrody:

I miejsce honorowane wyjazdem na Finał 32. Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży Bajdurek do Nowego Sącza oraz nagrodą pieniężną w wysokości 1 200 zł zdobyła **Grupa teatralna Gagatki ze Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Staniątkach.**

II miejsce oraz nagrodę w wysokości 600 zł – **Teatr URSA ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Suchorabie,**

III miejsce oraz nagrodę w wysokości 500 zł – **Teatrzyk Przedszkolny z Samorządowego Przedszkola nr 4 w Wieliczce.**

Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni pamiątkowymi dyplomami, nagrodami książkowymi oraz słodyczami.

Wszystkim zespołom teatralnym i ich

opiekunom jury oraz organizatorzy dziękują za przygotowanie przedstawień. Gratulujemy nie tylko zdobytych nagród, ale też zapału dzieci do podejmowania działań teatralnych. Życzymy dalszych sukcesów, dużo radości czerpanej z działalności w grupach teatralnych. Zwycięzcom jeszcze powodzenia podczas finału w Nowym Sączu.

Organizatorami festiwalu, jak co roku, były Małopolskie Centrum Kultury Soł w Nowym Sączu, Centrum Kultury w Niepołomicach oraz Dom Kultury w Staniątkach. ■

MISTRZYNIE W PRZEMARSZU

MARIA STRZELEC

instruktor Domu Kultury w Zabierzowie Bocheńskim

Niepołomickie Mażoretki 1 maja brały udział w Otwartych Mistrzostwach Mażorettek Polski Południowo-Wschodniej w Pustkowie koło Dębicy i zdobyły miejsca na podium.

Wystąpiły w dwóch kategoriach wiekowych, kadetek i juniorek. Uczestniczki wykonywały swoje programy w grupach, miniformacjach, trio/duo oraz solo. Małe Mażoretki zdobyły tytuł mistrza kadetek w kategorii przemarsz, a za pokaz sceniczny otrzymały II miejsce. Grupa juniorek dwukrotnie plasowała się na II miejscach. Natomiast duet Julia Wesołowska i Weronika Wesołowska wywalczył III miejsce i medal brązowy.

Trio w składzie Zofia Filiczak, Dominika Tomczyk, Zuzanna Cicha zaprezentowały się z bardzo dobrej strony, jednak bez nagrody. Podobnie Zofia Filiczak i Weronika Wesołowska, które odważyły się na solowe występy. Wszystkie dziewczęta pokazały, że pracowały cały sezon, aby

pokazać nowe umiejętności. Zdobyte miejsca są równocześnie nominacją do udziału w Mistrzostwach Polski Mażorettek w Kędzierzynie-Koźlu. Wszystkie pokazy zostały przygotowane przez choreografa Aleksandra Kubik.

Udział w zmaganiach konkursowych zgłosiło około 460 osób z różnych miejscowości województw podkarpackiego, lubelskiego i małopolskiego. Uczestniczki startowały w wielu grupach wiekowych oraz różnych rodzajach prezentacji. Ocenie podlegały m.in.: dobór repertuaru, choreografia i kompozycja, technika tańca, technika pracy z rekwizytem, podkład muzyczny, oprawa sceniczna i kostiumy, ogólny wyraz artystyczny.

ŚWIĘTOWALI RADOŚNIE W LIMANOWEJ

MARIA STRZELEC

instruktor Domu Kultury w Zabierzowie Bocheńskim

W tym roku obchodziliśmy 226 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Niepołomickie mażoretki brały udział w świętowaniu tego wydarzenia w Limanowej.

Charakter prezentacji scenicznych wpisuje się doskonale w programy uroczystości patriotycznych. Limanowianie pokazali, że tak podniosła uroczystość może być świętem radosnym. Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w bazylice, a ich dalszy ciąg przebiegał na płycie rynku. Mażoretki pokazały się najpierw w przemarszu ulicami wokół rynku w rytm melodii w wykonaniu limanowskiej orkiestry dętej. Po programie artystyczno-historycznym, zaprezentowanym przez młodzież miejscowych szkół, nasze dziewczęta dały popis swoich umiejętności. Na płycie rynku przedstawiły program taneczno-marszowy. Dla tłumów uczest-

niczących w spotkaniu były wielką niespodzianką. Program został przyjęty owacyjnie. Dziękujemy organizatorom za zaproszenie, będąc jednocześnie pełni podziwu dla mieszkańców, którzy tak licznie przybyli na limanowski rynek.

FELIETONY ŻYCIEM PISANE (85)

O szansach i ryzyku

MARCIN URBAN

Obecnie w związku z prowadzeniem działalności biznesowej w wielu firmach stało się modne angielskie słowo „hazard”, które nie ma dobrego odpowiednika znaczeniowego w języku polskim. Bezpośrednie użycie tego słowa w naszym języku byłoby niefortunne, ponieważ u nas hazard utożsamia się głównie z grami losowymi. W zarządzaniu biznesem chodzi jednak o coś więcej, bo angielskie słowo „hazard” należałoby raczej przetłumaczyć jako „bilans korzyści do ryzyka” lub jako „ocenę możliwości zysku i straty w jakimś działaniu”.

Pracowuje się procedury i instrukcje w tym zakresie, a potem przeprowadza się formalną, logiczną i opartą na wymiernych wskaźnikach ocenę. Robi się to zwłaszcza po to, aby – wiedząc, jakie występują elementy ryzyka – starać się im zapobiegać lub przynajmniej je zredukować.

To oczywiście nic nowego, bo niewątpliwie Krzysztof Kolumb i wszyscy inni odkrywcy, zanim wyruszyli w swoje wielomiesięczne rejsy, długo zastanawiali się nad tym, jakie grożą im niebezpieczeństwa, choć z pewnością myśleli również o tym, jakie bogactwa i profity przynieść im może szczęśliwe osiągnięcie celu podróży.

Sytuacje niosące z jednej strony ryzyko, a z drugiej potencjalne korzyści występują w codziennym życiu każdego z nas. Przecież nawet w potocznej mowie posługujemy się często określeniem, że jakaś sprawa ma „plusy” i „minusy”. Przez długie lata gromadzimy doświadczenia, które pomagają nam ocenić konkretne sytuacje. Psychologowie od dawna wiedzą, że w naszych umysłach silniej utrwalają się doświadczenia negatywne niż pozytywne. Dlatego właśnie w wielu przypadkach potwierdza się przysłowie, że *kto się raz oparzył, ten potem na zimne dmucha*. Jest to w jakimś sensie realną ochroną dla nas, bo przecież przewidywanie złych konsekwencji może nam uratować życie, a życie jest bezcenne. Powiedzmy, że ktoś ma ochotę wspiąć się na drzewo po to, aby potem, stojąc na jakiejś wiotkiej gałęzi, sięgnąć po dojrzałą gruszkę. Dobrze jest, kiedy rozsądne myślenie przypomina nam, że w takiej sytuacji istnieje realne zagrożenie dla naszego życia i zdrowia. W razie czego konsekwencje upadku z wysokości mogą być tragiczne, natomiast sposobów na zdobycie smacznej gruszki jest wiele, i – co jeszcze ważniejsze – jeśli przeżyjemy, to w przyszłości możemy mieć okazję skosztować nie tylko tego gatunku gruszek, lecz także wielu innych, smacznych i zdrowych owoców.

Na zakończenie trzeba podkreślić, że podczas analizowania ryzyka zdarza się, że ocena korzystnych i niekorzystnych czynników jest nietrafna. Niekiedy to, co w pierwszej chwili uznajemy za czynnik niekorzystny, docelowo okazuje się elementem przynoszącym sukces. Zdarza się również odwrotnie, to znaczy początkowa korzyść okazuje się „pyrrusowym zwycięstwem”. Posługując się kolejnym starożytnym porównaniem, może tak być, że coś, co bierzemy za sukces, okazuje się „koniem trojańskim”, czyli ma w sobie ukryte jakieś bardzo poważne niebezpieczeństwo. Niech tego rodzaju sytuację wyjaśni dodana do felietonu fraszka. ■

Fraszka o efektach końcowych

Każda decyzja ma różne skutki gdyż niesie w sobie ziarno ryzyka, celem jest sukces, lecz czasem strata z przebiegu zdarzeń dla nas wynika. Lecz gdy dokładniej przyjrzeć się sprawie, możemy stwierdzić po pewnym czasie, że sukces może zmienić się w klęskę, a straty w zyski przekształcić da się...

Miss Orwell

DOROTA KULESZA-TALAN

dyrektor Gimnazjum w Zabierzowie Bocheńskim

Przedostatnio czułam się po przeczytaniu książki jak wyciśnięta cytryna, kiedy skończyłam powieść Joanny Bator *Ciemno, prawie noc*. Teraz czuję się tak po przeczytaniu *Opowieści podręcznej* Margaret Atwood. Łączy je dla mnie intensywność czytelniczego przeżywania, a z perspektywy ogólniejszej wgląd w problematykę społeczną. Łącznikiem są też bohaterki – kobiety, o których można powiedzieć, że nie jest im wszystko jedno, co dzieje się dookoła. Mam jakieś wewnętrzne poczucie wstydu, że powieść napisana w roku 1984 (co ciekawe przez Kanadyjkę w Berlinie Zachodnim), wydana rok później, dopiero teraz stała się moją lekturą. Może to jednak ten z przypadków, który potwierdza myśl, że wszystko dzieje się w czasie odpowiednim dla tego dziania się? Margaret Atwood, rocznik 1939. Ze zdjęć spogląda piękna kobieta z burzą siwych włosów na głowie. Nazywana aktywistką społeczną, ekologiczną i feministyczną. Brzmi to dość wyzywająco, prawda? Od lat wymieniana jako żelazna kandydatka Kanady do literackiego Nobla. I od lat nagradzana za swoje wiersze, opowiadania, powieści, krytykę literacką. Lubi przypominać w wywiadach, że jest potomkinią Mary Webster, skazanej w XVII wieku za rzekome czary (zainteresowanych odsyłam do *Czarownic z Salem*), lubi również wypowiadać się na ważne tematy społeczne. Bratnia dusza Olgi Tokarczuk? Mniemam, że tak. Los zetknął je z sobą w literackiej przestrzeni w ramach międzynarodowej serii „Mity” i to również polecam tym, którzy nie wiedzą, co właśnie przeczytać. O *Opowieści podręcznej* stało się ostatnio głośno z dwóch powodów. Po pierwsze z powodu niezadowolenia części społeczeństwa amerykańskiego związanego z wyborem Donalda Trumpa na prezydenta USA. A konkretniej niezadowolenia z bardzo konserwatywnych poglądów obecnego prezydenta, np. dotyczących roli kobiety w społeczeństwie. Nagle powieść Atwood znalazła się na liście bestsellerów Amazona. Po drugie (co mocno koresponduje z pierwszym)

w związku z emisją serialu zrealizowanego na podstawie tego właśnie utworu. Serial obejrzeć można na platformach cyfrowych, również w Polsce. Główną rolę kobietą powierzono Elisabeth Moss. Po obejrzeniu dwóch odcinków mogę stwierdzić, że Moss świetnie radzi sobie z opowiadaniem historii Fredy, przedstawicielki kasty „podręcznych”. Miss Orwell. Tak nazywana bywa często Margaret Atwood. Bo *Opowieść podręcznej* to przerażająco brzmiąca historia totalitarnego państwa, umiejscowionego w przyszłości, w którym przysłowiowe piekło tworzy się dla kobiet. I dla przeciwników systemu oczywiście również. O antyutopiach, czyli fantastycznych, fikcyjnych krainach, gdzie normą jest szerzące się zło, mówi się często, że to dystopie (to światy wykreowane przez Huxleya, Orwella czy Goldinga). Podobnie jak wielu dziś współczesnych i ja odczytuję tę wykreowaną rzeczywistość nie jako dystopijną, ale bardzo bliską. Przerysowując rzecz jasna, ale Margaret Atwood ostrzega, że łatwo dać się uśpić i nagle obudzić bez dostępu do konta i z wypowiedzeniem z pracy. Tylko dlatego, że np. jest się kobietą. Powieściowa Freda wspomina: *A doszło do tego, kiedy zawiesili konstytucję. Powiedzieli, że to czasowe. Nawet nie było żadnych demonstracji. Ludzie siedzieli po domach i gapili się w telewizory, czekali na jakieś wskazówki. Nie było nawet żadnego konkretnego wroga, przeciw któremu można się było obrócić*.

Kiedy już staje się „podręczną”, nie może sobie darować, że nie zwracała uwagi na to, co dzieje się dookoła niej. Na ulicach, podczas rozmów jej matki z przyjacielkami: *Były naturalnie marsze protestacyjne – tłumy kobiet i trochę mężczyzn – ale mniejsze, niżby się można spodziewać. Ludzie się po prostu bali. A kiedy stało się jasne, niemal zaraz na początku, że policja czy wojsko, czy co tam było, otworzy ogień do demon-*

strantów, marsze ustały. [...] Nie brałam udziału w tych marszach. Łukasz twierdził, że to całkowicie bezcelowe, i utrzymywał, że powinnam pomyśleć o rodzinie, o nim, o niej. Owszem, myślałam o rodzinie. Bardziej zajęłam się domem, zaczęłam więcej piec. Podczas posiłków powstrzymywałam się od płaczu. Bo już wtedy zaczęłam popłakiwać nagle, bez uprzedzenia, i siadywać w sypialni, wyglądając przez okno. Znałam niewielu sąsiadów, a z tymi, z którymi spotykaliśmy się na ulicy, wymienialiśmy jedynie niezbędne, powściągliwe pozdrowienia. Nikt nie chciał, żeby na niego doniesiono, że jest niełojalny².

Myślę sobie, że to nie jest dobrze widzieć w tej powieści niebezpieczeństwo czyhające za rogiem. Warto jednak być uważnym w mądrym pielęgnowaniu wolności – ważnej dla nas wartości. Bo jak to pisał przed kilkunastu laty ksiądz Tischner: *...oprócz wielkiej nienawiści istnieje mała nienawiść... zimna obojętność Piłata. [...] Obojętność jest zbyt leniwa, by planować zasadzki na ludzi, i zbyt wygodna, by porzucić domowe pielesze dla ratowania ludzi. Ale obojętność zabija tak samo.*

Uważności podczas lektury życzę więc serdecznie na ten – miejmy nadzieję, że w końcu – ciepły czerwcowy czas. ■

¹ Margaret Atwood, *Opowieść podręcznej*, PIW 1992.

² Tamże.

Dookoła Bajkału 4x4

KAMILA GRUSZKA

organizator cyklu Podróże małe i duże

6 czerwca w ramach spotkań Podróże małe i duże Dominika i Marcin Kozłowski z Grupy Wschodu opowiedzą o okrażeniu błękitnego oka Syberii – Bajkału, najstarszego i najgłębszego jeziora świata.

Dominika i Marcin dotarli nad Bajkał na kołach swojej niezawodnej terenówki, podczas trzymiesięcznej podróży po dalekich zakątkach Mongolii i Syberii, przemierzając razem z przyjacielem Krzyskiem, łącznie 25 tysięcy kilometrów.

Ich próba okrażenia Bajkału na kołach jednym samochodem była wyzwaniem ambitnym, szczególnie w regionie wschodnim – niezamieszkałego tzw. zimnika 110, który roi się od dziko żyjących niedźwiedzi. Podróż przebiegała też fragmentem tzw. BAM-u, czyli trasy biegnącej wzdłuż bajkalsko-amurskiej ma-

gistrali kolejowej, jednej z najdłuższych na świecie, wybudowanej jako alternatywa dla kolei transsyberyjskiej. Odwiedzili również wyspę Olchon, którą eksplorowali nie tylko na kołach, ale także z perspektywy ptaka – z okna awionetki. Na koniec zagłębili do polskiej wioski na Syberii, Wierszyny, gdzie osiedlili się w ubiegłym wieku mieszkańcy Małopolski.

Dominika i Marcin Kozłowski z Grupy Wschodu to pasjonaci krajów bliskiego i dalszego Wschodu. Po Zakaukaziu, Azji Centralnej dotarli na kołach do Mongolii i Syberii. Podróżują OFF-roadowo, bo ten sposób pozwala trafić do najpiękniejszych miejsc i spotkać ludzi, którzy są naprawdę szczerzy. Więcej: www.GrupaWschodu.pl.

Spotkanie odbędzie się 6 czerwca 2017 roku (wtorek) o godz. 19.00 w kinie Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa (ul. Zamkowa 4, wejście B, Niepołomice).

Wstęp wolny!

W trakcie pokazu konkurs z nagrodami.

Więcej informacji: www.mcds.pl ■

Kursy mistrzowskie z warsztatami artystycznymi - 2017
LETNIA MANIFAKTURA SZTUKI
 pod patronatem honorowym Romana Półki Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice
 21-25 sierpnia - Niepołomice

Kursy mistrzowskie:

 Milena Kędra Fortepian Akademia Muzyczna w Krakowie	 Barbara Łypik-Sobaniec Wiolonczela Akademia Muzyczna w Krakowie	 Maciej Lulek Skrzypce Akademia Muzyczna w Krakowie, Sinfonietta Cracovia
 Mirosław Stepień Skrzypce Szkoła Muzyczna I st. w Niepołomicach	 Piotr Marciak Skrzypce PSM II st. im. F. Chopina w Krakowie, Sinfonietta Cracovia	 Krzysztof Włodarczyk Saksofon PSM II st. im. F. Chopina w Krakowie
 Tomasz Sobaniec Marimba, instrumenty perkusyjne Akademia Muzyczna w Krakowie	 Rafał Tyłba Wibrafon, ksylofon Państwowa Szkoła Muzyczna w Dobczycach	 Kamil Kruk Kompozycja Akademia Muzyczna w Krakowie (doktorant)

Warsztaty uzupełniające:

 Katarzyna Lniary Zajęcia teatralne	 Ani Muradyan Zajęcia ceramiczne	 Rafał Kanowski Zajęcia sportowo-rekreacyjne
--	--	--

Organizator:
MANIFAKTURA sztuki
 małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Główny partner:
 Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

Partner:
 Szkoła Muzyczna I st. w Niepołomicach

Dyrektor: Elżbieta Kumor
Dyrektor artystyczny: Milena Kędra
 E-mail: kursy@manifakturasztuki.pl

Zgłoszenia i informacje:
www.letnia.manifakturasztuki.pl

Zapisy do 15 lipca 2017r.

ZAMEK DLA KOBIET

BARBARA PTAK

Fundacja Zamek Królewski

Fundacja Zamek Królewski już po raz trzeci serdecznie zaprasza na Zamkowe Forum Kobiet. Tym razem zamkowe podwoje otworzą się na wszystko, co dla Pań jest ważne, 11 czerwca.

Wspieranie kobiet w szeroko pojętym rozwoju i twórczym podejściu do życia – to cele, jakie przyświecają organizatorom i uczestnikom spotkań. Nie inaczej będzie i tym razem, i żadna z dziedzin istotnych dla Pań nie będzie mniej ważna, czy gorsza.

Rozwój intelektualny, duchowy, ale także dbanie o siebie, rodzinę, dom, organizacja czasu, praca, wypoczynek, a w końcu komunikacja – to sprawy, które są dla nas istotne i to nie tylko od święta. Część tematów próbujemy przyswoić intuicyjnie, metodą prób i błędów, choć wiedza o nich jest już odkryta i nie trzeba wywarzać otwartych drzwi. Wystarczy posłuchać autorytetów, a sama świadomość może zmienić wiele. I właśnie to proponują organizatorzy.

Podczas Zamkowego Forum Kobiet będziemy o wszystkim rozmawiać i zastanawiać się,

jak jeszcze piękniej i bardziej kreatywnie podejść do rzeczywistości, by była bogatsza i piękniejsza.

Zamkowe Forum Kobiet w Zamku Królewskim już 11 czerwca, po szczegóły programu zapraszamy na stronę www.zamekkrolewski.com.pl

Zawładnij miastem

JOANNA KOCOT
Referat Promocji i Kultury

Wprawdzie mamy nadzieję, że czerwiec będzie gorący i słoneczny, i że najlepiej będzie się spędzało wolny czas na wyjazdach, wycieczkach, grillach i piknikach, ale i tak namawiamy was, by mieć pod ręką ciekawą grę, po to żeby urozmaicić czas i rozruszać szare komórki.

Dziś na tapecie mamy MobTown produkowane przez niepołomickiego Trefla. To ciekawie zaprojektowana i ładnie wykonana karcianka, ale nie najprostsza z prostych. Dlatego do rozgrywki zapraszamy od dwóch do czterech graczy w wieku powyżej 10 lat. Pudełko 20 x 20 x 5,5 cm zawiera 20 kart budynków, 57 kart zasobów, 4 zestawy po 12 żetonów gangów, 4 dwustronne znaczniki punktacji, 12 żetonów teczek, 4 zestawy po 8 kart chytrych planów, 4 karty pomocy i 4 karty punktacji.

Z kart budynków układamy miasto. Używamy tylko 10. Budujemy według strzałek na kartoniku. Dzięki temu, że kart jest 20, rzadko zdarza się, żeby miasto ułożyło się tak samo, a więc i sama gra przebiega rozmaicie. Dodatkowym elementem różnicującym są chytre plany, które trafiają na naszą rękę.

Gracze są szefami gangów, którzy próbują przejąć kontrolę nad miastem, realizując swoje chytre plany, wykorzystując do tego celu zasoby, jakimi dysponują. Czyli należy przejąć jak najwięcej budynków w mieście, za które otrzymuje się określoną ilość punktów oraz realizować wybrane cele z kart chytrych planów (oddzielnie punktowane).

Jeszcze przed rozpoczęciem gry każdy wybiera swój kolor, do którego otrzymuje odpowiednie żetony gangu, trzy żetony teczek, właściwego koloru chytre plany, kartę pomocy i kartę punktacji. Tę ostatnią kładzie przed sobą ze znacznikiem punktacji.

Zaczyna osoba, która jako ostatnia trzymała banknot stułotowy.

Po potasowaniu kart budynków oddziela się 10 z nich, z których układa się miasto (według strzałek), a także karty dodatkowe – po jednej na każdego gracza – które stanowić będą strefę otwartą. Każda karta-budynek zawiera nie tylko informację o tym, ile punktów otrzymamy za jej zajęcie, ale także jacy najemnicy i w jakiej sile, mogą go zająć. To informacja początkowa, ponieważ przejęcie zajętego budynku, podnosi o jeden ilość środków, jakie musimy zaangażować.

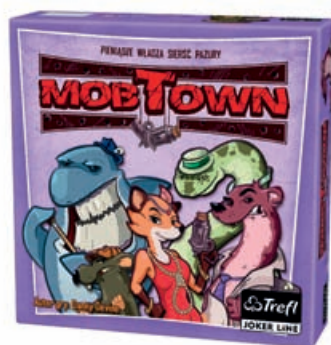
Karty zasobów to najemnicy lub forsa, dzięki którym zdobywać będziemy kolejne przyczółki. Z reszty kart oddzielamy 10 sztuk, do których dodajemy kartę stróża prawa – tasujemy i odkładamy pod spód talii.

Kiedy zdobywamy jakiś budynek – oddajemy za niego nasze karty zasobów – kładziemy na nich nasz żeton gangu. Kiedy przejmujemy budynek już przez kogoś zajęty, swój żeton układamy na leżącym tu wcześniej żetonie lub ich stosiku. Każdy budynek może być przejęty dowolną liczbą razy, każda kolejna osoba musi zapłacić o jeden zasób więcej niż poprzednia.

Dozwolonych akcji jest wiele, aby w nich nie zaginać, warto przed sobą mieć kartę pomocy, która – szczególnie na początku – będzie podpowiadała, co jeszcze możemy w naszej turze zrobić. Runda kończy się, gdy któryś z graczy wylosuje kartę stróża prawa. Wtedy liczymy punkty (za każdy zajęty budynek i zrealizowany plan), zaznaczamy je na karcie punktacji i... gramy kolejny raz. Na całą grę składają się trzy rundy. Nic więc dziwnego, że przewidywany czas rozgrywki to 45 minut.

Zapraszamy do spróbowania własnych sił w starciu z łasicami, rekinami, szczurami i lisami. A wśród osób, które na adres gazeta@niepolomice.eu napiszą mail z listą 5 obiektów z naszego miasta, które ciekawie byłoby dołączyć do gry, rozlosujemy grę MobTown ufundowaną przez Trefla. ■

P.S. Z poprzedniego rozdania gier skorzystali pani Marta i pan Rafał. Serdecznie gratulujemy!

Co słyszeć w LAS-ie?

MAGDALENA PORĄBKA I IWONA SCHABOWSKA

Laboratorium Aktywności Społecznej

Oj, dzieje się, dzieje... Nasz LAS tętni życiem artystyczno-społecznym. W marcu i kwietniu odbyły się dwa wernisaże – Bartłomieja Sobieraja oraz Piotra Wywiśla. Koneserzy mogli podziwiać dwa różne style twórczości artystycznej. W czerwcu planowany jest kolejny event oraz wystawa zdjęć pt. *Wiocha, że hej – warsztaty fotografii dziecięcej*.

Nie samą sztuką LAS jednak żyje. Na początku marca rozpoczął się cykl zajęć dla dzieci w wieku od 2 do 4 lat – Rozbrykany Las. Maluch uczestniczący w zajęciach mógł poczuć smak przygody, jaka go czeka w przedszkolu. Przedszkola z Niepołomic i okolic stanęły na wysokości zadania. Dzieci bawiły się wspólnie. Koordynatorem i pomysłodawcą przedsięwzięcia była Katarzyna Borys. Kolejną prezentacją, którą chcemy się pochwalić, a jednocześnie zaprosić na nią, są ekstremalne warsztaty survivalowe – cykl spotkań, na których za każdym razem dowiadujemy się coraz ciekawszych rzeczy, a wszystko to za sprawą specjalisty w tej dziedzinie Tomasza Szreniawy. Jak zdobyć wodę? Jak ją oczyścić, by była zdatna do picia? Jak wykorzystać opakowania po chipsach, gdy jest nam zimno, a musimy przenocować w lesie? Uczestnicy poznali rodzaje węzłów i dowiedzieli się, że nóż nie jest najważniejszym narzędziem w lesie. Już niebawem ponowne szkolenie. Zapisy bez ograniczeń wiekowych! Po przygodę zapraszamy do LAS-u.

Laboratorium Aktywności Społecznej nie zapominało również o naszych pięknych kobietach. To właśnie dla nich Magdalena Sabat, trener z wieloletnim doświadczeniem w zakresie kosmetyki, przeprowadziła dwa warsztaty ze sztuki makijażu i wizażu pod tytułem *Zakochaj się w sobie na wiosnę*. Panie, poznając

swój typ urody, zyskały większą świadomość. Umiejętne sztuczki, malowanki, dopełniły kompletnej metamorfozy.

Uzupełnieniem LAS-owej oferty okazało się spotkanie pod kuszącą nazwą *Legalne słodycze*. Kto z nas nie lubi sięgać po rozkoszny przysmak. Tylko jak to zrobić bezkarnie i bez konsekwencji? Na to i inne pytania w przedmiocie żywienia, odpowiadała ekspert z zakresu dietetyki Anna Załubska. Malinowe Love, Nutella, Kokosowe Love i Avokado Love okazały się hitem. Organizatorem spotkania z cyklu Niepołomice – Miejsce Kobiet był Urząd Miasta i Gminy Niepołomice. Niepołomicki Klub Rękodzielnika, którego założycielką i koordynatorem jest Małgorzata Klima. Klub zrzesza grono utalentowanych, obdarzonych wyobraźnią kobiet. Spotkania o charakterze cyklicznym, cechuje radość i kreatywność. Powstające prace oddają indywidualny styl i preferencje każdej z „rzemieślniczek”. Owoce ich pracy oglądać można na profilu FB Laboratorium Aktywności Społecznej. Warsztaty są otwarte, a zatem jeżeli masz pasję i ochotę, nie może Cię zabraknąć.

W wiosenny czas gościliśmy Akademię Zielonego Puszczyka. Cykl 4 spotkań, przeznaczonych dla dzieci w wieku 6–9 lat, których celem jest szerzenie wiedzy o świecie przyrody w innowacyjny, przystępny i zabawny sposób. Nietoperze, sowy, wilki, robale. O ich życiu i zwyczajach opowiadają eksperci. Owocem warsztatów będzie czerwcową wystawą prac najmłodszych bohaterów, na którą już dziś zapraszamy.

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN już po raz piąty organizowało akcję upamiętniającą powstanie w getcie warszawskim. Do akcji włączyły się instytucje kultury z całej Polski, również nasza Biblioteka im. Tadeusza Biernata. Aneta Kurak poprowadziła w otwartej przestrzeni Open Space warsztaty dla dzieci z niepołomickiej Placówki Przystań. Uczestnicy zajęć komponowali piękne witraże. Na zakończenie każdy otrzymał papierowy żonkil – symbol pamięci.

Dziękując, że współtworzycie to miejsce z nami, zapraszamy na więcej. Do zobaczenia w wakacje, postaramy się zaskoczyć kolejną ciekawą inicjatywą. ■

Afryka okiem podróżnika

BARBARA WYCZESANA

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

We wtorkowe przedpołudnie – 25 kwietnia, gościem niepołomiczkiej biblioteki był Marcin Złomski – podróżnik, fotograf, przewodnik wypraw.

Razem z żoną Małgorzatą, również zapaloną globtroterką, odwiedzili ponad osiemdziesiąt krajów na sześciu kontynentach. Zawodowo zajmują się pokazem slajdów podróżniczych oraz tworzeniem i przygotowaniem autorskich wypraw trampingowych do obu Ameryk, Azji i Afryki.

Sympatyczny podróżnik zabrał kilkudziesięcioosobową grupę uczniów kl. V ze Szkoły Podstawowej im. Króla Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach na wyprawę przez Czarny Łąd – szlakiem, który ponad 100 lat temu przemierzali bohaterowie książki Henryka Sienkiewicza *W pustyni i w puszczy* – Staś i Nel. Podróżnik przedstawił młodym słuchaczom kolejne kraje (Sudan, Etiopia, Ke-

nia, Zambia, Tanzania, RPA), do których docierał różnymi środkami lokomocji, dokumentując swoje wypowiedzi pięknymi, ciekawymi zdjęciami. Warto było się tam przenieść razem z podróżnikiem i zobaczyć te wszystkie niezwykle miejsca, podziwiać piękno krajobrazu Afryki oraz podglądać zwyczaje i codzienne życie mieszkańców Afryki.

Uczniowie byli pod wrażeniem m.in. starożytnych piramid sprzed VI w. p.n.e. w Meroe (Sudan), wykutych w skale kościołów i zielonych gór Siemen w Etiopii, potężnych baobabów nad brzegami Zambezi i wodospadów Wiktorii (osiągających szer. 2 km i wys. 100 m) w Zambii. Podczas tej „fotograficznej podróży” (także na Safari) słuchacze dowiedzieli się, że aby afrykańskie safari uznać za udane, powinno się zobaczyć Big Five, które tworzą lew, lampart, słoń, bawół i nosorożec. Niesamowite wrażenie zrobiły też na uczestnikach pluskające się w wodzie hipopotamy oraz ogromne stada pawianów na zielonych wzgórzach

w Etiopii.

W finale spotkania uwagę zgromadzonej publiczności przykuły przedmioty przywiezione z podróży po Czarnym Łądzie (regionalna maska, miniaturowy talerzyk noszony na głowie, pojemnik na śniadanie ręcznie wypleciony z trzciny, obleczonej skórą i dzbanuszek do parzenia kawy).

Godzinne spotkanie, które było niezwykle interesujące i profesjonalnie przygotowane, dostarczyło uczniom wielu ciekawych informacji na temat Afryki i jej różnorodności. ■

Spotkanie z Wojciechem Widłakiem

BARBARA WYCZESANA

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

27 kwietnia w gościnne progi niepołomiczkiej Biblioteki zawitał Wojciech Widłak – pisarz, autor książek adresowanych do młodych czytelników, znany szczególnie dzięki serii o Panu Kuleczce.

W swoim dorobku literackim ma ok. 30 książek. Pośród tych pełnych humoru i uroku znajduje się książka niezwykle ważna, mądra i piękna pt. *Dwa serca Anioła* (nagroda Dużego Donga), której „bohaterem jest chory chłopiec, podobnie jak zdrowe dzieci ciekawy świata, ale od nich dojrzałszy”. Za swoją twórczość Pan Wojciech otrzymał też m.in. nagrodę literacką im. Kornela Makuszyńskiego, nagrodę Guliwer w krainie Liliputów czy nagrodę PEGAZIKA w kategorii „Twórca książek dla dzieci i młodzieży”.

Na pierwsze dopołudniowe spotkanie zostało zaproszonych ponad 70 dzieci z Przedszkoli Samorządowych w Niepołomicach oraz Woli Batorskiej. Późnym

popołudniem zaś gośćmi Wojciecha Widłaka byli mali i duzi miłośnicy jego książek. Autor przybył na spotkanie w towarzystwie bohaterów niektórych swoich książek. Dzieci były zachwycone pacynkami o nietuzinkowych imionach – kaczką Katastrofą, psem Pypciem i muchą Bzyk-Bzyk. Niektóre z nich miały potem wyjątkową okazję poruszać pacynkami w trakcie czytanych przez Pana Wojciecha z aktorskim zacięciem wybranych opowiadań o przygodach Pana Kuleczki. Następnie autor podzielił się z zebranymi historią powstania tych uroczych opowiadań, zwłaszcza narodzin postaci Pana Kuleczki. Otóż pomysł podsunęła mu ilustratorka Elżbieta Wasiuczyńska, która przysłała kartkę, a na niej widniała postać w meloniku i muszce. Mali czytelnicy poznali również niewielkiego, różowego i uśmiechniętego prosiaczka. Przygody tego wesołego Ryjka zostały opisane przez autora w czterech książeczkach (piąta ukaże się niebawem), a kolorowe portrety Ryjka i całej jego rodziny umieściła w nich ilustratorka Agnieszka Żelechowska.

Przy okazji rozmowy o powstawaniu książek i źródłach pomysłów na nie pojawił się dosłownie worek z pomysłami, z którego pisarz wyciągał różne rekwizyty. Najmłodszy przedstawiali swoje skojarzenia związane z danym przedmiotem. Pomogło to zrozumieć małym słuchaczom rolę wyobraźni. Była też zaimprovizowana konferencja prasowa, podczas której padło kilkanaście pytań do naszego gościa (o tytuł pierwszej książki, ulubionej książki, stan rodzinny czy plany wydawnicze).

Na finał spotkania pisarz został szczególnie otoczony przez wielbicieli jego książek. Miał ręce pełne roboty, bo każdy z nich chciał otrzymać autograf wraz z dedykacją. Nie pominął nikogo – opatrywał zatem autografem wszystkie zakupione przez dzieci książki, obdarowując najmłodszych również naklejkami przedstawiającymi bohaterów jego historyjek. Brawa i wspólna fotografia w towarzystwie zacnego i przemiłego gościa były ostatnimi akcentami tego ekscytującego i radosnego spotkania. ■

Łączy nas pamięć!

ANETA KURAK

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

W tym roku nasza biblioteka po raz pierwszy przystąpiła do akcji edukacyjno-społecznej **Żonkile**. Coroczne wydarzenie jest organizowane przez **Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN** w Warszawie. 19 kwietnia o godz. 15.00 nasza biblioteka wraz z grupą dzieci z Placówki Dziennego Wsparcia „Przystań”, uczciła 74. rocznicę powstania w getcie warszawskim.

We współpracy z kierownikiem placówki Przystań został przygotowany warsztat, którego uczestnikami były dzieci w wieku od 6 do 10 lat. Mali uczestnicy z wielką powagą i zrozumieniem przystąpili do poruszanego tematu. Wszystko to dzięki pedagogom, którzy sprawują opiekę nad bywalcami Przystani. Nie tak dawno ta sama grupa dzieci uczestniczyła w spotkaniu autorskim z Renatą Piątkowską, która przedstawiała postać

Ireny Sendlerowej. Ponadto dzieciaki niejednemu raz odwiedzały niepołomicki kirkut czy krakowski Kazimierz.

Na samym początku dzieci obejrzały krótki filmik, który przedstawiał edukacyjny kącik warszawskiego muzeum POLIN *U króla Maciusia*. Potem wspólnie z Królem Maciusiem przystąpiły do rozwiązywania testu *Żydowski – co to znaczy*. Dzieci wysłuchały ciekawych

dialogów między Sarą i Kubą, którzy porównywali zwyczaje i tradycje swoich narodowości. Uczestnicy wykonali prace plastyczne, które z pewnością poszerzyły ich wiedzę o kulturze żydowskiej.

Na końcu spotkania każde dziecko przypięło sobie do bluzeczki papierowego żonkila. Uczestnicy dobrze bowiem rozumie i zapamiętał, czego jest symbolem. Łączy nas pamięć! ■

KALENDARIUM BIBLIOTEKI CZERWIEC

3.06.2017 Kosmiczna noc w bibliotece

10.00–18.00 Wystawa z cyklu rodziny niepołomickie – *Rodzina Pieczonków – życie wpisane w historię Niepołomic*

18.00–19.00 Zajęcia warsztatowe dla dzieci – budowanie kalendarzy księżycowych z kartonu oraz kraterów z masy solnej.

19.00–19.15 Otwarcie wystawy pt. Kosmos w literaturze pięknej – przedmiotem wystawy jest konfrontacja poetyckich i literackich opisów kosmosu z obecnym stanem wiedzy.

19.30–20.15 Niebo nad Soplicowem – wykład Bartłomieja Zakrzewskiego (Uniwersytet Pedagogiczny) na temat nieba opisanego w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza

20.15–21.00 Zwiedzanie wystawy, dyskusje z astronomami, przejście do planetarium

21.00–21.45 Seans w Planetarium pt. Niebo według Greków.

4.06.2017 godz. 10.00–18.00 Wystawa z cyklu rodziny niepołomickie – *Rodzina Pieczonków – życie wpisane w historię Niepołomic*

7.06.2017 godz. 16.00 Zajęcia edukacyjno-literackie pt. Podróże w dziecięcy świat (grupa wiekowa 5–6 lat), w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach.

7.06.2017 godz. 18.00 Spotkanie Klubu poszukiwaczy historii Niepołomic, Biblioteka Publiczna w Niepołomicach w LAS.

14.06.2017 godz. 16.00 Zajęcia edukacyjno-literackie pt. Podróże w dziecięcy świat (grupa wiekowa 7–9 lat), w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach.

20.06.2017 godz. 17.30 Spotkanie Klubu Czytelnika, w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach.

23.06.2017 godz. 18.00 Wieczór z planszówkami, w Bibliotece Publicznej w Niepołomicach.

TRZECIA EDYCJA KURSU KOMPUTEROWEGO DLA SENIORÓW ZAKOŃCZONA

MAGDALENA CZOPIK I WALDEMAR STELMACH

prowadzący zajęcia, Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

25 i 27 kwietnia zakończyliśmy ponad dwumiesięczny cykl bezpłatnych szkoleń komputerowych dla seniorów. Były to warsztaty skierowane do osób powyżej 50. roku życia, które chciały zdobyć wiedzę z zakresu podstawowej obsługi komputera i wyszukiwania informacji w Internecie. Jak w poprzedniej edycji odbyło się 11 dwugodzinnych spotkań, w dwóch sześciuosobowych grupach.

Przygotowany program szkolenia obejmował takie zagadnienia jak np. podstawowe zasady pracy z komputerem czy operacje na plikach i folderach (kopiowanie, wklejanie, zmiana nazwy, przenoszenie, usuwanie i wyszukiwanie). Seniorzy nauczyli się korzystać z edytora tekstu Microsoft Word, dzięki czemu napisanie podania do urzędu, listu do rodziny czy przepisu kulinarnego nie powinno sprawić im więcej kłopotu. W dzisiejszych czasach ważnym elementem życia i pracy stała się wirtualna rzeczywistość. Kursanci poznali możliwości Internetu, zasady korzystania z poczty elektronicznej

oraz wykorzystania Internetu do pracy, rozrywki oraz zakupów. Potwierdzeniem uczestnictwa w szkoleniu były otrzymane certyfikaty.

Komputerowe kursy dla seniorów wciąż cieszą się dużym zainteresowaniem, dlatego Mediateka przeprowadzi kolejną, czwartą edycję jesienią 2017 roku. Zapraszamy już teraz do zapisów.

KLUB POSZUKIWACZY HISTORII NIEPOŁOMIC

Niepołomickie Sokoły

Spotkanie Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic 26 kwietnia poświęcone było PTG Sokół.

EWA KORABIK

Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Właśnie w tym roku przypada 150. rocznica powstania pierwszego gniazda Sokola, które założone zostało w 1867 roku we Lwowie. Polska rozdarta była wtedy przez trzy zabory. Obszar, który rozciągał się od Krakowa po Lwów, czyli Galicja, znajdował się pod zaborem austriackim. Po upadku Powstania Styczniowego w 1864 r. Polacy, którym udało się przeżyć i uniknąć zesłania, uciemiężeni, ale nie tracący nadziei na wolną i niepodległą Polskę zaczęli szukać sposobu, aby krzewić patriotyzm. Postanowiono wtedy założyć organizację sportową i wychowawczą wzorowaną na czeskim Sokole.

Ruch sokoli zaczął się w ramach programu tzw. Odrodzenia narodowego. W Niepołomicach Gniazdo Sokola powstało w 1902 r. Założycielami byli: Mieczysław Reichenberg, Franciszek Ziemia, Jan Buś, Aleksander Cachel, Marian Fafara, Stani-

śław Grzybowski, Jan Hubczenko, Maciej Jarzyna, Władysław Kowalski, Aleksander Królikowski, Antoni Siwek, Tadeusz Skwara, Józef Wicherek, Tomasz Zerówka. Pierwszym naczelnikiem został Franciszek Ziemia. Oficjalnie Sokół był stowarzyszeniem gimnastyczno-sportowym, dlatego też wcielał w życie idee zdrowia i sprawności fizycznej. Nieoficjalnie zaś działalność sokolników bardzo silnie zaznaczała się na płaszczyźnie patriotycznej. Młodzież zbierała się na ćwiczenia w rocznice wydarzeń historycznych, organizowano spotkania, przedstawienia teatralne, śpiewanie pieśni, aby wściepić młodemu pokoleniu ducha patriotyzmu i umiłowania ojczyzny.

O sztukach teatralnych reżyserowanych przez Franciszka Ziembę i wystawianych w Sokole opowiadała obecna na spotkaniu Janina Wójtowicz. Wspomniała też o znaczącym wydarzeniu, jakie miało miejsce w Niepołomicach z inicjatywy właśnie Sokola, a mianowicie o akcji sypania Kopca Grunwaldzkiego w 500. rocznicę bitwy pod Grunwaldem. Kopiec został usypany na Węzowej Górze, ponieważ stąd w 1411 r. król Władysław Jagiełło wyruszył z wojskiem do Krakowa. Zachowała się częściowo Kronika Sypania Kopca Grunwaldzkiego, której fragmenty ocalały w zawiera-

chach wojennych. Ziemia na Kopiec docierała zarówno z kraju, jak i zza granicy. To bardzo zjednoczyło Polaków w kraju podzielonym przez zaborców.

Kopiec Grunwaldzki w Niepołomicach to jedyny kopiec w Polsce, który upamiętnia zwycięstwo pod Grunwaldem. W roku 1947 władze PRL zabroniły działalności Sokola, zakaz obowiązywał aż do 1989 r. Drugie gniazdo powstało w Niepołomicach w 1992 roku w 90. rocznicę powstania i nadal niestrudzenie wciela w życie hasło *W zdrowym ciele, zdrowy duch*, a także hołduje zasadom poszanowania tradycji, historii i patriotyzmu.

Na spotkaniu Klubu Poszukiwaczy Historii Niepołomic nie zabrakło Sokolników z prezesem Antonim Klagiem. Przybyli w tradycyjnych strojach sokolich. Chętnie opowiadali o historii ruchu, a także o bieżącej działalności. Dowiedzieliśmy się też o planowanych uroczystościach z okazji 150. rocznicy powstania Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół i 115. rocznicy założenia Sokola w Niepołomicach, o czym poinformował Marian Zaręba. Mogliśmy również obejrzeć pokaz zdjęć ze Zlotu Grunwaldzkiego i wyjazdu niepołomickich Sokolów do Lwowa. Odśpiewaliśmy też hymn towarzystwa, który zaintonował druż Andrzej Klima. ■

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W NIEPOŁOMICACH
ZAPRASZA DZIECI

W DNIACH OD 03.07.2017 – 14.07.2017

NA CYKL SPOTKAŃ POD HASŁEM:

Książka, zabawa i słońce na wakacyjne miesiące

PONIEDZIAŁKI Z TEATREM

3.07 – godz. 13.00–14.00 – *Żółw i zając* – spektakl dla dzieci w wykonaniu aktorów Teatru Art-Re z Krakowa

10.07 – godz. 13.00–14.00 – *Wilk i zając* – spektakl dla dzieci w wykonaniu aktorów Teatru Art-Re z Krakowa

4.07 i 11.07 – *Kreatywne wtorki* – zajęcia manualno-plastyczne z trenerką rękodzieła Małgorzatą Klimą
godz. 12.00–13.00 dzieci młodsze 5-, 6-letnie
godz. 13.30–15.00 dzieci starsze 7-, 9-letnie

5.07 i 12.07 – *Logiczne Środy* – gry planszowe, quizy, konkursy, krzyżówki
godz. 12.00–13.00 dzieci młodsze 5- i 6-letnie
godz. 13.30–15.00 dzieci starsze 7- i 9-letnie

6.07 i 13.07 – *Czwartki z literaturą* – zajęcia literacko-edukacyjne wzbogacone zabawami plastycznymi
godz. 12.00–13.00 dzieci młodsze 5- i 6-letnie
godz. 13.30–15.00 dzieci starsze 7- i 9-letnie

7.07. – *Piątki ze smakiem*

godz. 13.00–14.30 – Wizyta w Izbie Regionalnej połączona z degustacją własnoręcznie przygotowanych wypieków

14.04 – *Biblioteczno-literacka kuchnia smaków* – popisy kulinarne uczestników wakacji

godz. 12.00–13.00 dzieci młodsze 5- i 6-letnie
godz. 13.30–15.00 dzieci starsze 7- i 9-letnie

Zapisy dzieci na zajęcia osobiście lub pod nr tel. 12 284 87 29 od dnia 12 czerwca 2017 r. w godzinach pracy biblioteki.

Na wakacje... SOTA szczyty górskie w eterze

MICHAŁ MATUSIK SQ9ZAY

prezes Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców

Krótkofalarstwo to nie tylko praca ze stacji zlokalizowanych w domu czy w klubie. Wakacje dla radioamatora to przede wszystkim okazja do pracy w plenerze i możliwość sprawdzania swojego sprzętu w warunkach terenowych.

Łączności można prowadzić praktycznie wszędzie – na plaży, nad jeziorem czy też w lesie. Motywuje do tego wiele programów dyplomowych propagujących właśnie takie formy działania krótkofalowców. Niektóre z nich aktywują radiowo zamki, latarnie morskie, fortece; a inne – mając na celu popularyzację idei ochrony przyrody – rezerwaty przyrody w ramach programu dyplomowego SPFF (Polska Flora Fauna). Jest też coś dla miłośników gór. Jeśli ktoś spotka na szczycie turystę z radiostacją, to z całą pewnością trafił na krótkofalowca pracującego w ramach jednego z najpopularniejszych programów dyplomowych, jakim jest SOTA (Summits on the Air), czyli Szczyty Górskie w Eterze.

Program ten powstał w Wielkiej Brytanii w 2002 roku i obecnie jest już znany na całym świecie. Jego celem jest motywacja krótkofalowców do aktywnej pracy ze szczytów górskich i wzniesień, które znajdują się na specjalnym wykazie. Obecnie lista zawiera ponad 104 tysiące pozycji, z czego w Polsce aktywowanych jest około 180.

W programie biorą udział trzy grupy uczestników. Pierwsza z nich to Aktywatorzy, czyli krótkofalowcy nadający ze szczytów górskich. Druga grupa to Łowcy – radioamatorzy polujący na łączności z wędrującymi po górach koleżankami i kolegami. Trzecią grupę stanowią Nasłuchowcy, którzy nie prowadzą korespondencji (zwykle nie posiadają licencji nadawcy), lecz zapisują dane łączności prowadzonych przez innych radioamatorów. Wszyscy uczestnicy zdobywają punkty za nawiązanie lub nasłuch łączności. Dozwolone jest zawiązywanie drużyn uczestniczących w grupie Aktywatorów. Dla każdego rodzaju uczestnictwa punkty naliczane są osobno. Zgodnie z regulaminem SOTA, krótkofalowcy nie mogą w górach prowadzić łączności bezpośrednio lub w sąsiedztwie pojazdów silnikowych. Oznacza to, że cały sprzęt potrzebny do pracy osoba aktywująca szczyt lub wzniesienie musi dostarczyć na własnych plecach. Bagaż Aktywatora nie jest zatem lekki, ponieważ znajduje się w nim radiostacja, z której będzie prowadził łączności, antena, a także wydajne źródło prądu (zazwyczaj akumulator).

Program SOTA jest otwarty dla wszystkich radioamatorów. Nie ma żadnych ograniczeń co do tego, kto może aktywować szczyt. Łowcy i Nasłuchowcy mogą znajdować się w dowolnym kraju na świecie. Jak na program dyplomowy przystało, za każdą przeprowadzoną zgodnie z regulaminem łączność przyznawane są punkty, których ilość uzależniona jest w dużej mierze od wysokości szczytu. Odwiedzając stronę www.sotamaps.org, mamy możliwość zobaczenia wszystkich aktywowanych szczytów wraz z ilością punktów, jaką można uzyskać za łączność ze stacją aktywującą. Za zdobyte punkty przyznaje się dyplomy, które są dostępne po uzyskaniu 100, 250, 500 i 1000 punktów. Każdy dyplom jest indywidualnie numerowany i drukowany. Dla krótkofalowców z niespożytą energią i entuzjazmem są dodatkowe certyfikaty za osiągnięcie 2500, 5000, 10 000, a nawet i więcej punktów.

Zachęcamy do obejrzenia kilku materiałów filmowych z wypraw aktywacyjnych szczyty górskie:

<https://www.youtube.com/watch?v=nS5mjCR8P2M>

<https://www.youtube.com/watch?v=7rRPvKJ42SY>

<https://www.youtube.com/watch?v=vOxghbfJ5iY>

Wszystkich zainteresowanych tą, jak i innymi formami łączności terenowych, zapraszamy do Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców w każdy czwartek o godzinie 18.00. ■

73!

Paweł SP5MNC - aktywacja Krzesanicy w Tatrach (SP/TA-006)

SPACERKIEM PO NIEBOSKŁONIE

Gwiazdozbiory czerwcowe

DR ADAM MICHALEC

Młodziężowe Obserwatorium Astronomiczne w Niepołomicach

Dopiero dobrze po godzinie 22, patrząc w kierunku północnym, dostrzeżemy wysoko Gwiazdę Polarną w gwiazdozbiore Małej Niedźwiedzicy oraz Mały Wóz, który z kolei oplatan jest przez gwiazdozbiór Smoka.

Konstelacja Smoka przypomina nam mitologiczną historię jednej z dwunastu prac Heraklesa, w której heros miał wykraść złote jabłka z ogrodu Hesperyd. Natomiast jabłoni, ślubnego podarunku dla Hery od Gai, pilnował straszliwy smok o stu głowach. Po długiej walce w końcu bestia padła, ugodzona strzałą Heraklesa, i złote jabłka zniknęły. Hera zagrożona w smutku nie tyle po stracie jabłek, co ulubionego smoka, przeniosła go na nieboskłon. Gwiazdozbiór Smoka jest konstelacją okołobiegunową, a zatem widoczny jest u nas przez cały rok. Łatwo go zlokalizować, szukając długiego łańcuszka gwiazd oplatających Małą Niedźwiedzicę, a zakończonego czworokątem jasnych gwiazd – głową smoka. Najciekawsze obiekty tego gwiazdozbioru to gwiazda Thuban, która w czasach budowy piramid w Egipcie była Gwiazdą Polarną, oraz mgławica planetarna zwana Kocim Okiem. Ponadto, w tej konstelacji znajduje się jedna z gromad galaktyk (Abell 2218), w której stwierdzono efekty soczewkowania grawitacyjnego. Aby ją jednak dostrzec, musimy się posłużyć lunetą.

Jeśli odwrócimy się twarzą na południe, wzrokiem dostrzeżemy gwiazdozbiory, od wschodu licząc, Herkulesa, Korony Północnej i Wolarza, i o tych konstelacjach pisaliśmy miesiąc temu. Pod tymi gwiazdozbiorami, po obu stronach Równika Niebieskiego, rozlokowane są konstelacje Węża i Wężownika. Ciekawostką jest, że gwiazdozbiór Węża (jako jedyny na niebie) składa się z dwóch oddzielnych części, Głowy i Ogona, przedzielonych Wężownikiem. Wężownik zaś, w starożytnej Grecji, to heros Asklepios, patron lekarzy, który za sprawą centaury Chirona miał moc wskrzeszania umarłych. Stanowiło to zagrożenie dla Hadesa, który upominał Zeusa, że w krótkim czasie, przy takim działaniu Asklepiosa, zabraknie mu dusz. Zeus widząc ten problem, raził gromem Asklepiosa i przeniósł go na niebo. Wężownik przedstawiany jest na niebie, jakby trzymał w dłoniach węża, symbol odradzania się życia, długowieczności i zdrowia, zbierającego razem z nim rośliny lecznicze, z których heros wyrabiał nalewki, maści i okłady. W tradycji rzymskiej zaś odpowiednikiem Asklepiosa był Eskulap i to właśnie jego imieniem nazywa się węża dusiciela, który u nas żyje pod ścisłą ochroną w Bieszczadach.

Dla miłośnika astronomii Wężownik to skarbnica gromad kulistych gwiazd (w katalogu Messiera jest aż siedem), które są doskonale widoczne nawet przez mały teleskop. Ciekawym obiektem tej konstelacji jest też ciemna mgławica Barnard 68, na zdjęciach wygląda jak dziura w niebie, zupełnie pozbawiona gwiazd oraz pozostałość po supernowej Keplera z roku 1604. Natomiast w konstelacji Węża można wyróżnić dwa obiekty z katalogu Messiera M5 i M16. Pierwszy z nich to jedna z największych gromad kulistych gwiazd, a drugi to Mgławica Orła. Jej fotografie, wykonane przy pomocy teleskopu Kosmicznego Hubble'a, ukazały tzw. słupy stworzenia, w których z gazów i pyłów rodzą się nowe gwiazdy. Można je też obserwować już małym teleskopem w MOA.

Powoli możemy się też sposobić do obserwacji wakacyjnego nieba, z charakterystycznym Trójkątem Letnim jasnych gwiazd, który tworzą: Wega w Lutni, Altair w Orle i Deneb w Łabędziu, ale o nich będziemy pisać w kolejnym spacerku po niebie. ■

Spojrzenie w niebo

Czerwiec po deszczowym maju – często dżdżysty w naszym kraju – mało optymistycznie mówi staropolskie przysłowie odnośnie do aury.

DR ADAM MICHALEC

Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne w Niepołomicach

Dodajmy jeszcze, że to również okres najdłuższych dni oraz długich świtów i zmierzchów. Będą one dogodnie do ostatnich wiosennych spacerów, XXVI Dni Niepołomic (2–4 czerwca) oraz święta Bożego Ciała 15 czerwca. Takie warunki nie będą jednak sprzyjały obserwacjom astronomicznym, będą one tym cenniejsze dla prawdziwych miłośników nieba.

W długie dni czerwcowe możemy za to zachwycać się grą obłoków, poczynając od chmur kłębiastych – wróżących dobrą pogodę na czas wycieczki – poprzez wysokie chmury pierzaste, aż po groźnie wyglądające chmury burzowe – oby ich tego lata było jak najmniej. Tegoroczne astronomiczne lato rozpocznie się rano, w środę 21 czerwca o godz. 6.24, kiedy **Słońce** w swej rocznej wędrówce po ekliptyce oddali się najbardziej na północ od równika niebieskiego, osiągając punkt przesilenia letniego, zwany punktem *Raka*. W tym dniu w Niepołomicach **Słońce** w chwili przejścia przez południk góruje nad horyzontem na wysokości prawie 63 i pół stopnia. Wzejdzie tego dnia o godz. 4.30, a zajdzie o 20.53, zatem dzień będzie trwał 16 godzin i 23 minuty; będzie to najdłuższy dzień (i najkrótsza noc) tego roku, a dłuższy od najkrótszego dnia zimowego w Niepołomicach aż o 8 godz. i 18 minut.

Najwcześniej **Słońce** wejdzie u nas 15 czerwca (godz. 4.30) i takich wczesnych wschodów **Słońca** będziemy doświadczać przez 8 kolejnych dni. Najpóźniej zajdzie 20 czerwca (godz. 20.53) i taki późny zachód **Słońca** będzie jeden. Dni, w których **Słońce** będzie najdłużej nad horyzontem, doświadczymy przez cały tydzień od 17 do 24 czerwca. W tym też okresie, na św. Jana (24 VI), często padają obfite deszcze. Po tegorocznej kapryśnej wiosnie być może one u nas nie wystąpią. W Dzień Dziecka **Słońce**

wzejdzie o godz. 4.36, a zajdzie o godz. 20.40. Dzień będzie trwał 16 godz. i 4 minuty; będzie jeszcze krótszy o 19 minut od najdłuższego dnia roku. Natomiast ostatniego czerwca **Słońce** wzejdzie o godz. 4.34, a schowa się pod horyzontem o godz. 20.52 i dzień będzie krótszy od najdłuższego dnia roku o 5 minut.

Aktywność magnetyczna **Słońca** w czerwcu będzie na niskim lub średnim poziomie, jedynie nieco podwyższona na końcu każdej dekady miesiąca. Pamiętajmy, iż obserwacje plam na **Słońcu** prowadzimy wyłącznie przy zastosowaniu odpowiednich filtrów spektralnych lub rzutowanego na ekran obrazu **Słońca** z lunety. Zainteresowanych takimi obserwacjami naszej gwiazdy zapraszamy do Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego, szczególnie zaś w czasie trwania XXVI Dni Niepołomic.

Księżyc powita lato, podążając do nowiu. Zatem bardzo krótkie, ale bezksiężycowe noce będziemy mieli końcem czerwca, a kolejność faz **Księżyc**a będzie następująca: pierwsza kwadra 1 VI o godz. 14.42, ostatnia wiosenna pełnia 9 VI o godz. 15.10, ostatnia kwadra 17 VI o godz. 13.33 i now 24 VI o godz. 04.41. W apogeum (najdalej od **Ziemi**) będzie **Księżyc** 8 VI o godz. 24, a w perygeum (najbliżej **Ziemi**) będzie 23 VI o godz. 13.

Jeśli chodzi o planety, to do 14 VI **Merkurowego** znajdziemy bardzo nisko na porannym niebie, tuż przed wschodem **Słońca**, potem skryje się w jego promieniach.

Natomiast **Wenus** przez cały miesiąc jawi się nam jako jutrzeńka, czyli Gwiazda Poranna, poprzedzając o dobre dwie godziny wschód **Słońca**, a 3 VI będzie w największej odległości kątowej (elongacji zachodniej) od niego, aż 46 stopni.

Mars dostępny będzie wieczorem do obserwacji tylko w pierwszym tygodniu czerwca, goszcząc w gwiazdozbiorze Bliźniąt, potem skryje się w promieniach **Słońca**.

Jowisza dostrzeżemy na wschodnim wieczornym niebie w gwiazdozbiorze *Panny* 4 VI o godz. 2.00, **Księżyc** po pierwszej kwadrze zbliży się do tej planety na odległość 2 stopni. Zjawisko będzie widoczne nisko nad zachodnim horyzontem.

Saturn przebywający w gwiazdozbiorze *Wężownika* będzie w opozycji do **Słońca** 15 VI i dlatego możemy go obserwować przez całą noc. Nad ranem 20 VI o godz. 3 do tej planety zbliży się na odległość trzech stopni **Księżyc** tuż po pełni.

Uran gości w gwiazdozbiorze *Ryba*, a widoczny jest nisko nad horyzontem na wschodnim niebie aż do świtu. **Neptuna** w *Wodniku* można obserwować również na wschodnim niebie, w drugiej połowie nocy. Aby dostrzec te dwie ostatnie planety gołym okiem, trzeba mieć jednak sokoli wzrok.

Natomiast od 22 VI do 2 VII będzie możliwość zliczania meteorów z czerwcowego roju *Bootydwów* (czyli wylatujących z gwiazdozbioru *Wolarza*). Maksimum ich aktywności przypada 27 VI, a **Księżyc** po nowiu nie powinien nam przeszkadzać w wieczornych obserwacjach. Dla najciekawszych zjawisk do obserwacji na czerwcowym niebie najlepiej będzie wykorzystać lunety Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach (tel. 12 281 15 61) lub informację na moa.edu.pl, byle pogoda nam dopisywała.

Miejmy nadzieję, że tym razem nie będzie miało zastosowania staropolskie przysłowie:

W początku lata poranne grzmoty są zapowiedzią rychłej słoty. ■

Konstruowanie marzeń w MOA

27 kwietnia Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne stało się miejscem bardzo twórczego i konstruktywnego wydarzenia. W ramach projektu Konstruktorzy Marzeń odwiedzili nas trenerzy z warszawskiego Centrum Nauki Kopernik. Pod ich czujnym okiem grupa 20 nauczycieli z całej południowo-wschodniej Polski miała okazję zmierzyć się z manualnymi i projektowymi wyzwaniami.

SZYMON PITEK

organizator wydarzenia Konstruktorzy Marzeń w Niepołomicach, nauczyciel MOA

Wprowadzeniem do warsztatów był wykład wygłoszony przez Dominika Kanię, prezesa firmy Woodward Poland, której siedziba mieści się w Niepołomickiej Strefie Inwestycyjnej. W trakcie tego wystąpienia poznaliśmy schemat projektowania nowych rozwiązań inżynierskich, stosowany w przedsiębiorstwie oraz zasady obowiązujące na każdym z etapów. Bardzo wartościowe były informacje dotyczące sposobów zwiększania szans na skuteczne zrealizowanie konkretnego pomysłu. Kolejnym punktem spotkania były warsztaty poświęcone aktywnym metodom pracy – zamiast skupiać się na podręcznikach, zmierzaliśmy się z projektowaniem i wykonywaniem stacji meteorologicznej, modelu Układu Słonecznego oraz wagi szalkowej; a to wszystko jedynie z wykorzystaniem najprostszych narzędzi i materiałów, takich jak plastikowe butelki, kartony, dykta, drewniane listewki, drut. Okazało się, że dla części nauczycieli była to pierw-

szą okazja w życiu, by użyć piły ręcznej lub wiertarki. Mimo to efekty pracy były bardzo ciekawe.

Po krótkiej przerwie rozpoczęliśmy dyskusję o tym, w jaki sposób można stosować w codziennej pracy z uczniem metody oparte o konstruowanie. Biorąc pod uwagę, że wśród zgromadzonych byli obecni nauczyciele pracujący na każdym etapie edukacyjnym (od przedszkola do szkoły średniej), była to świetna okazja do wymiany myśli i pomysłów, które później dostosowywaliśmy do indywidualnych warunków pracy.

Drugą zasadniczą częścią Konstruktorów Marzeń były zajęcia, które trenerzy z Centrum Nauki Kopernik poprowadzili dla uczniów uczęszczających na zajęcia w Młodzieżowym Obserwatorium Astronomicznym. Tu też działa się prawdziwa inżynieria, gdyż budowaliśmy samoloty. Zarówno dzieci, jak i rodzice z wielkim zapalem zabrali się do wykonywania samolotów i mimo stosunkowo dużej trudności zadania niektórym się udało.

Wydarzenie należy uznać za zdecydowanie udane i wszystko wskazuje na to, że nie była to ostatnia wizyta CN Kopernik w Niepołomicach. ■

Nowy samochód dla OSP Niepołomice

PAWEŁ DĄBROŚ
naczelnik OSP

Strażacy z jednostki ochotniczej straży pożarnej w Niepołomicach wzbogacili się o fabrycznie nowy samochód gaśniczy marki Volvo FL z zabudową wykonaną przez firmę Bocar z Korwinowa.

Samochód został zakupiony ze środków Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach oraz dzięki dofinansowaniu z regionalnego programu operacyjnego województwa małopolskiego na lata 2014-2020 *Bezpieczna Małopolska – samochody strażackie*.

Pojazd został przekazany naszej gminie 28 kwietnia na niepołomiczym rynku przez marszałka Jacka Krupę oraz wicemarszałka Wojciecha Kozaka. W tym dniu identyczne pojazdy trafiły do 10 innych jednostek z terenu województwa małopolskiego. Warto zaznaczyć również, że realizowany projekt opiera się na 34 takich pojazdach przeznaczonych dla małopolskich strażaków ochotników.

W sobotę 6 maja w Niepołomicach odbył się Dzień Strażaka, podczas którego nastąpiło oficjalne poświęcenie i przekazanie pojazdu. Wśród przybyłych gości byli m.in.: Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice Roman Ptak wraz z małżonką, przewodniczący Rady Miejskiej Marek Ciastoń oraz jego zastępca Edward Wnęk, Beata Kukła, ks. Prałat Stanisław Mika, prezes Zarządu Miejsko-Gminnego OSP w Niepołomicach Józef Dziadoń, Wojciech Wróblewski – dyrektor zarządzający ds. korporacyjnych w Grupie PZU, przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa Rady Powiatu Wielickiego Jakub Paluch, z-ca komendanta PSP bryg. Maciej Wolak, komendant Policji w Niepołomicach Tomasz Joniec z zastępcą, przedstawiciel Nadleśnictwa w Niepołomicach Wojciech Wimmer oraz licznie zgromadzone drużyny i druhowie z niepołomickiej OSP wraz z młodzieżową drużyną pożarniczą.

Uroczystość rozpoczęto mszą świętą w kościele parafialnym pw. Dziesięciu Tysięcy Męczenników w Niepołomicach. Następnie przemaszerowano wraz z reprezentacyjną orkiestrą dętą oraz zaproszonymi gośćmi do remizy OSP, gdzie odbyła się dalsza, a zarazem główna część uroczystości. Ks. Prałat Stanisław Mika poświęcił nowy pojazd, a burmistrz wraz z przewodniczącym Rady Miejskiej i drużyną Beatą Kukłą przekazali oficjalnie nowy samochód wraz z dokumentami prezesowi OSP oraz opiekunowi pojazdu druhowi Dariuszowi Klimie. Strażacy nie kryli zadowolenia z nowego nabytku i zaraz po załatwieniu wszystkich formalności pojazd zostanie wprowadzony do podziału bojowego i poprawi bezpieczeństwo mieszkańców Niepołomic.

Samochód, o którym mowa, to średni samochód ratowniczo-gaśniczy Volvo z napędem 4x4.

Pojazd ma na wyposażeniu zbiornik wody o pojemności 3000 l, zbiornik na środek pianotwórczy 300 l, wyciągarkę o mocy 8 ton, autopompę wysokiego ciśnienia, szybkie natarcie o długości 60 m, kamerę cofania, maszt oświetleniowy oraz oświetlenie pojazdu w technologii LED. Sprzęt jest jeszcze na bieżąco uzupełniany. Ten, który już jest, udało się kupić częściowo z własnych środków, a częściowo dzięki środkom urzędu miasta i gminy oraz sponsorów, którym serdecznie dziękujemy. Chcielibyśmy również zaznaczyć, że podczas tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego będziemy starać się o pozyskanie dodatkowych środków na uzupełnienie braków sprzętowych w nowym pojeździe, dlatego już teraz prosimy mieszkańców o wsparcie. Przy okazji jeszcze raz chcielibyśmy podziękować władzom miasta na czele z panem burmistrzem oraz pani Beacie Kukli za pomoc podczas realizacji projektu pozyskania nowego samochodu – prezes OSP Niepołomice Stanisław Dąbroś. ■

MŁODZIEŻOWE CENTRUM KARIER

POKÓJ NUMER 8 – TAM, PRZY UL. BOCHEŃSKIEJ 26, NA PODDASZU,
SWOJĄ SIEDZIBĘ MA MŁODZIEŻOWE CENTRUM KARIER.

PAULINA OWSIŃSKA-TEJCHMA
pedagog, profilaktyk, autorka projektów społecznych

Tak! Ku zdziwieniu niektórych, posiadamy takową instytucję w Niepołomicach. Jest to jednostka Małopolskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy, funkcjonująca w naszym mieście od 2005 roku. Pracują tam doradca zawodowy i pośrednik pracy. Rozmowę z Agnieszką Marchewką oraz Klaudią Rypel dedykuję szczególnie młodzieży, rodzicom oraz pracodawcom. Każda z tych grup może odnieść korzyści ze współpracy z MCK.

Paulina Owsieńska-Tejchma: Jesteśmy w Młodzieżowym Centrum Karier. Do kogo konkretnie skierowana jest oferta tego miejsca?

Agnieszka Marchewka: Do osób od 16 do 25 roku życia. Działamy na rzecz młodzieży uczącej się, poszukującej pracy bądź pracującej, lecz chcącej dokonać zmiany w swojej sytuacji zawodowej.

Czy miejsce zamieszkania ma znaczenie dla skorzystania z usług MCK?

Generalnie działamy na terenie powiatu wielickiego oraz w Krakowie, to jest nasz teren. Nie ma jednak rejonizacji. Nie odmówimy wsparcia osobie z dalszych miejscowości. Jeśli komuś jest dogodnie przyjechać do Niepołomic, to oczywiście zapraszam.

Kogo spotka młodzież przybywająca do Młodzieżowego Centrum Karier?

Doradcę zawodowego i pośrednika pracy. Zależnie od sprawy, z którą klient przychodzi, podejmuje rozmowę z danym specjalistą. Przykładowo: jeśli zbliżają się wakacje i ktoś chciałby podjąć pracę, wówczas aktualne oferty i warunki aplikacji przez MCK prezentuje pośrednik. Gdy zaś przychodzi do nas uczeń np. gimnazjum, mówiąc, że kończy szkołę i nie do końca wie, co ma dalej robić, wtedy rozmawia z nim doradca zawodowy. Jako doradca dysponuję różnymi narzędziami, np. testami predyspozycji zawodowych. Mając wyniki, analizując zainteresowania, rozmawiamy o możliwościach dalszej edukacji; wspólnie zastanawiamy się co dalej. Przychodzą do nas także osoby pracujące, które chcą zmienić pracę oraz takie, które myślą o założeniu działalności gospodarczej. W takiej sytuacji udzielam informacji np. o dotacjach, o koniecznych formalnościach, czy też odsyłam do innych wyspecjalizowanych instytucji.

Czyli jest Pani pośrednikiem informacji.

Tak. Jeżeli nasza oferta jest nie wystarczająca dla danego klienta lub wykracza poza nasze kompetencje, wówczas kierujemy go do innych miejsc, gdzie może otrzymać oczekiwane wsparcie.

Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych.

Czy młodzi ludzie mogą liczyć na pomoc w tym zakresie?

Tak oczywiście, pomagamy sporządzić dokumenty, drukujemy. Zapraszamy z kompletem dokumentów potwierdzającym edukację, czy miejsca zatrudnienia. Zasiadamy wówczas i wspólnie piszemy. Czasem przerabiamy klasyczne CV na inną formę. Wszystko zależy od sytuacji, w jakiej znajduje się klient. Np. jeśli ktoś ma konkretne umiejętności potrzebne na danym stanowisku, a ma braki w wykształceniu, wówczas tworzymy CV tzw. funkcjonalne, aby wyróżnić, podkreślić to, co dana osoba potrafi robić.

Nie ma jednego szablonu.

Nie. Staramy się dostosować CV do oferty i do profilu osoby – kandydata na dane stanowisko.

Czy trzeba się umówić wcześniej na spotkanie, czy można przyjść ot tak, z ulicy?

Dobrze jest wcześniej zadzwonić lub napisać maila, ponieważ prowadzimy także zajęcia np. w szkołach i nie ma nas wówczas w biurze.

Działania MCK poza ścianami biura to...

Głównie działania w szkołach. Zajęcia prowadzone są w gimnazjach i szkołach średnich. Z niektórymi placówkami współpracujemy już od lat i tam co roku prowadzimy zajęcia informacyjne przygotowujące do wejścia na rynek pracy. Mówimy o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, o ofertach, poziomie płac itp. Prezentujemy także pokrótce firmy m.in. ze strefy przemysłowej oraz obalamy mity dotyczące agencji pracy.

Przełamujecie strach przed agencjami pracy...

Tak. Ponadto uwrażliwiamy na rozmaite pułapki, czy też niebezpieczeństwa pojawiające się na rynku pracy, np. te związane z ofertami pracy za granicą. Wiele można wynioskować już z samych ogłoszeń. Trzeba jasno myśleć, nie poddając się emocjom wywołanym przez obietnice wysokich płac. Ważna jest weryfikacja firm, agencji, ofert. Warto korzystać choćby z komentarzy krążących w Internecie.

Skąd czerpać wiedzę na temat aktualnych wydarzeń organizowanych przez MCK?

Przede wszystkim ze strony internetowej: <http://www.malopolska.ohp.pl/pl>.

Lokalnie – stare dobre metody – ulotki na tablicach ogłoszeń w przestrzeni publicznej, nasz tablica w Centrum Bocheńska, MOPSy, GOPSy, strona Urzędu Miasta, są też przymiarki do

założenia profilu na Facebooku. Poza tym klienci, którzy już u nas kiedyś byli - wracają, np. rodzice z kolejnymi dziećmi.

Czy MCK pracuje w wakacje tak jak w pozostałym okresie roku?

Tak. Od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.45 do 15.45. W wakacje może zdarzyć się, że nie ma jednej z nas, urlopy planujemy naprzemiennie.

Czy nieletni musi przyjść z rodzicem/opiekunem prawnym?

Nie ma takiej konieczności. Natomiast jeśli osoba niepełnoletnia chce szukać pracy z pomocą pośrednika, otrzymuje wówczas do wypełnienia ankietę, formularz rejestracyjny, który (w przypadku osoby nieletniej) musi być podpisany przez rodzica. Podobnie jest przy podejmowaniu pracy przez nieletniego. Opiekun musi każdorazowo wyrazić zgodę.

Jak zazwyczaj wygląda pierwsze spotkanie i czy trzeba się do niego jakoś przygotować?

Generalnie nie trzeba się specjalnie przygotowywać do spotkania. Najważniejsze, aby być otwartym i gotowym do dialogu, gdyż na początku prowadzimy analizę potrzeb. Przygotowanie jest konieczne natomiast do napisania dokumentów aplikacyjnych. Musimy bowiem znać historię edukacji i pracy klienta. Warto wypisać sobie to wcześniej lub przynieść dokumenty potwierdzające edukację czy pracę.

Co ważnego młodzi ludzie, zainteresowani skorzystaniem z usług Młodzieżowego Centrum Karier powinni jeszcze wiedzieć?

Przede wszystkim, że jesteśmy i świadczymy usługi bezpłatnie; że w miarę możliwości, jakie daje nam rynek pracy, staramy się pomóc. Proszę jednak pamiętać, że są bariery niezależne od nas, których nie przeskoczmy. Podpowiada-

my, a nie podejmujemy decyzji za klientów.

Jaki jest rynek pracy dla młodzieży w Niepołomicach i okolicach?

Ze względu na rozmaite obostrzenia i odrębne przepisy prawne pracodawcy niechętnie przyjmują osoby niepełnoletnie, ale oczywiście takie oferty pojawiają się np. przy inwentaryzacjach, roznoszeniu ulotek czy w telemarketingu. Niepełnoletni mają też szansę być statystami przy produkcjach filmowych. Pracy dorywczej dla uczniów czy studentów pełnoletnich jest zdecydowanie więcej. W lepszej sytuacji znajdują się absolwenci poszukujący stałego zajęcia. Jesteśmy w kontakcie z wieloma firmami ze strefy przemysłowej, przyjęcia do nich trwają, choć w większości na początek za pośrednictwem agencji. Nie powinno to jednak zrażać kandydatów.

Praca MCK to również współpraca z pracodawcami...

Klaudia Rypel: Tak, jesteśmy w stałym kontakcie z pracodawcami. Jest to jedno z podstawowych zadań pośrednika pracy. Spotykamy się bezpośrednio w siedzibach firm, prezentujemy nasze miejsce, zadania lub przypominamy o naszym istnieniu, nawiązujemy kontakt, później pracodawcy już sami dają nam znać, że poszukują pracowników.

Czy współdziałacie tylko z dużymi pracodawcami?

Nie, z mniejszych firm współpracujemy np. z restauracjami. Zainteresowanych pracodawców serdecznie zapraszamy do kontaktu z nami.

Na koniec możliwości kontaktu z Młodzieżowym Centrum Karier w Niepołomicach.

Można skontaktować się z nami telefonicznie: 12 385 82 46; mailowo: mck.niepolomice@ohp.pl lub przyjść osobiście: ul. Bocheńska 26, poddasze. ■

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk. Biblioteka Publiczna w Niepołomicach im. Tadeusza Biernasa oraz Laboratorium Aktywności Społecznej Open Space

ZAPRASZAJĄ DZIECI WRAZ Z RODZICAMI NA:

JURAJSKIE OPOWIEŚCI

Michała Molickiego

3 CZERWCA 2017 r.

GDZIE?
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach
ul. Bocheńska 26

KONTAKT DO ORGANIZATORA:
@zielonypuszczyk
e-mail: zielonypuszczyk@gmail.com
Biblioteka: tel. 12 384-87-36
LAS: tel. 12 384-87-47

Nidec

IX BIEG W POGONI ZA ŻUBREM

o Puchar Burmistrza Miasta Niepołomice

W POGONI ZA ŻUBREM

• NIEPOŁOMICE •

NIEDZIELA 18 CZERWCA 2017

12.00 - start biegów na dystansie 15 i 8 km o godz. (okolicie Zamku Królewskiego)

Zawody biegowe dla dzieci.

Zapisy w godz. 8.00 - 10.15.

10.30 - start biegu na 100 m. dla dzieci do lat 6

10.40 - start biegu na 300 m. dla dzieci w wieku 7-9 lat

10.50 - start biegu na 600 m. dla dzieci w wieku 10-12 lat

11.00 - start biegu na 900 m. dla dzieci w wieku 13-16 lat

11.30 - dekoracja zwycięzców w zawodach dziecięcych

Partner tytularny:

A Nidec Group Company

Nidec - All for dreams

Motors & Actuators

dyśtans

www.wpogonizazubrem.pl

INTEGRACJA SENSORYCZNA CZ. 1

CO TO JEST?

...TAKIE PYTANIE NAJCZĘŚCIEJ KIERUJĄ RODZICE DO TERAPEUTÓW ZALECAJĄCYCH WYKONANIE DIAGNOZY W KIERUNKU ZABURZEŃ SI. INTEGRACJA SENSORYCZNA – TERMIN POCHODZI OD ŁAC. SŁOWA INTEGRATIO, CZYLI UKŁADANIE CAŁOŚCI Z CZĘŚCI. ZOSTAŁ WPROWADZONY PRZEZ AMERYKAŃSKĄ PSYCHOLOG, TERAPEUTĘ ZAJĘCIOWEGO, PRACOWNIKA NAUKOWEGO – DR A. J. AYRES W OPARCIU O WIEDZĘ Z ZAKRESU NEUROBIOLOGII, PSYCHOLOGII I PEDAGOGIKI.

AGNIESZKA RUDEK

neurologopeda, terapeuta SI, Poradnia Empatia

Integracja czynności zmysłowych to proces, który przebiega w ośrodkowym układzie nerwowym. Mózg przyjmuje informacje z narządów zmysłów; rozpoznaje je, interpretuje, segreguje, łączy z tymi, które już posiada, rejestruje, by odpowiednio zareagować. O jego prawidłowym funkcjonowaniu możemy wnioskować na podstawie zewnętrznych objawów. Układ nerwowy steruje czynnościami i zachowaniem całego naszego organizmu. By wykonać daną czynność, nieustannie angażowane są nasze zmysły, nie tylko te powszechnie znane jak: dotyk, słuch, smak, węch, wzrok, ale również zmysł przedsionkowy (dzięki któremu m.in. utrzymujemy równowagę i odpowiednie napięcie mięśniowe, odczuwamy, gdzie się znajdujemy czy i z jaką prędkością się przemieszczamy) oraz zmysł czucia głębokiego (dostarcza informacji m.in. o tym, jak ułożone jest nasze ciało w przestrzeni, pozwala na poruszenie częściami ciała bez udziału wzroku, odpowiada za płynność i kontrolę siły, z jaką należy wykonać ruch).

Takie umiejętności nie rodzą się wraz z dzieckiem. Zaczynają się rozwijać już w pierwszych tygodniach życia płodowego i ściśle ze sobą współpracują. Najpierw systemy: czucia powierzchownego, czucia głębokiego i system przedsionkowy. Pozostałe układy zmysłowe dojrzewają, ale jeszcze się

nie integrują. Około 6. roku życia układ nerwowy jest na tyle dojrzały, by wytworzyć podstawy niezbędne do dalszego życia. Nie jest to równoznaczne z zakończeniem się procesu SI. Ale do tego okresu przebiega on najintensywniej. Dlatego tak istotne jest wczesne wychwycenie symptomów budzących niepokój i wdrożenie odpowiedniej indywidualnej terapii.

Każdy człowiek ma uwarunkowany próg reaktywności na bodziec. Jeżeli proces SI jest zaburzony obserwujemy trudności w rozwoju psychoruchowym. Mówimy wówczas o nadreaktywności (nadwrażliwości) bądź podreaktywności (podwrażliwości) układu nerwowego na bodźce. Zaburzenia mogą występować w obrębie jednego lub kilku zmysłów. I tak też jest najczęściej, ponieważ poszczególne ośrodki ściśle ze sobą współpracują. Deficyty wpływają dezintegrująco na naukę, umiejętności ruchowe, zdolność abstrakcyjnego myślenia i rozumowania, samoobsługę, umiejętność zabawy, przyswojenie ogólnych zasad zachowania.

Wyobraźmy sobie przed sobą niewielką kulę. Wykorzystując zmysł wzroku, zobaczymy, że jest w odcieniu żółto-pomarańczowym. Dzięki zmysłowi czucia głębokiego możemy orientacyjnie określić ciężar. Po dotknięciu wyczujemy aksamitną, lekko meszkowatą powierzchnię. Wykorzystując kolejne zmysły, poznamy zapach i smak. Pojedyncze informacje na temat przedmiotu nie będą wystarczające, jeśli jednak je zintegrujemy i przeanalizujemy, będziemy wiedzieć, że jest to brzoskwinia. Takie informacje pozwolą nam na to, jakiej siły użyć, by ją np. przepołowić i wyciągnąć pestkę, jednocześnie jej nie uszkadzając. Teraz wyobraźmy sobie odwrotną sytuację, kiedy to nasze zmysły nie dostarczają OUN bodźców z powodu jakiejś „przeszkody”. Widzimy świeżo upieczone ciasto. Wiemy, że pięknie pachnie, ale nie możemy poczuć jego zapachu z powodu kataru.

Przez „przeszkodę” nie tylko nie czujemy zapachu, ale i smaku. Jeśli dodatkowo mielibyśmy zasłonięte oczy, zupełnie nie wiedzielibyśmy, co jemy.

U dzieci z zaburzeniami SI niektóre bodźce za słabo dzia-

łają na układ nerwowy, dlatego potrzebują one mocniejszej stymulacji. Dla innych otaczające je zapachy czy dźwięki są zbyt intensywne i ich układ nerwowy nie radzi sobie z napływem bodźców. Przez to jakość i precyzja wykonywanych czynności jest obniżona, a w zachowaniu mogą występować nieadekwatne reakcje społeczne i emocjonalne w sytuacjach obfitujących w określone bodźce sensoryczne oraz niechęć do pewnych działań.

Zagadnienie integracji sensorycznej jest bardzo szerokie, toteż trudno w jednym artykule opisać każdy ze zmysłów. Ograniczę się zatem do tego, co mam nadzieję będzie pomocne dla rodziców – zaprezentowania jedynie kilku najczęściej obserwowanych symptomów, które mogą wskazywać na zaburzenia integracji zmysłowej:

Dotyk: czucie powierzchniowe i głębokie

- dziecko nie lubi być dotykane, przytulane lub pozwala na to wybranym osobom
- nie lubi chodzić boso po trawie, piasku; unika pobrudzenia sobie rąk lub jest rozdrażnione, kiedy ręce są brudne
- nie toleruje niektórych ubrań
- nie lubi czynności pielęgnacyjnych takich jak mycie włosów, obcinanie paznokci, czyszczenie nosa
- nie chce jeść lub je tylko wybrane produkty
- ma problemy z mową

Równowaga, ruch, koordynacja

- ma słabą równowagę, potyka się o własne nogi
- ma trudności z nauką jazdy na rowerze
- jest nieustannie w ruchu: biega, skacze, podskakuje, uwielbia huśtanie na huśtawkach i kręcenie na karuzeli
- nieprawidłowo trzyma przybory do rysowania i pisanie, ma problemy manipulacyjne: cięcie, zapinanie, sznurowanie, przewlekanie, nawlekanie

Słuch

- nie czuje się dobrze w miejscach, gdzie jest głośno
- zatyka uszy na niektóre dźwięki
- potrzebuje powtarzania poleceń
- trudno mu skupić uwagę

Wzrok

- krótko skupia wzrok na przedmiocie
- ma problemy z przepisywaniem z tablicy, książki
- mruży oczy na mocne światło

Węch i smak

- nie lubi niektórych zapachów
- przed przystąpieniem do jedzenia wacha pokarmy
- lubi mocno doprawione potrawy lub tylko łagodne

Uwaga i zachowanie

- jest nerwowe, impulsywne
- ma problemy z organizacją zadań
- szybko się rozprasza
- jest agresywne: popycha, kopie, szczypie

Każdy z nas może znaleźć w funkcjonowaniu swojego układu nerwowego coś, na co inne osoby nie zwracają uwagi np. niektórzy, żeby nosić ubrania, muszą wyciąć z nich metki. Inni uwielbiają dostarczać sobie głośnych wrażeń dźwiękowych. Jeśli po przeczytaniu tego artykułu obserwujesz u swojego dziecka podobne objawy do wyżej wymienionych lub inne niepokojące zachowania, sprawdź u specjalisty, czy takie funkcjonowanie Twojego dziecka mieści się w granicach normy czy wymaga pomocy. Z zaburzeń SI się nie wyrasta, ale dzięki odpowiednio dostosowanej indywidualnej terapii można zminimalizować nieprawidłowości, by poprawić komfort życia.

Pomoc diagnostyczno-terapeutyczną z zakresu SI oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną, logopedyczną, neurologopedyczną możesz uzyskać w Poradni Empatia działającej już od 9 lat na terenie naszej gminy. By umówić wizytę, zadzwoń: tel. 12 281 51 23, 783 022 911. ■

Bibliografia:

V. Mass, *Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej*, Warszawa 2000.

S. Konturek, *Fizjologia człowieka*, t. IV, *Neurofizjologia*, Kraków 1998.

M. Kastory – Bronowska, *Materiały konferencyjne wydane przez WSSE*, Warszawa.

Rywalizowali w Puszczy

14 maja, w pięknych okolicznościach przyrody, ponad 400 osób stanęło na starcie Biegu po Puszczy oraz Wyścigu Rowerowego po Puszczy Niepołomickiej.

SZYMON URBAN
Referat Promocji i Kultury

Już po raz piąty biegacze rywalizowali na trasie półmaratonu po puszczy. Trasa, wyznaczona uroczymi drogami leśnymi, wiodła od Polany Sitowiec, Drogą Królewską, koło Dębu Augusta, aby za Poszyną, na wysokości ośrodka hodowli żubrów skręcić na południe, w stronę uroczyska Osikówka, Wilczego Lasu. Za nim zakręcała znów na północ, aby przez Kobylą Głowę wrócić na linię startu.

Biegacze i rowerzystów puszcza przywitała świeżą zieloną barwą, feerią zapachów oraz śpiewem leśnych ptaków. Startujący zgodnie przyznają, że to jeden z najpiękniejszych biegów, w jakich brali udział.

Ale oprócz podziwiania piękna przyrody startujący przede wszystkim skupiali się na rywalizacji sportowej. A tę zainaugurowali kolarze, którzy rozpoczęli zmagania punktualnie o godzinie 10.00. Mimo niewielkich komplikacji na początku trasy zawodnicy szczęśliwie dojechali na metę, a najlepsi osiągnęli średnią prędkość około 34 km/h. Najszybszym zawodnikiem okazał się Sławomir Grzesiak (Gatta Bike-RS, Przeginia Duchowna). Na drugim stopniu podium stanął Marcin Janiszewski

z Torunia, zeszłoroczny triumfator zawodów. Trzeci, po przepięknej walce na ostatnich metrach, linię mety przeciął niepołomiczanin – Artur Sosna. Wśród pań zwyciężyła Agata Motyl-Adamczyk z klubu Zdezorientowani (Kraków), druga była Bogusława Garczyńska-Wąs (Zielonki). Na najniższym stopniu podium stanęła Katarzyna Piskorz z Krakowa.

W samo południe na linii startu pojawili się biegacze. Zarówno ci startujący w półmaratonie, jak i w biegach na 10,8 km. Po raz pierwszy w historii na trasie pojawili się biegacze rywalizujący w kategorii drużyn – czyli trzyosobowych zespołów, do klasyfikacji których liczył się łączny czas wszystkich zawodników. Oczywiście pierwsi na mecie pojawili się zawodnicy rywalizujący na krótszym dystansie. Tu z wynikiem 37:24,74 zwyciężył Wojciech Szewczyk z klubu Forum Górski Świat (Wiśniew), który minutę pokonywał średnio w 3 minuty 27 sekund. Dariusz Kułynycz z Niepołomic zameldował się na mecie jako drugi, z czasem 37:45,03, a podium uzupełnił Mirosław Sroka (Team Pierzynka, Węgrzce Wielkie) z czasem o siedem sekund gorszym niż nasz mieszkaniec.

Warto zaznaczyć, że Dariusz Kułynycz w zeszłym roku zajął w tym biegu trzecie miejsce. Był też gościem naszego Studia N.

W kategorii kobiet najszybciej dystans 10,8 kilometra, z czasem 45:27,29, pokonała Bogusława Wąs-Garczyńska z Zielonek. Tak jest – ta sama, która zajęła drugie miejsce w zakończonym godzinę wcześniej wyścigu rowerowym! Druga była Jolanta Obrat (www.prawo-porady.pl, Kraków), która osiągnęła wynik 45:55,98. Trzecie miejsce zajęła Anna Surdel-Okrutniak (Zabierzów Biega, Burów) z wynikiem 52:11,84. Godzinę, piętnaście minut, czternaście sekund i 57 setnych spędził na trasie półmaratonu Paweł Kosek (www.pawel-kosek.com, Tychy), zwycięzca w królewskiej kategorii. Oznacza to, że średnio pokonywał 1000 metrów w 3:33 minuty, czyli poruszał się z prędkością 16,8 km na godzinę. Jednak walka o pierwsze miejsce trwała do ostatnich metrów. Siedem sekund za zwycięzcą linię mety przeciął Grzegorz Czyż z zespołu Grupa Azoty – Automatyka Tarnów (Kraków). Ta dwójka wypracowała ośmiominutową przewagę nad trzecim w tej kategorii Jakubem Balem (Los Trepos Companie-

ros, Kraków), który jeden kilometr biegł w 3:58 min.

Wśród pań najszybciej na mecie zameldowała się Magda Flis (3 Regionalna Baza Logistyczna, Kraków) z wynikiem 1:41:53,14. Drugą była Dorota Dudziak z Dar-Bud Team (Kraków) z czasem 1:43:30,41. Na trzecim stopniu podium stanęła Dorota Pastuszek (Kraków), która na trasie spędziła 1:45:38,10.

Tegoroczną nowością była rywalizacja drużyn na dystansie 10,8 km. Trzyosobowe zespoły wyruszały na trasę równocześnie, a o ich ostatecznej klasyfikacji decydował łączny czas wszystkich zawodników. Dlatego wyniki startujących w tej dyscyplinie nie pojawiały się w klasyfikacji OPEN. Na starcie pojawiło się aż 15 zespołów.

Najlepszy łączny czas osiągnęła dru-

żyna Brygady Beskidów w składzie Bogdan Gawron (Limanowa), Arkadiusz Buźniak (Nowy Sącz) i Janusz Gawron (Limanowa), którzy pokonali dystans w łącznym czasie 2:02:15,65. Drugie miejsce zajął zespół Woodward Runners – Dzikie Węże, w składzie Krzysztof Falkowski (Kraków), Andrzej Szewczyk (Kłobuck) i Mariusz Grabowski (Kraków). Im pokonanie trasy zajęło 2:08:04,47. Ten zespół otrzymał również Puchar Burmistrza dla najlepszej drużyny reprezentującej firmę z Niepołomic. Na trzecim miejscu, z czasem 2:23:35,65, uplasował się zespół OrangeIRONTeam II z Piotrem Jaśkiewiczem (Kraków), Sylwią Kordaszewską (Modlnica) i Michałem Białym (Kraków) w składzie.

Dziękujemy wszystkim za wzięcie

udziału w zawodach! Pogoda zupełnie nie przypominała tego, do czego aura przyzwyczaiła nas w ostatnich tygodniach. Polana Sitowiec zamieniła się w miejsce na piknik dla rodzin osób startujących w zawodach. Zaś osoby, które ukończyły zmagania sportowe, zażywały kąpiele słonecznych.

Wydarzenie współorganizowali: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Niepołomice, Sports Proactive i ProRunners. Partnerami wydarzenia były: Coca-Cola Orange Retail, Apteka Zdrowe Ceny, sklepy rowerowe Tomar oraz firma Mat-Bus. Więcej informacji o zawodach można znaleźć na stronach www.wyscigrowe-rowy.pl oraz www.biegpopuszczy.pl. ■

Wiosenna Szybka Dycha

W niedzielę, 23 kwietnia, 9 zawodniczek i 87 zawodników stanęło na starcie kolarskiej Szybkiej Dychy Wiosna Edyszyn, czyli indywidualnej jazdy na czas.

SYMION URBAN

Referat Promocji i Kultury

Już po raz drugi kolarze-amatorzy rywalizowali w Puszczy Niepołomickiej, na trasie popularnie zwanej Żubrostradą. To niespełna dziesięciokilometrowy odcinek drogi asfaltowej, łączącej Zabierzów Bocheński z Mikłuszowicami, doskonale znana spacerowiczom, biegaczom, rolkarzom oraz właśnie rowerzystom.

Około godziny 10.30 na trasę, spod szlabanu w Mikłuszowicach do szlabanu w Zabierzowie Bocheńskim, wyruszył

pierwszy kolarz. Kolejni startujący rozpoczynali rywalizację co 45 sekund, gdy sylwetka poprzedniego startującego była ledwo widoczna na horyzoncie. Zawody były okazją do sportowej walki nie tylko ze sobą, czasem i trasą, ale też z silnym wiatrem wiejącym w twarz i zmiennymi warunkami pogodowymi.

Wśród startujących byli zawodnicy jadący zarówno na rowerach górskich, jak i tacy, którzy przygodę z tym sportem traktują całkiem poważnie i ścigali się na typowych szosówkach przeznaczonych do jazdy na czas. Jedna osoba postanowiła ścigać się na... handbike'u, czyli rowerze napędzanym ruchem mięśni rąk.

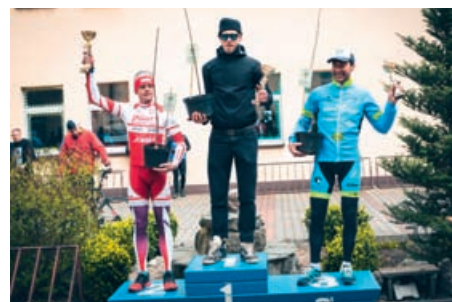
Wśród pań najszybciej, bo w 15 minut 42 sekundy trasę pokonała Justyna Kogut z klubu Pentel. To oznaczało średnią prędkość na poziomie 37,4 km/h. Drugą była Ewa Wójcik (Aktywna Strona Życia, +26 sekund, 36,4 km/h), a trzecia – Daria Radczuk (CTS, +27 sekund, 36,3 km/h). Wszystkie zawodniczki na podium przyjechały do nas z Krakowa. Z Niepołomic

w wyścigu startowała Ewelina Wyczasany, która zajęła szóste miejsce.

W kategorii mężczyzn, na najwyższym stopniu podium stanął Marek Wojnarowski (Kraków) z Velo Art. Cycling Club, który Żubrostradę pokonał w 13 minut i 15 sekund, jadąc ze średnią prędkością 44,3 km/h. Na drugim stopniu podium stanął Robert Peterczuk (Żywiec, Polart Moser SMP Team, +5 sekund, 44 km/h). Trzecie miejsce zajął Rafał Wrożyński (Pszczyna, Jafi Sport Bike Team, +19 sekund, 43,2 km/h). Najwyżej sklasyfikowanym zawodnikiem z Niepołomic był Tomasz Bronicki, który zajął 16 lokatę.

Zwycięzcy oprócz pucharów otrzymali pamiątkowe drzewa – Klony Jawor. To symboliczna nagroda na najlepszy wynik w wyścigu rozgrywanym w puszczy. Drzewa oczywiście można zasadzić i patrzeć jak rosną, wspominając świetny wynik w Szybkiej Dysze.

Miasto i Gmina Niepołomice była jednym ze współorganizatorów zawodów. ■

Kolejny sukces Karate Shinkyokushin

WIESŁAW KROSTA

Niepołomicki Klub Karate Kyokushin

6 maja w Szwajcarii odbył się Międzynarodowy Turniej Karate Shinkyokushin 2017. Zawodnicy rywalizowali zarówno w kata, jak i w kumite na zasadach full-contactu, czyli bez dodatkowych ochraniaczy na tułów i możliwe były wszystkie kopnięcia istniejące w naszej dyscyplinie.

W turnieju wzięło udział prawie 400 zawodników z 17 krajów, tj. z Hiszpanii, Iranu, Ukrainy, Czech, Rosji, Kazachstanu, Włoch, Austrii, Bułgarii, Litwy, Izraela, Niemiec, Holandii, Szwajcarii, Węgier, Francji i Polski. Gościem specjalnym był **Shihan Kenji Midori** – Mistrz Świata z roku 1991 w otwartej kategorii, który jest założycielem Shinkyokushin i Prezydentem Organizacji Shinkyokushin.

Nasz Klub reprezentowała **Justyna Krosta**, która na wspomniany turniej dojechała razem z zawodnikami z Morawicy. Justyna osiągnęła wspaniały sukces, zajmując najwyższe podium w kategorii rocznika 2002/2003 do 50 kg. Po drodze do pierwszego miejsca stoczyła 3 walki.

Pierwszą wygrała w pięknym stylu przed czasem przez Ippon. Tym samym nie dała przeciwniczce żadnych szans. Natomiast drugą wygrała przez Waza-ari, ale już od samego początku miała przewagę nad rywalką. Dzięki wysokiemu poziomowi i widowiskowości tej walki i poprzedniej Justyna zyskała przychylność obcej widowni, która stworzyła gorącą atmosferę i zgotowała jej aplauz. Justyna walkę finałową wygrała również przez Ippon, wykonując kopnięcie z przewrotu i opadającą nogą na głowę tzw. mawashi kaiten geri.

Składamy podziękowania trenerowi morawickiego klubu **Andrzejowi Hornie** za pomoc, danie szansy i opiekę nad naszą zawodniczką. ■

6 medali dla Niepołomickiego Klubu Karate Kyokushin

JUSTYNA KROSTA

Niepołomicki Klub Karate Kyokushin

22 kwietnia w Starachowicach odbył się Ogólnopolski Turniej Karate Shinkyokushin BUSHI-DO CUP 2017. W zawodach wzięło udział około 300 zawodników z całej Polski. Nasz klub reprezentowała dziewięciosobowa ekipa, z której na podium uplasowało się aż 6 zawodników i zawodniczek.

Pierwsze miejsce zajęła **Aleksandra Pieprzyca** w kategorii 2004–2003 do 45 kg. Pierwszą walkę wygrała przez trafienie na strefę jodan tj. w głowę. Natomiast drugą walkę wygrała przed czasem.

Trzecie miejsca zajęło 5 zawodników, mianowicie: **Kacper Krawczyk** w kategorii 2005–2006 +40 kg (wygrał dwie

walki – pierwszą w pięknym stylu zwyciężył przed czasem, a drugą przez wskazanie; **Bartłomiej Gładysz** w kategorii 2004–2003 do 55 kg stoczył trzy walki – pierwszą wygrał po zaciętej dogrywce, drugą przez wskazanie, a w trzeciej uległ rywalowi; **Karol Basak** w kategorii 2002–2001 do 55 kg; **Dominika Krawczyk** w kategorii 2009–2010 + 25 kg oraz **Łukasz Fryca** w kategorii 2004–2003 -55 kg.

Wszystkim zawodnikom gratulujemy dobrego postawy i ducha walki. Dziękujemy Maciejowi Krawczykowi, który pełnił funkcję fotografa.

Dzięki uprzejmości Zarządu Wodociąg Niepołomice dodatkowo udostępniono nam salę (dojo) i mogliśmy więcej trenować przed turniejem. Za co serdecznie dziękujemy i łączymy sportowe po-

zdrowienia.

Więcej informacji:

- www.kyokushin-niepolomice.pl
- Facebook: Niepołomice Klub Karate Kyokushin ■

Wystąpi w Pucharze Świata

JOANNA MUSIAŁ

AKT Niepołomice-Kraków

Znamy już wyniki Polskiej Ligi Karate Tradycyjnego. Po podsumowaniu wszystkich trzech turniejów Wiktor Staszak zajmuje drugie, Paweł Tomasik czwarte miejsce. Finałowe rozgrywki odbyły się 29 kwietnia w Gdańsku.

Wiktor Staszak zwyciężył w trzecim turnieju Ligi i podobnie jak w pierwszym turnieju (w którym również był najlepszy) w finale spotkał się z Michałem Sową z Bytomia.

Mam jeszcze sporo do wypracowania, ale moja forma zmierza ku lepszemu. Na ostatnim turnieju czułem się zdecydowanie lepiej niż na dwóch poprzednich. Na pewno duży wpływ na to miały rady

i podpowiedzi senseia Pawła i senseia Michała na treningach przygotowujących – przyznaje Wiktor Staszak.

Tylko w drugim turnieju zajął piąte miejsce, a to sprawiło, że w ostatecznej klasyfikacji zajął drugą pozycję oraz wywalczył prawo startu w Pucharze Świata (w zawodach startuje dwóch najlepszych zawodników PLKT), który 3 czerwca odbędzie się w Łodzi.

Podczas Pucharu Świata rozegrany też zostanie Międzykontynentalny Mecz Kumite. Do udziału w nim został powołany Paweł Tomasik. Wystartują w nim drużyny z Europy i Ameryki.

Teraz czekają nas intensywne przygotowania do Pucharu Świata. Będziemy mocno z Pawłem walczyć, żeby Polska dobrze wypadła w oczach światowego ka-

rate – powiedział Wiktor Staszak.

Paweł Tomasik w pierwszym turnieju PLKT był czwarty, w kolejnym wywalczył drugą pozycję i w trzecim turnieju był ponownie czwarty. To przyniosło mu czwarte miejsce w klasyfikacji generalnej. W Gdańsku, w ocenie trenera Pawła Janusza, radził sobie bardzo dobrze. W pierwszej walce pokonał Adriana Zwierchowskiego, wykonując dwukrotnie technikę kizami zuki. Potem zwyciężył pojedynek kiteit z Damianem Tomasikiem. Po rundzie kata był trzeci. W walce o trzecie miejsce spotkał się ponownie z Damianem Tomasikiem. Ostatecznie rywal okazał się lepszy. Zarówno Wiktor, jak i Paweł debiutowali w Polskiej Lidze Karate Tradycyjnego. Tym bardziej cieszymy się z tak dobrego wyniku. Gratulujemy! ■

Piknik dla całych rodzin

JOANNA MUSIAŁ

AKT Niepołomice-Kraków

W niedzielę 2 lipca serdecznie zapraszamy do Parku Miejskiego w Niepołomicach na Rodzinny Piknik Sportowy Między wschodem a zachodem, organizowany przez Akademię Karate Tradycyjnego Niepołomice.

Wydarzenie będzie połączeniem dwóch kultur – europejskiej i dalekowschodniej. Będzie to doskonała okazja do aktywnego i ciekawego spędzenia niedzieli. Czekają nas sporo atrakcji. Uczestnicy będą mogli obejrzeć pokazy mistrzów karate, pokazy tańca i walk rycerskich. Na imprezie nie zabraknie akcentów dalekowschodnich. Odbędą się warsztaty sushi, origami i japońskiej kaligrafii,

a także wystawa roślin bonsai.

Dla całych rodzin przewidziano konkursy sportowe. Będzie też można posiedzieć wspólnie przy grillu i kielbaskach. Mamy też nie lada gratkę dla miłośników tańca! Piknik będzie połączony z maratonem zumby – otwartymi zajęciami dla wszystkich mieszkańców. Najlepsi instruktorzy w Polsce porwą nas do wspólnej zabawy!

Na najmłodszych czekają dmuchane zamki, wata cukrowa, a także rozmaite animacje.

Ponadto zaśpiewa dla nas Emilka Azierska, laureatka wielu konkursów wokalnych.

Piknik jest otwarty. Zapraszamy karateków, sympatyków karate, mieszkańców gminy i wszystkich chętnych. ■

伝統空手道
kontynuując tradycję...

**Rodzinny
PIKNIK
Sportowy**

Między wschodem
a zachodem
2 lipca 2017

**Park Miejski
w Niepołomicach**

karate • zumba • taniec • origami • bonsai
sushi • walki rycerskie • grill • kielbaski
dmuchane zamki • konkursy sportowe

AKADEMIA
KARATE
TRADYCYJNEGO
NIEPOŁOMIC-KRAKÓW

karate4you.pl

METODY WEIDERA

W POPRZEDNICH ARTYKUŁACH PRZYBLIŻAŁAM WAM TEMAT SYSTEMÓW TRENINGOWYCH, Z KTÓRYCH MAM NADZIEJĘ SKORZYSTALIŚCIE I JESTEŚCIE ZADOWOLENI. TAK JUŻ JEST, ŻE GDY WIDZIMY PIERWSZE REZULTATY TRENINGÓW, NASZ APETYT NA BARDZIEJ ATRAKCYJNĄ FIGURĘ ROŚNIE I ZWIĘKSZA TO PRZY OKAZJI MOTYWACJĘ DO DALSZEJ PRACY.

BOŻENA GRYZŁO

instruktorka w Siłownia & Fitness na Krytej Pływalni w Niepołomicach

Aby móc stale obserwować postępy, warto przestrzegać metod treningowych sformułowanych przez Joe Weidera, człowieka legendę. Z pewnością znajomość owych zasad pomoże jeszcze lepiej opracować własny program treningowy.

1. Metoda progresywnego zwiększania ciężaru

Podstawą zwiększenia jakiegokolwiek parametru związanego ze sprawnością fizyczną (siły, wielkości mięśni, wytrzymałości) jest zmuszenie mięśni do cięższej pracy niż ta, do której już się przyzwyczały. Należy więc je stopniowo zwiększać. Przykładowo, aby zwiększyć siłę, trzeba ciągle próbować podnosić coraz to większe ciężary, ale trzeba też zwiększać wielokrotność serii oraz częstotliwość treningów. W celu poprawienia wytrzymałości jakiejś grupy mięśniowej trzeba albo zmniejszać przerwy odpoczynkowe pomiędzy seriami, albo wykonywać więcej powtórzeń w seriach, czy zwiększyć liczbę wykonywanych serii. Koncepcja przeciążenia dotyczy wszystkich rodzajów treningu fizycznego i jest fundamentalną zasadą systemu treningowego Weidera.

2. Metoda wykonywania ćwiczeń w seriach

Mówi nam o tym, aby daną grupę mięśni ćwiczyć w bezpośrednio następujących po sobie seriach. Robimy to, pamiętając jednocześnie o odpoczynku między seriami.

3. Metoda dezorientacji mięśniowej

Warunkiem stałych postępów w treningach jest niedopuszczanie do stanu, w którym mięśnie wraz z całym organizmem w pełni przyzwyczałyby się do określonego programu treningowego i jego intensywności. Mięśnie nigdy nie powinny osiągać stanu przystosowania. Warto zatem co pewien czas stopniowo modyfikować liczbę serii, powtórzeń, czas odpoczynku między seriami i/lub ćwiczeniami.

4. Metoda wstępnego zmęczenia mięśnia tzw. 3 etap rozgrzewki

Wstępne zmęczenie mięśni danej grupy występuje wtedy, gdy najpierw wykonujemy ćwiczenie łatwe najczęściej izolowane w ilości 2–3 serii po około 20 powtórzeń, po czym przystępujemy do drugiego ćwiczenia tym razem złożonego, wielostawowego. Przykładowo można wstępnie zmęczyć mięśnie czworogłowe ud, robiąc wyprosty nóg na krześle, a potem wykonać serię przysiadów.

Ta metoda daje zmniejszenie ryzyka wystąpienia kontuzji oraz lepsze odczucie pompy mięśniowej w ćwiczeniu docelowym.

5. Metoda powtórzeń negatywnych

Jest to metoda, w której stosowany ciężar jest większy niż nasz maksymalny. W tej metodzie partner treningowy pomaga nam omijać fazę koncentryczną. Zaś faza ekscentryczna (puszczania) trwa 2–3 razy dłużej niż standardowo.

6. Metoda powtórzeń oszukiwanych

Oszukiwanie powinno tutaj być rozumiane nie jako sposób na zmniejszenie naprężenia mięśni, ale jako sposób jego zwiększenia. Cała idea treningu wiąże się z poddawaniem mięśni cięższej, a nie lżejszej pracy. Powinniście więc stosować oszukiwanie tylko w celu wykonania dodatkowo jednego lub dwóch powtórzeń bądź też w celu wspomoczenia ćwiczonej grupy mięśniowej poprzez wykorzystanie innej części ciała. Powiedzmy, że wykonujemy serię wznosów na boki przy użyciu sztangielek i nie jesteśmy już w stanie zrobić kilku powtórzeń. Wówczas za pomocą innych grup mięśniowych, podrzutów czy ruchów ciała pomagamy sobie i wykonujemy dodatkowe 1–3 powtórzenia.

7. Metoda wymuszonych powtórzeń

Jest to bardzo intensywna metoda ćwiczeń i wiele osób w popadzie w przetrenowanie, gdy zbyt często zaczynają stosować wymuszone powtórzenia. Aby zilustrować zastosowanie wymuszonych powtórzeń, założymy, że wykonujecie serię wyciskania w leżeniu, złożoną z ośmiu powtórzeń przy ciężarze sztangi równym 100 kg. Po wykonaniu ósmego powtórzenia partner treningowy stojący za ławeczką pomaga podnosić sztangę, na tyle, by „wydusić” dodatkowe 2–3 powtórzenia. Wymuszone powtórzenia mobilizują włókna mięśniowe do pracy w zakresie wybiegającym poza normalne zmęczenie, co stymuluje jeszcze większy rozwój i wzrost gęstości mięśni.

8. Metoda dropset

Aktywowana w ostatniej właściwej serii. Żeby wykonać dropset, musimy najpierw wykonać metodę progresywnego zwiększania ciężaru.

1/15 przerwa 2/13–12 p. przerwa 3/11–10 przerwa 4/8 p.
Po osiągnięciu upadku mięśniowego tj. w ostatniej serii partner treningowy lub my sami zrzucamy od 20–50% ciężaru i osiągamy kolejny upadek mięśniowy.

9. Metoda izometryczna

(stałe napięcie mięśnia, bez zmiany odległości między przyczepami) to metoda, którą możemy osiągnąć dzięki poniższym działaniom:

1. Napięcie mięśnia po skończonej serii, napinamy 2–4 sekund.
2. Pozowanie kulturystyczne.
3. Fazowanie ruchu (czyli zatrzymujemy ruch w połowie, a następnie dopinamy), jedno ćwiczenie dzielimy na dwa ruchy.
4. Trening na ekspanderach.
5. Trening na łańcuchach.
6. Zatrzymanie ruchu na 2–3 sekundy przy końcu fazy koncentrycznej (np. wykonujemy wyprosty nóg na krześle i przytrzymujemy u góry).
7. Wydłużenie fazy ekscentrycznej 2-, 3-krotnie.

10. Metoda serii łączonych

Są to dwa ćwiczenia wykonywane jedno po drugim bez odpoczynku na tę samą grupę mięśniową. Jedno ćwiczenie jest bazowe, złożone, natomiast drugie jest troszkę prostsze, najczęściej izolowane, dopompowujące.

Przykłady:

- 1 – wyciskanie na ławeczce poziomej 2 – butterfly
- 1 – pompki na poręczach, 2 – wyprosty przedramion z użyciem wyciągu górnego
- 1 – przysiady, 2 – wyprosty nóg na krześle
- 1 – podciąganie nachwytem, 2 – ściąganie drążka do klatki
- 1 – wiosłowanie sztangą w opadzie tułowia, 2 – ściąganie drążka do ud na bramie

1 – wiosłowanie sztangą w opadzie tułowia, 2 – ściąganie wąskiego uchwytu do brzucha na wyciągu poziomym.

11. Metoda podwójnych serii tzw. superseria

Jest to jedna z często stosowanych zasad treningowych. Superserię wykonujemy wtedy, gdy połączymy dwa ćwiczenia na antagonistyczne (przeciwnie) grupy mięśniowe. Koncepcja polega na wykonaniu, jedna po drugiej, dwóch odrębnych serii przeciwstawnych ćwiczeń z niewielką przerwą odpoczynkową pomiędzy nimi lub nawet bez żadnej przerwy.

Przykłady:

Wyprost nóg na krześle – zginanie podudzi na maszynie w pozycji leżącej.

Zginanie przedramion wyciągu dolnego na bramie – wyprosty przedramion wyciągu górnego.

Ściąganie drążka do klatki piersiowej – rozpiętki.

12. Metoda potrójnych serii tzw. gigantseria

Wykonujemy trzy ćwiczenia na tę samą grupę mięśniową bez odpoczynku pomiędzy seriami. Technika ta pozwala na szybkie dopompowanie mięśnia krwią, napędzenie metabolizmu oraz zwiększenie intensywności treningowej. Jest to przede wszystkim metoda oddziałująca na kształt mięśni, które atakowane są pod trzema różnymi kątami. Serie potrójne wpływają na podniesienie lokalnych współczynników wytrzymałościowej regeneracji mięśni i są świetną metodą poprawy ich unaczynienia.

np. na obręcz barkową:

1. ćwiczenie wyciskanie sztangi sprzed klatki piersiowej
2. ćwiczenie odwrotny butterfly
3. wznosy ramion ze sztangelkami do przodu

Liczę, że wykorzystacie tę wiedzę do urozmaicenia Waszego treningu. Do zobaczenia! ■

KLUB SPORTOWY "FALA" NIEPOŁOMICZ
ZAPRASZA NA ZAJĘCIA W RAMACH PROGRAMU
„ZOSTAŃ SPORTOWCEM
- POKAŻEMY CI NOWĄ
STRONĘ PŁYWANIA”

BEZPŁATNE ZAJĘCIA W RAMACH PROGRAMU BĘDĄ SIĘ ODBYWAĆ OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU OD 16:00-20:00
BASEN NIEPOŁOMICZ UL. KORCZAKA 5

ZAPISY I INFORMACJE TEL. 668-577-510 E-MAIL: INFO@FALA-NIEPOLOMICZ.PL
LEKCJE POKAZOWE TRENINGU PŁYWACKIEGO | SOBOTA 3/06 10:00-12:00 | NIEDZIELA 11/06 11:00-13:00

MISTRZOSTWA POLSKI JU-JITSU

22 kwietnia w Przemyśle odbyły się XIII Mistrzostwa Polski Ju-Jitsu Sportowego. Nie mogło na nich zabraknąć zawodników Challenge Ju-Jitsu z Niepołomicz.

Do Przemyśla wraz z trenerem Arkadiuszem Małkiem udała się jedenastoosobowa grupa. Dla większości uczestników niepołomiczkiego klubu był to debiut. Z zawodników, którzy wzięli udział w tak ważnych zawodach, aż ośmiu wywalczyło medale:

Złote medale – mistrzowie Polski:

Nadia Małek – mistrz Polski do 10 lat (40 kg)
Ksawery Zych – mistrz Polski do 10 lat (30 kg)
Patrycja Kozub – mistrz Polski do 10 lat (35 kg)
Magdalena Nowak – mistrz Polski do 15 lat (45 kg)

Srebrne medale – wicemistrzowie Polski:

Natalia Plichta – wicemistrz Polski do 10 lat (40 kg)
Jan Pyrlik – wicemistrz Polski do 10 lat (30 kg)
Bartłomiej Chwajot – wicemistrz Polski do 13 lat (40 kg)

Braźowy medal

Karolina Bachowicz do 15 lat (45 kg)
Dla Gabrysi, Karola oraz Oskara mistrzostwa skończyły się bardzo cennym doświadczeniem. Gratulujemy!

A.M.

Schorzenia uszu u psów i kotów

Problemy z uszami są częstą przyczyną wizyt u lekarza weterynarii. Schorzenia te dotyczą zarówno psów, jak i kotów.

EMILIA ZAJĄC

lekarz weterynarii, Przychodnia Weterynaryjna DAN-VET w Niepołomicach

Jest wiele przyczyn zapalenie ucha zewnętrznego i w większości przypadków występuje ono wtórnie do istniejących u pacjenta schorzeń podstawowych, takich jak: pasożyty, ciała obce, alergię, zaburzenia endokrynologiczne, polipy zapalne, zmiany nowotworowe, ale też pewne uwarunkowania anatomiczne.

Przyczyną infekcji wtórnych są głównie grzyby i bakterie – to właśnie one odpowiadają za obserwowane u zwierząt objawy.

Pierwszymi symptomami, które mogą zauważyć właściciele, to: trzepanie głową, drapanie uszu, skręt głowy na jedną ze stron (jeśli zapalenie dotyczy jednego kanału słuchowego), brzydki zapach lub widoczna wydzielina. Często zapalenie uszu jest bolesne dla naszego podopiecznego, wtedy obserwować można piszczenie podczas dotykania uszu lub kiedy zwierze samo je drapie.

U kotów ponad 50% przypadków zapaleń zewnętrznych zapaleń przewodów słuchowych występuje na tle świerzbowca usznego (*Otodectes cynotis*). Charakteryzuje się silnym swędzeniem okolicy uszu i głowy oraz pojawieniem się ciemnej często prawie czarnej fusowatej suchej wydzieliny. Otodektoza jest

wysoko zaraźliwy (pomiędzy zwierzętami), dlatego terapii należy poddać nie tylko zwierzę chore, ale także osobniki, które miały z nim kontakt.

Kolejną przyczyną, o której należy wspomnieć, to ciała obce takie jak źdźbła trawy, kłosa oraz nierzadko włosy czy drobne kamyczki. Najczęściej powodują zapalenie jednostronne i mogą być problemem nie tylko dla samego psa czy kota, ale też wyzwaniem dla lekarza weterynarii. Wynika to z tego, że ciało obce najczęściej lokalizuje się na dnie kanału słuchowego i bardzo szybko prowadzi do gromadzenia się wydzieliny zapalnej. Zdarza się, że dopiero po wstępnym leczeniu odpowiednimi preparatami i prawidłowym płukaniu ukazuje się ciało obce. Najczęściej problem ten występuje u psów ze stojącymi uszami z racji stale otwartego kanału słuchowego, choć z naszej praktyki obserwujemy, że u psów z ciężkimi zwisającymi uszami problem również może wystąpić.

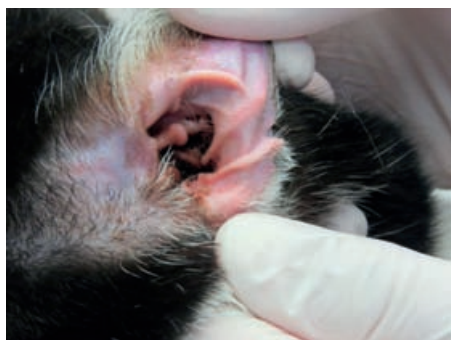
Najczęstszą przyczyną zapalenia ucha jest alergię. Blisko 80% psów z atopowym zapaleniem skóry lub/i alergią pokarmową cierpi na nawrotowe zapalenie przewodów słuchowych. W wielu przypadkach jest to jedyny objaw choroby. Dotyczy to ok. 5% psów z atopią i blisko 20% psów z nadwrażliwością pokarmową. Reakcja organizmu na alergeny powoduje patologiczny wzrost fizjologicznej flory bakteryjnej i grzybiczej, co skutkuje wystąpieniem infekcji. Najczęściej są to drożdżaki z rodzaju *Malassezia*, które odpowiadają za tworzenie się ciemnej, brunatnej, lekko tłustej wydzieliny, nierzadko o słodkawym zapachu. Zdarza się, że reakcja alergiczna może powodować tylko silne zaczerwienienie tzw. rumień i silną bolesność.

Niedoczynność tarczycy, jako zaburzenie hormonalne, jest często przyczyną obustronnego woszczynowego zapalenia uszu. Występuje u psów w średnim lub starszym wieku.

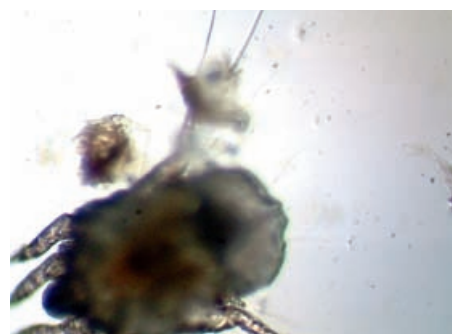
Warto także zwrócić uwagę na wcześniej wymienione uwarunkowania anatomiczne. Ciężkie zwisające małżowiny uszne czy wąskie kanały słuchowe, a także obecność włosów w uszach mogą powodować mniejszą wentylację i sprzyjać infekcjom. Niektóre osobniki cierpią na dużą ilość tkanki gruczołowej w kanale słuchowym, co często powoduje nadprodukcję woszczyny. Zalegająca wydzielina jest idealną pożywką dla bakterii i grzybów. U takich osobników regularna pielęgnacja uszu odrywa kluczową rolę. Z jednej strony dlatego, że używając odpowiednich środków do czyszczenia, zapobiegamy rozwojowi niepożądanego mikroflory, a z drugiej szybciej jesteśmy w stanie zauważyć zaczerwienienie czy ciemną brunatną wydzielinę.

Ponadto dostająca się do przewodu słuchowego woda podczas kąpieli zwiększa wilgotność, co w połączeniu z korzystną temperaturą w kanale słuchowym stwarza idealne warunki do rozwoju bakterii i grzybów. Dlatego psy korzystające ze

zbiorników wodnych częściej miewają problemy z nawrotowymi zapaleniami uszu. Jest to tak zwany syndrom „ucha pływaka”. Zaleca się, żeby u takich pacjentów po każdej kąpieli właściciele pamiętali o osuszaniu kanału słuchowego i o profilaktycznym stosowaniu odpowiednich środków pielęgnacyjnych. Należy pamiętać, że przewlekła infekcja zewnętrznych kanałów słuchowych może doprowadzić do powstawania krwaka małżowiny usznej przez intensywne trzepanie głową lub drapanie uszu. Dużo poważniejszą konsekwencją długo utrzymującego się zapalenia może być uszkodzenie błony bębenkowej i zapalenie ucha środkowego i wewnętrznego. To ostatnie schorzenie może powodować objawy neurologiczne, takie jak: trudności z utrzymaniem równowagi, skręt głowy, porażenie nerwów

twarzowych. Zdarza się, że nawet po intensywnym leczeniu ww. objawy ustępują dopiero w ciągu kilku, kilkunastu tygodni, a bywa, że niestety uszkodzenie było tak duże, że objawy neurologiczne towarzyszą pacjentowi już do końca życia. Raz przebyte zapalenie ucha środkowego może być źródłem nawracających zapaleń ucha zewnętrznego. Jeśli właściciele zauważą któryś z wyżej wymienionych objawów u swojego pupila, warto, aby udali się z nim do swojego lekarza weterynarii. Lekarz, przeprowadzając wywiad z właścicielem, a także wykonując badanie kliniczne oraz badania dodatkowe, takie jak badanie otologiczne, cytologiczne lub posiew (mykologiczny, bakteriologiczny), dobierze odpowiednie leczenie i ustali ew. przyczynę problemu. Równie ważne jest postępowanie pro-

Zdjęcia: Dan-vet

filaktyczne, które każdy z opiekunów jest w stanie samodzielnie wykonać. Duża część zwierząt wymaga regularnego czyszczenia uszu czy też usuwania nadmiernej ilości włosów z kanałów słuchowych. Na rynku, zarówno w sklepach zoologicznych, jak i gabinetach weterynaryjnych dostępne są preparaty do pielęgnacji uszu. ■

Wielkie potrzeby małych zwierząt

Patrząc na szczenięta czy kocięta, rozczula nas ich nieporadność, zabawne okrągłe kształty i delikatna, puszysta sierść. Ale czy zdajemy sobie sprawę z ogromnego wysiłku, jaki te słodkie maleństwa wykonują każdego dnia? Otóż bez ustanku rosną! Każdego dnia rozwijają się. Czego zatem potrzebuje nasz pupil do prawidłowego rozwoju? Jak możemy mu pomóc, by wyrósł na zdrowego, pięknego zwierzaka?

ANNA MARIA ZIEMIŃSKA

specjalista komunikacji naukowej i szkoleń ROYAL CANIN®, zootechnik, behawiorysta COAPE, zoopsycholog (PAN), trener szkolenia psów, dietetyk

Okres wzrostu u kota trwa około 12 miesięcy, a u psów zależy od wielkości i kończy się między 8. a 24. miesiącem życia. Im pies będzie większy, tym dłużej rośnie – dogi czy bernardyny rozwijają się aż do ukończenia 2. roku życia, spaniel potrzebuje na to rok, podczas gdy 10-miesięczny jamnik jest już dorosłym psem. Wzrost przebiega w dwóch etapach – w pierwszym, do około 4.–5. miesiąca życia, rozwija się głównie kośćceć, a w drugim muskulatura.

Wiele cech zwierzęcia jest zaprogramowanych w genach, jakie odziedziczyło po rodzicach. Jednak to, jak będzie przebiegał rozwój fizyczny i psychiczny danego osobnika, zależy w dużej mierze od czynników, na które mamy znaczący wpływ: żywienia, aktywności fizycznej i doświadczeń w tym bardzo ważnym dla przyszłości psa i kota okresie.

Żeby rosnąć, trzeba dużo jeść...

Tak mawiają czasem rodzice do swo-

ich dzieci. I jest w tym ziarno prawdy, jednak nie tylko jest ważne, ile dziecko je, ale również co je. Kocięta i szczenięta tak samo potrzebują sporo energii i składników budulcowych, takich jak białka i sole mineralne. Ważne są też witaminy regulujące proces wzrostu. Ale trzeba pamiętać, że zarówno niedobór, jak i nadmiar nie jest wskazany. W przypadku dużych psów, takich jak labradory, zbyt dużo energii przyspieszy wzrost, ale kości i stawy nie zdążą ►

się rozwinąć – będą zbyt słabe, by unieść ciężar zwierzaka – i może dojść do ich uszkodzenia. Podobnie rzecz ma się z wapniem. Ten pierwiastek jest konieczny do rozwoju szkieletu, ale jeśli szczenię dostanie zbyt wiele wapnia, jego kości zaczną się deformować. Dzieje się tak dlatego, że u szczeniąt wchłanianie się aż połowa wapnia zawartego w pokarmie, bez względu na to, czy jest potrzebny organizmowi, czy nie (natomiast dorosłe psy wchłaniają tyle wapnia, ile potrzebują). Szczeniąt, zwłaszcza ras dużych nie można zmuszać do intensywnego wysiłku – skoków, biegania czy chodzenia po schodach. Takie aktywności są zbyt obciążające dla młodego szkieletu, a ryzyko urazu jest bardzo wysokie.

...i to nie byle co

Kolejnym ważnym elementem jest strawność pokarmu. Układ pokarmowy kociąt i szczeniąt nie jest jeszcze tak sprawny, jak u dorosłych zwierząt. Niska strawność pokarmu powoduje wzdęcia i zaburza proces trawienia, a przez to zakłóca wchłanianie potrzebnych składników pokarmowych. Dużą rolę w zdrowiu przewodu pokarmowego odgrywa flora bakteryjna jelit. Odpowiednia dieta sprzyja równowadze mikroflory – korzystne bakterie chronią organizm przed patogennymi drobnoustrojami.

Dieta może też zawierać składniki wspierające rozwój kocięcia czy szczenięcia. Jak wykazały badania, witaminy, takie jak E i C w połączeniu z luteiną i tauryną wzmacniają odpor-

ność młodych zwierząt. Chondroityna i glukozamina sprzyjają zdrowiu stawów, dlatego są szczególnie ważne u dużych ras psów i kotów. Probiotyki natomiast to substancje wspomagające pracę przewodu pokarmowego i odżywiające florę bakteryjną jelita. Z kolei kwasy tłuszczowe omega 3 (DHA) odpowiadają za prawidłowy rozwój mózgu, narządu wzroku oraz zdolność nauki.

Kluczem do prawidłowego żywienia młodych zwierząt są odpowiednie proporcje składników pokarmowych w diecie. Jeśli korzystamy z gotowych karm, należy wybrać produkt odpowiedni do gatunku, wieku i wielkości pupila. W przypadku psów najczęściej stosuje się podział na cztery kategorie wielkości, według masy ciała osobników dorosłych (rasy małe do 10 kg, średnie – 11–25 kg, duże – 26–44 kg i olbrzymie – powyżej 45 kg). Produkty takie mają skład odpowiedni do potrzeb psa czy kota. Do takiej gotowej karmy nie należy nic dodawać, chyba że jest to zalecenie lekarza weterynarii. Podanie witamin czy preparatów wapniowych może poważnie zaburzyć przebieg wzrostu. Nawet dodatek mięsa czy nabiału zaburzy precyzyjny bilans wapnia i fosforu, tak ważny dla zdrowia kości.

Szlachetne zdrowie

Kocięta i szczenięta tuż po narodzinach zdobywają odporność niemal wyłącznie dzięki mleku matki. Przeciwciała zawarte w mleku (tzw. siarze) chronią je do około 4. tygodnia życia, ale potem stopniowo zanikają. Organizm oczywiście zaczyna wytwarzać swoje przeciwciała, ale osiągają one poziom skutecznej ochrony dopiero około 12. tygodnia życia. Dlatego okres pomiędzy 4 a 12 tygodniem to tzw. luka immunologiczna, kiedy pies czy kot są szczególnie podatni na infekcje.

Odporność w tym czasie stymuluje się przez szczepienia ochronne i odpowiednią dietę. Program szczepień ustala zawsze lekarz weterynarii. W tym czasie (okres kwarantanny) należy chronić zwierzę przed kontaktem z obcymi psami i kotami, a więc nie zabierać na spacer w miejsca, gdzie spotyka się wiele obcych zwierząt. Natomiast nie należy go izolować zupełnie od świata, ponieważ również w tym samym czasie przebiega inny, bardzo ważny dla rozwoju proces – socjalizacja.

Dziwny jest ten świat

W początkowym okresie życia szcze-

nięta i kocięta poznają otaczający je świat. Aby takie doświadczenia przebiegały sprawniej, między 8. a 12. tygodniem życia reakcje lękowe są nieco przytłumione, a za to ciekawość świata – ogromna. To czas, w którym psia i kocia młodzież uczy się, jak wygląda świat – poznaje różne przedmioty i różnych ludzi, chodzi po różnych podłożach, jeździ w samochodzie czy tramwaju itp. U kotów okres kwarantanny przypada w czasie, kiedy pozostają jeszcze z matką u hodowcy, i to on musi zadbać o to, by kotki poznały różne osoby i sytuacje w tym czasie. Zarówno w przypadku kotów, jak i psów opiekun powinien zadbać, aby te nowe doświadczenia były przyjemne i nie przesadzać z liczbą nowych bodźców. Z powodu kwarantanny ćwiczenia z psami trzeba odbywać w bezpiecznych miejscach, np. ogrodzie znajomych lub na ogrodzonym placu psiej szkoły (tam przychodzą tylko regularnie szczepione, zdrowe psy). Spacer po mieście też można odbyć – wystarczy szczenię nieść na rękach. Więcej informacji o socjalizacji można znaleźć w literaturze lub porozmawiać z behawiorystą czy instruktorem szkolenia psów.

Kontakty ze światem podczas kwarantanny są niezbędne dla prawidłowego rozwoju psychicznego psa i kota. Osobniki tego pozbawione mogą później zachowywać się lękliwie lub agresywnie w obliczu nowych sytuacji.

Trzeba pamiętać, że kot czy pies rośnie tylko raz. Błędów popełnionych w okresie rozwoju nie uda się naprawić, dlatego warto zainwestować w zdrową dietę, opiekę weterynaryjną oraz prawidłową socjalizację. Te starania pomogą nam przez wiele kolejnych lat cieszyć się zdrowym i zrównoważonym zwierzęciem. Czego wszystkim opiekunom życzę. ■

Dzięcioły ptasi lekarze drzew

Dzięcioły zalicza się do tzw. dziuplaków, czyli ptaków, których życie jest ściśle związane z dziuplami. Wykuwają je samodzielnie, a robiąc ich kilka w sezonie, umożliwiają tym samym zajmowanie starych i niepotrzebnych już dziupli innym zwierzętom.

PIOTR WOŚ

Stowarzyszenie Zielony Puszczyk

W Polsce występuje 10 gatunków tych ptaków. Największym krajowym przedstawicielem jest dzięcioł czarny, natomiast najmniejszym dzięciołek. Najpopularniejszy to dzięcioł duży, którego możemy spotkać także w miastach, a najrzadziej występującymi są dzięcioł białogrzbiety i trójpalczasty. Pozostałe dzięcioły to: średni, białoszyi, zielony i zielonosiwy. Ostatni i najbardziej nietypowy przedstawiciel rodziny dzięciołowatych to krętogłów, który odbiega znacznie od reszty nie tylko brązowym ubarwieniem, ale także zachowaniem. Nie wykuwa dziupli, nie wspina się po pniu i syczy, wykręcając charakterystycznie do tyłu głowę, gdy czuje się zagrożony. Przede wszystkim jednak jako jedyny migruje na duże odległości, lecąc na zimę do Afryki. W Puszczy Niepołomickiej z wymienionych tu gatunków nie zaobserwowano jedynie dzięcioła trójpalczastego, a dzięcioł białogrzbiety był sporadycznie notowany i nie jest lęgowy. Oba te gatunki preferują stare drzewostany, blisko stuletnie, z dużą ilością martwych drzew, których w naszej puszczy niestety brakuje.

Dziuple, które są wykuwane przez dzięcioły, służą im nie tylko do odbywania lęgów, ale także do noclegu, odpoczynku i zalotów. Jest to zawsze kilka różnie rozmieszczonych dziupli w obszarze zajętego przez parę terytorium.

duże, że ptaki te są zaliczane do gatunków zwornikowych, czyli takich, których wpływ na strukturę i funkcjonowanie ekosystemu jest nieproporcjonalnie duży w stosunku do ich liczebności lub biomas. Wpływają na wszystkie gatunki ptaków, które zawsze gniazdują w gotowych dziuplach m.in. takich jak: siniak, gągoł, włochatka, sóweczka, szpaki, czyli tzw. dziuplaków wtórnych. Z dziupli chętnie korzystają także nietoperze np. borowiec wielki i inne gatunki ssaków, takie jak: kuna leśna, wiewiórki, popielice oraz liczne bezkręgowce i grzyby.

Jaja składane przez samice dzięciołów są w kolorze białym, o grubej skorupce z lekkim połyskiem. Nie posiadają one żadnych cech maskujących (kropek, plamek itp.), ponieważ ptaki te swoje lęgi odbywają w komorze dziupli, gdzie jaja nie są widoczne dla potencjalnych drapieżników z zewnątrz.

Dzięcioły zjadają głównie korniki oraz inne owady żywiące się drewnem, ale spora ich część odżywia się też odmiennym pokarmem, takim jak: nasiona, owady zbierane z liści drzew, mrówki. W mroźne zimy pojawiają się w karmniku, gdzie ochoczo skubią słoninę lub wyjadają orzechy. W lasach można zobaczyć powitykane w szczeliny kory np. dębu, szyszki, świerka, co ułatwia tym ptakom dostanie się do nasion w nich ukrytych. Takie zjawisko nazywa się „kuźnią dzięcioła”.

Jeden dzięcioł trójpalczasty może zjeść ok. 670 tys. korników rocznie.

Dzięcioły wykonują także tzw. obrączkowanie pnia, polegające na celowym wykuwaniu w zdrowych drzewach wielu poziomych otworów, uszkadzających komórki łyka, czyli roślinną tkankę przewodzącą. Powoduje to wypływanie z drzewa soku bogatego w cukry, witaminy, tłuszcze i białka. Sok ten stanowi niezbędne uzupełnienie diety dzięciołów i innych zwierząt.

Zdobywanie pożywienia ułatwia język – specjalnie przystosowany do penetrowania trudno dostępnych miejsc, takich jak tunele wydrążone przez

Umiejętność wykuwania dziupli powo-

larwy. Zakończony jest haczykami lub lepką substancją ułatwiającą chwytanie owadów z kory lub wyjadanie mrówek z mrowiska. Język tych ptaków jest szczególny, wysuwa się na odległość czterokrotnie przekraczającą długość dzioba, oplata z tyłu całą czaszkę, a na dodatek jego początek umiejscowiony jest w nozdrzu ptaka.

Wytrzymałość języka dzięcioła zielonosiwego na rozciąganie dorównuje wytrzymałości aluminium.

Dzięcioły to ciekawe ptaki nie tylko ze względu na wyspecjalizowany sposób życia, ale głównie przez niezwykle oryginalną anatomię. Charakterystyczne cechy budowy ich ciała to: dłutowaty i samoostrzący się dziób, sztywne sterówki ogona z podwyższoną odpornością na ścieranie, mocne palce i ostre pazury, trzecia powieka, specjalna antywstrząsowa budowa czaszki oraz, wspomniany już wcześniej, bardzo długi i sprężysty język.

Dziób dzięcioła czarnego podczas bębnienia wykonuje aż 17 uderzeń na sekundę, a jego głowa przemieszcza się w tempie 6–7 metrów na sekundę.

O tym, że dzięcioły podczas uderzania dziobem z wielką siłą i częstotliwością w drewno nie ulegają żadnym uszkodzeniom ciała i nie doznają wstrząsu mózgu, decyduje specjalna budowa czaszki.

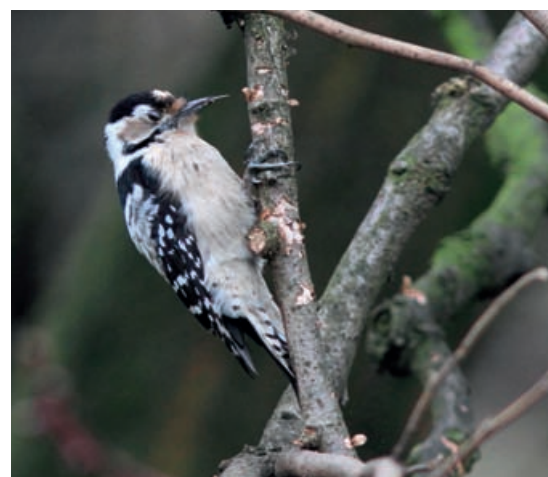
W przeciwieństwie do innych gatunków ptaków nie jest ona bowiem kostnie połączona z dziobem, tylko za pomocą silnych mięśni. Dodatkową ochronę zapewnia jej długi, opleciony wokół niej język, który stanowi istną poduszkę amortyzującą. Mózg ptaka umieszczony jest z tyłu i podczas uderzeń pozostaje nieruchomy, bez ryzyka wstrząsu. Oko dzięcioła chroni dodatkowa trzecia powieka, która zamyka się podczas kucia i zabezpiecza je przed odłamkami drewna.

Dzięcioły potrafią zniszczyć skrzynki lęgowe, które rozkuwają z ogromną siłą, uszkodzić ule, elewacje budynków i drewniane słupy linii energetycznej. Nie przepuszczają okazji, by wyjeść pisklęta z gniazda innych ptaków lub zdestruować całe mrowiska w poszukiwaniu mrówek. Robią to często z potrzeby bębnienia, którym informują o zajętych terytoriach, im głośniejsze stukają, tym prędzej odpędzą konkurenta. Szukają także w ten sposób miejsc bezpiecznych do odbycia lęgów lub do przezimowania, co niewątpliwie zapewnia im dziupla w styropianowej elewacji. Inne szkody w naszym rozumieniu, jak np. wspomniane niszczenie uli, można tłumaczyć przede wszystkim ciągłą potrzebą zdobycia pożywienia przez cały rok, ale również czystą ciekawością, która te ptaki charakteryzuje.

Podsumowując, dzięcioły to ptaki, które swoją leśną działalnością dbają nie tylko o swoje interesy, ale także działają na pożytek innych zwierząt i roślin. Nie z przypadku nazywane są „doktorami lasu”, ich pokarm stanowią bowiem głównie owady żywiące się drewnem. Niemniej, jeszcze w XIX stuleciu, ptaki te traktowano jako techniczne szkodniki drewna i z tego właśnie powodu były w dużej mierze tępiące. Obecnie wymagają coraz większej ochrony ze strony człowieka, szczególnie mądrej gospodarki leśnej, której działania doprowadzają do zachowania starych, dziuplastych i martwych drzew w lasach. Im więcej bowiem dzięciołów, gatunkowo i liczbowo, tym mocniej kompleks leśny nabiera cech naturalnej puszczy i staje się bardziej odporny na wszelkie zagrożenia. ■

Bibliografia:

1. „Tatry”, Wiosna 2016, nr 56, str. 76–81.
2. A. Kruszewicz, *Ptaki Polski*, t. 1, Multico.
3. *Ptaki. Przewodnik Collinsa, Multico.*
4. *Ptaki Europy. Przewodnik terenowy*, PWN, Warszawa 1982.

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca:

Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach
pl. Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja:

32-005 Niepołomice, ul. Zamkowa 5,
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00
e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu
gazeta@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Katarzyna Wojtas

Kolportaż:

UMiG w Niepołomicach, tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnym tytułem.

Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada.

Kontakt z autorami za pośrednictwem redakcji.

Skład i druk:

Drukarnia LEYKO Sp. z o.o. w Krakowie
e-mail: drukarnia@leyko.pl, www.leyko.pl

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

GDZIE JEST
ŻUBR?

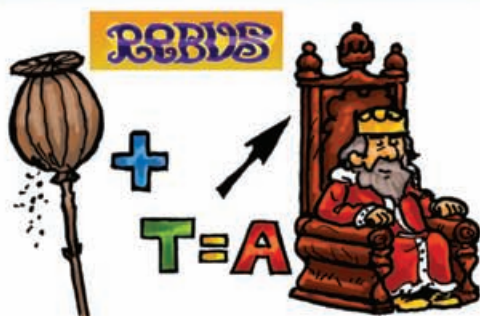
TRZOSZEK

Tekst i rysunki
Łukasz Zabdry
zabdrymiks.blogspot.com

RUSZ makówką z Trzoskiem

Z JAKICH I ILU LITER
ZBUDOWANY JEST PONIŻSZY
RYSUNEK. LITERY
MOGĄ SIĘ ● POWTARZAĆ.

KTÓRA LICZBA
NIE PASUJE
DO POZOSTAŁYCH
I DLACZEGO?

325	145
213	729
521	224

26

Dni
Niepołomic
2,3,4 czerwca 2017

Mateusz
Ziółko

Monika Lewczuk
Sarsa

Veegas

Organizatorzy

Małopolskie Centrum
Dźwięku i Słowa

Patronat
medialny

Sponsorzy
i Partnerzy

Małopolski
Bank Spółdzielczy
w Wleńszce